

Uvodnik

Danijel Devetak

Z iPadom na oltarju?

Evangeliji nam opisujejo Kristusa kot človeka, ki je živel med ljudmi. Z njimi je jedel, se srečeval in hodil. To je bil Jezus, ki je živel v Palestini, Jezus, ki smo ga dolžni tudi mi danes nositi med ljudi s svojo prisotnostjo. Današnje poti so tudi telematske in duhovniki smo klicani, da prinašamo Jezusa v blog, chat in družbena omrežja.

Sveti oče Benedikt XVI. je večkrat govoril o pomembnosti novih tehnologij za evangelizacijo. Paolo Padriani, 37-letni duhovnik iz župnije Stazano (Piemont), avtor uvodne ugotovitve, je kot sin svojega časa njegove besede vzel zares. O njem v zadnjih tednih pišejo in poročajo mediji po vsem svetu, od ZDA prek stare celine (tudi Slovenije) pa vse do Daljnega vzhoda. G. Paolo trdno veruje v svoje poslanstvo, pa tudi v to, da molitev ni nekaj starega in zaprasenega. O njem pravijo, da je bil poklican na dve poti: v duhovništvo in... svet tehnologije. Kot strasten navdušenec elektronskih medijev, ki je postal vatikanski svetovalec za nova sredstva družbenega obveščanja, je pred dvema letoma razvil uspešno aplikacijo iBreviary za znani mobilnik iPhone, pravzaprav nekaj "digitalni brevir", ki uporabnikom priljubljenega razširjenega Applovega telefončka omogoča, da lahko kjerkoli in kadarkoli berejo brevir, druge molitve in dnevna bogoslužna berila (v angleščini, francoščini, španščini, italijanščini in latinščini). Zdi se, da to aplikacijo že uporablja 20% italijanskih duhovnikov. Tradicionalni brevir predstavlja za Cerkev "mobilno" molitev v pravem pomenu besede. Prav ob tej se je v "vatikanskem tehnološkem guruju" vzbudila zamisel, da bi predlagal za sodobne mobilne naprave, prenosne telefončne, isto knjigo molitev.

V zadnjih časih pa je "hi-tech duhovnik" naredil še korak dlje: razvil je - brezplačno - aplikacijo, ki bo duhovnikom (zlasti takim, ki se iz pastoralnih razlogov pogosto premikajo, oz. takim, ki se vsaj malo razumejo na sicer enostavne in intuitivne "strojčke") omogočila, da bodo s tabličnim računalnikom iPadom, tehnološko novostjo leta, na oltarju tudi maševali. "Elektronski misal" naj bi bil dostopen že v juliju in zdi se, da je Vatikan dal svoj blagoslov, saj bodo mašniki namesto težkih liturgičnih knjig in misalov lahko potegnili iz torbe 13 mm debeli iPad. "Papirne knjige ne bodo nikoli izginile", trdi g. Paolo, "vendar se ne bi smeli obremenjevati z možnostjo, da imamo na oltarju praktičen pripomoček, ki nam pomaga pri molitvah". Ta, med drugim, vsebuje tudi življenja svetnikov, posnetke gregorjanskega petja, pridige svetega očeta in uglednih teologov itj.

G. Padriani je tudi koordinator papeževe spletne strani pope2you.net, ima blog, v katerem razpravlja o Bogu, etiki in kočljivih verskih vprašanjih. Kar tri trge v svoji župniji pa je opremil z brezplačno wi-fi internetno povezavo, ki omogoča starejšim občanom, da prek spletne kamere (webcam) spremljajo mašna bogoslužja na domu. Vse to za ljudi!

V letih vrtoglavega tehnološkega razmaha se torej tudi Cerkev prilagaja času in tako lahko dosega ljudi po vsem svetu, zlasti pa se tako približuje mladim. Ne smemo se bati izrednih možnosti, ki jih ponuja tehnologija. Računalniki so spremenili in še spreminjajo naše življenje. Ti pripomočki na oltarju niso bogoskrunski, ampak še enkrat potrjujejo, da Cerkev zna biti blizu ljudem, je izjavil g. Padriani, ki je diplomiral ne le iz orgel in kompozicije, temveč tudi iz pastoralne teologije z doktorsko disertacijo o chatu kot prostoru srečanja in komunikacije. "Duhovnik prihodnosti bo ostal duhovnik, kot je to bil pred 100 ali 1000 leti, če bo znal ostati blizu ljudem. Po mojem mnenju bo moder, če bo za to znal uporabljati vsa možna sredstva".

Foto DPD

Zvesti oglejskemu duhu

OGLEJ | Evharistično slavlje ob prazniku zavetnikov dežele Fjk Pričevanje mučencev utrjuje v zvestem izpovedovanju vere

V spomin na sveta mučenca, prvega oglejskega škofa Mohorja in diakona Fortunata, zavetnika goriške in videmske nadškofije ter dežele Furlanije Julijske krajine, je v ponedeljek, 12. julija, v patriarhalni baziliki potekalo praznično evharistično slavlje, ki je še enkrat povežalo škofo in vernike iz srednjeevropskega prostora, zveste t. i. oglejskemu duhu.

Pred tem so v bližnji Rimski dvorani predstavili zadnji dve publikaciji iz zbirke *Corpus scriptorum ecclesiae aquileiensis*, ki jo na pobudo Združenja za ohranitev oglejske bazilike izdaja založba Citta' Nuova. Tokrat gre za tehtni in zajetni, skrbno pripravljene knjigi (uredila ju je prof. Maria Elisabetta Bottecchia Deho'), ki vsebujeta pisma in razna besedila sv. Hieronima. Po pozdravu goriškega nadškofa Dina De Antonija je prof. Sergio Tavano predstavil predavatelja: prof. Claudio Moreschini z univerze v Pisi velja za enega najuglednejših italijanskih poznavalcev antične književnosti, prof. Rajko Bratož iz Ljubljane pa prinaša stroki vedno nova in izvirna dognanja. "Duša" zbirke, prof. Giorgio Fedalto, je poudaril, da so cerkveni očetje nadvse pomembni za prihodnost Cerkve in ekumenizem, saj predstavljajo element, ki še najbolj povezuje vzhodno in zahodno krščanstvo. Moreschini je podčrtal Hieronimovo asketsko in puščavniško razsežnost ter marsikaj zanimivega povedal o velikem prevajalcu Biblije kot človeku z nelahkim značajem,

ki so ga mlada leta v Ogleju močno zaznamovala. Bratož pa je postavil pod drobnogled življenje "Hieronymusa Stridonensisa", njegovo oglejsko obdobje, prijatelje in nasprotnike ter zapuščino. Pohvalil je izdajo, saj gre za pomemben korak naprej v poznavanju velikega svetnika in za obogatitev zgodovinskih raziskav o oglejskem krščanstvu. Slovesna sveta maša, pri kateri so našle svoje mesto latinščina, italijanščina, furlanščina, slovenščina in nemščina, se je začela s starodavnimi petimi oglejskimi molitvami, ki še vedno ohranjajo svoj čar. Nadškof De Antoni je pozdravil sobrate škofo, ki so prišli iz dežel italijanskega severovzhoda, Avstrije in Slovenije (msgr. Stres in msgr. Bizjak), še zlasti pa videmskega nadškofa Mazzocata in tržaškega nadškofa Crepaldija, ki sta se prvič udeležila julijskega slavlja v Ogleju. Po berilih v furlanščini, italijanščini in slovenščini je msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je vodil somaševanje, v svoji prodorni homiliji povezal evangelij s svetima Mohorjem in Fortunatom ter s sedanjim trenutkom v Cerkvi in svetu. V kratkem odlomku iz Janezovega 15. poglavja se kar sedemkrat ponavlja beseda "sovrastvo", je povedal tržaški škof. Svet namreč sovraži kristjane, ker ti - kot Jezus - niso od tega sveta. Gre za nedružljivost med tem, kar je zgoraj, in tem, kar je spodaj. Tisti, ki ga je Kristus iztrgal iz teme, bo imel isto usodo kot njegov učitelj: doživljal bo sovraštvo in preganjanje. Boj med Božjim kraljestvom in vladarstvom, oblastem ter "svetovnim gospodarstvom te mračnosti" se najmočneje kaže v mučencih. Tudi v današnjih dneh smo priče osupljivemu nasilju proti Cerkvi, pogosto tudi proti samemu papežu. Zelo surovo protikrščansko nasilje zaznamuje Azijo, Indijo, Kitajsko, Vietnam, Indonezijo, kjer preganjajo kristjane prav zaradi njihovih prizadevanj v podporo zadnjim, zapostavljenim in socialno ogroženim. Na Zahodu pa poteka "nasilna kulturna kampanja, politična in zakonodajna, proti krščanskim načelom in naravnemu moralnemu zakonu".

Izjava treh predsednikov

Objavljamo skupno izjavo, v duhu katere so se predsednik Republike Hrvaške Ivo Josipović, predsednik Italijanske republike Giorgio Napolitano in predsednik Republike Slovenije Danilo Türk v torek, 13. julija, odpravili v Trst. "Predsedniki držav Hrvaške, Italije in Slovenije smo z veseljem sprejeli povabilo maestra Riccardo Mutija, da se udeležimo koncerta prijateljstva, ki bo potekal na Trgu edinosti Italije v Trstu 13. julija. Zavedamo se, da nosi ta prireditve pomembno sporočilo o miru in sožitju. Na koncertu bo maestro Muti dirigiral Mladinskemu orkestru Luigi Cherubini in Italijanskemu mladinskemu orkestru. Koncert bodo popestrili številni mladi glasbeniki z Glasbenih akademij v Ljubljani in Zagrebu ter italijanski, slovenski in hrvaški zbori. Pred koncertom bomo položili lovorov venec v Narodnem domu, ki je bil grozljivo požgan 13. julija 1920, in pred spomenikom eksodusu Istranov, Rečanov in Dalmatincev iz rodnih krajev, ter se oddolžili spominu na tragedije iz preteklosti, z našo zavezo, da skupaj gradimo prihodnost svobodnega in plodnega sodelovanja med našimi državami in med našimi narodi v združeni Evropi. Naša prisotnost naj priča o trdni zavezi, da tisto, kar nas danes združuje, prevlada nad tistim, kar nas je boleče delilo v burnem zgodovinskem obdobju, ki so ga zaznamovale vojne med državami in narodi. Danes se Hrvaška, Italija in Slovenija srečujejo v duhu Evropske unije, ki je v svojem bistvu glasnica spoštovanja raznolikosti in sožitja med narodi, kulturami in jeziki, ki sobivajo že stoletja.

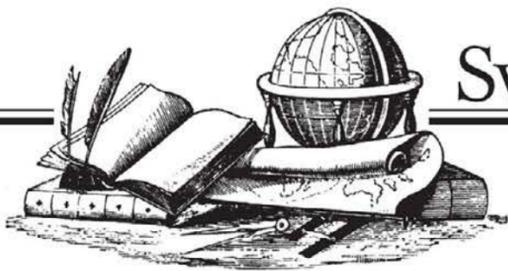
/ stran 2

"Zbrana dela Stanka Jericija"

Prof. Ivan Florjanc o projektu Združenja cerkvenih pevskih zborov - Gorica

3

Nekdanji predsednik slovenske vlade

Poslovil se je finančnik in politik Janko Smole

Pred slabim mesecem je v Ljubljani preminil 89-letni Janko Smole, brat v zamestvu bolj poznane Jožeta Božička. V letih 65-67 prejšnjega stoletja je bil predsednik slovenske vlade. Odstopil je, ko mu Skupščina ni odobrila predlaganih reform. To je bil prvi odstop vladnega predsednika v katerikoli socialistični deželi. Njemu je sledil Stane Kavčič, ki pa mu ni bilo treba odstopati, saj so ga odstavili.

Janko Smole je bil predvsem fi-

nančnik in je dolgo sodeloval pri Mednarodnemu finančnemu skladu v ZDA, nato je postal guverner Jugoslovanske narodne banke (1958-62), zvezni finančni minister (1967-74) ter glavni direktor Ljubljanske banke (1978-84). Po upokojitvi se je posvečal človekoljubnim organizacijam in s svojimi poznanstvi pridobil marsikatero podporo zlasti za socialne potrebe borcev invalidov iz svetovne kot iz vojne za osamosvojitve. Pokojnik je bil človek obsežne-

ga znanja in zanimanja, blagega značaja, srpen in pozoren do soljudi, tudi tistih, ki so imeli drugačne poglede. Nanj me je vezalo nekaj spominov, saj sem imel srečo, da sem spadal v širši krog njegovih dobrih znancev (če že ne prijateljev), in sem ga občasno obiskoval ali srečeval. Vedno se je zanimal za naše težave, čeprav je bil seznanjen s problemi zamestva in bil pripravljen pomagati tudi izven "uradnih kanalov", čeprav so se ideje in načrti, ki jih je podpiral, izjalovili. Toliko, da se tudi na tej strani spomnimo tega "najuglednejšega jugoslovanskega finančnega ministra", kot piše Dnevnik (15.6.2010), sam bi še dodal: človeka, idealista, ki je osebno plačal za svoje ideje borca za pravičnejšo družbo, ki pa še ni bila dosežena, kot je sam izjavil v intervjuju za Žurnal 24 maja lani.

NK

S 1. strani / Trije predsedniki

Obvezujemo se, da bomo v takšnem ozračju vedno negovali spoštovanje pravic vseh manjšin.

V vsaki od naših držav upravičeno gojimo spomin na preživetje in na žrtve slepega nasilja ter sočustvujemo z bolečino tistih, ki so preživeli te krvave dogodke iz preteklosti. Naš pogled je uprt v prihodnost, ki jo z odločilnim prispevkom mlajših generacij želimo in zmoremo graditi in jo lahko zgradimo v Evropi, ki jo vedno bolj predstavljajo njene raznolike tradicije in je vse bolj združena pred novimi izzivi globalizacije".

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec o napovedanih spremembah

Odbornik De Anna namesto Molinara v resorju kulture

Predsednik FJK Renzo Ton-do je Deželni svet seznanil z valom sprememb v ustroju deželne uprave, ki uvajajo kar nekaj zamenjav tudi pri porazdelitvi posameznih resorjev znotraj deželne vlade. Odbornik Roberto Molinaro se bo moral odpovedati resorju kulture. Za zdaj ostaja še odprto vprašanje odgovornosti za jezikovne identitete (manjšinska vprašanja), za katero se zdi, da bi lahko še vedno ostala v Molinarovem dometu.

Kulturo bo po novem, predvidoma po poletnem pomoru, uradno prevzel nekdanji predsednik pordenonske pokrajine Elio De Anna. Deželni svet SSK Igor Ga-

brovec obžaluje to zamenjavo, saj je odbornik Molinaro vodil občutljiv resor z zvrhano mero odgovornosti, resnosti, strokovne pripravljenosti in uravnovešenosti. Njemu gre zato pohvala in zahvala v prepričanju, da ostaja dragocen sogovornik slovenske manjšine v odnosih do deželne uprave. Po njegovi zaslugi nam je prav v teh dneh uspelo, da je bil v rebalans med drugim vključen dodatni finančni prispevek v višini 56.000 evrov v korist obeh krovnih organizacij, pa tudi odločilni prispevek v višini 35.000 evrov, ki bo omogočil izpeljavo Lutkovnega festivala v Nadiških dolinah. Odbornik

Molinaro ohranja odgovornost za šolstvo (pri reševanju vozla špetske šole je Molinarova vloga nenadomestljiva), po novem pa bo skrbel tudi za politike socialne varnosti.

Z odbornikom Eliom De Anno, ki bo po novem od Segantije prevzel odgovornost za mednarodne odnose, se odpira novo poglavje, ki ga moramo pisati z željo, da Pordenončana polno vpletemo v zapleteno kulturno stvarnost slovenske manjšine. Zato je Gabrovec De Anni že zagotovil popolno razpoložljivost za sodelovanje v prepričanju, da se bodo dobri odnosi še okrepili in razvili.

Poseg deželnega svetnika SSK Igorja Gabrovca O zaščiti slovenskih šol

"Razpravo glede zaščite obstoja in kvalitete šole v goratih območjih lahko s sličnimi utemeljitvami razširimo na odprta

vprašanja šol s slovenskim učnim jezikom, ki jih kletenje sredstev in njegove posledice vsestransko ogrožajo", je v razpravi ob sprejemanju zadevne

rezolucije v deželni skupščini poudaril deželni svetnik SSK Igor Gabrovec. V svojem posegu je Gabrovec naglasil, da ministrski dekret 81/2009 v 8. členu že predvideva možnost odstopanja od parametrov za šole v goratih območjih in za manjšinske šole. Istočasno pa državni zakon 133/2008 odklanja odstopanja pri določanju organika, se pravi učnega osebja. "To pomeni, da mora Dežela, in to s podporo vseh izvoljenih parlamentarcev, doseči revizijo člena 64 zakona 133/2008, ki stvarne potrebe podreja finančnim logikom ministra Tremontija in tako onesposablja vsako možno razmišljanje", je še dejal Gabrovec, ki je svoj poseg končal z opozarjanjem na ostala odprta vprašanja slovenske šole v FJK, med temi tudi na odsotnost natečajev za zapolnitev ravnateljskih mest. "Prav tako bo potrebno še okrepiti vlogo, težo in avtonomijo slovenskega deželnega šolskega urada", je dejal deželni svetnik Gabrovec, ki je vsekakor mnenja, da bi konkretno zaščito kvalitete celotnega deželnega šolskega sistema zajamčili le s prenosom upravljanja šolstva iz države na deželo - tako kot že velja v Dolini Aoste in v avtonomnih pokrajinah Bocen in Trento.

Stara zgodba iz preteklosti se ponavlja

Protest potresnikov iz Abrucev

Potem ko sta se predsednik Berlusconi in njegova vlada ovenčala z lovorikami in pohvalami na račun pravočasne ukrepanja v korist po aprilskem potresu leta 2009 težko prizadetega prebivalstva in še posebno glavnega mesta L'Aquile, sta uspela zgraditi v rekordnem času več tisoč stanovanj za najbolj potrebne takojšnje strehe nad glavo, drugim pa preskrbela bivanje v obmorskih turističnih objektih v pričakovanju čimprejšnje obnove samega glavnega mesta, pa minulo sredo, 7. julija, ni bilo nobene predstavnik vlade na sprejemanju, ko je v Rimu protestiralo kakih pet tisoč potresnikov iz Abrucev, da bi jih pozdravil in zagotovil nadaljnjo skrb za obnovo njihovih domov in podaljšanje davčnih in drugih olajšav. Ne samo to, proti mirnim manifestantom, ki so se po predhodno sporočenem načrtu usmerjali proti vladni palači Chigi, so posebne policijske sile in orožniki ovirali pomikanje pohodnikov in pri tem uporabili celo pendreke, kakor da bi šlo za kako nepredvidljivo pobudo anarhistov ali znanih nasilnežev. Mediji so s pomočjo filmskih kamer prikazali, kako so jih orožniki, opremljeni s ščitom, trikrat skušali zaustaviti oziroma razpršiti. Pravijo, da se je predsednik Berlusconi v tistem času zadrževal v vladni rezidenci v Palači Grazioli in s svojimi najbližjimi sodelavci obravnaval notranje vladne in strankne probleme. Potem ko je v prvem letu po potresu pogosto zahajal na potresno območje, pa se je sedaj skrival pred abruški domačini, ki so se v hudi vročini odpravili v Rim prosit za nadaljnjo pomoč in solidarnost. V trenutku je pozabil na vsa slava in odprtju novozgrajenih objektov po potresu in obljube, s katerimi ni štedil ob teh in drugih priložnostih.

Kje gre iskati vzroke za ta spremenjeni odnos do večerajšnjih "težko prizadetih potresencev, do katerih bo vlada vedno solidarna"? V poldrugem letu je pod mostovi rimske Tibere preteklo

veliko vode, kar je očitno ohladilo človeške in politične odnose do hudo preiskusnega prebivalstva v Abrucih. Do včeraj nesporni obvladovalec lastne stranke Berlusconi je namreč postavljen pred važne odločitve, ki s potresniki nimajo nobene zveze. Množični protestni pohod abruških potresnikov na Rim je veren odraz množičnega nezadovoljstva zaradi zastoja obnovitvenih posegov, tako da se je v času nekaj mesecev povsem spremenil

službam, koordinatorjem in drugim podobnim posvetovalcem. Jezo pri domačem prebivalstvu je prav v zadnjem času povzročilo sporočilo vladnih krogov, da bo v kratkem prenehala veljati oprostitve plačevanja davkov, vključno onih na plače odvisnih delavcev. Po zadnjem rimskem protestnem pohodu je vlada naznanila, da se bodo morali "črtati" davki vrniti v desetih letih, namesto v predvidenih petih. Vlada naj bi tudi odobrila dodelitev po tri milijarde evrov letno, in sicer za dobo desetih let, za obnovitvena dela.

Kot ogledalo razmer velja omeniti, da je Evropska unija namenila Italiji za obnovo po potresu v Abrucih 493 milijonov evrov in

lo razpoloženje prizadetega prebivalstva. Navdušenje ob številnih obiskih predsednika vlade v prvem letu po potresu se je sedaj sprevrglo v jezo in protest, ki sta odkrito prišla do izraza že na prvi protestni manifestaciji minulega 16. junija po ulicah L'Aquile, pri kateri je sodelovalo dvajset tisoč domačih prebivalcev in zahtevalo pospešitev obnovitvenih del, šest tisoč potresnikov pa je blokiralo avtocesto proti L'Aquili. Mediji so navedli podatek, da se je premier Berlusconi zadnjič mudil v L'Aquili letošnjega 29. januarja, ko je uradno predal Deželni upravi pristojnosti v zvezi z obnovo in odpravo posledic potresa, ki jih je dotlej izvajala Civilna zaščita. Danes nihče ne ve, koliko nabranih finančnih sredstev je bilo doslej porabljenih, koliko jih je zamrznjenih ali vezanih na druge finančne sklade in koliko jih bo namenjenih raznih svetovalnim

naknadno zahtevala, naj pristojno italijansko računsko sodišče preveri, kako je bila omenjena vsota dejansko porabljena.

Drugo zaskrbljivo dejstvo je hud politični razkol med avtonomni deželami in državo oz. vlado zaradi znanih spornih varčevalnih ukrepov. Po večtedenskem čakanju sta se predsednik vlade Berlusconi in gospodarski minister Tremonti srečala s predsedniki vseh dvajsetih dežel, ki zahtevajo omenjenih ukrepov, ker v nasprotnem primeru dežele na bodo mogle zagotoviti najbolj pomembnih storitev, kot sta zdravstvo in javni prevozi. To je prvič, da je prišlo do tako ostrega spora med državo in deželami. Po vsem tem se mnogi sprašujejo, kako bo sploh mogoče vzpostaviti nove odnose med državo in deželami po načelih toliko opevanega federalizma.

Alojz Tul

Povejmo na glas

Bo zdravstvo vendar povežalo Gorici?

V življenju se dogajajo neverjetne stvari in ena med njimi je ta, da med Gorica nikoli ni prišlo do takšnega sodelovanja na področju zdravstva kot bi lahko. Neverjetno je to, da gre vendar za zdravje, pa kljub temu mesti še daleč nista izkoristili vseh obstoječih možnosti. Kot da bi za ljudi obstajala cela vrsta drugih važnejših dejavnikov, zaradi katerih se je mogoče boljši zdravstveni oskrbi odpovedati. Pred nedavnim je na sedanjo situacijo opozoril novogoriški župan in poslanec Državnega zbora Mirko Brulc z napovedjo, da bo bolnišnica v Šempetru v bližnji prihodnosti v še večji meri usposobljena za zdravljenje težjih bolezni in da bi se njenih uslug lahko izdatneje posluževali tudi prebivalci goriškega območja na italijanski strani. Seveda to ni bila zgolj napoved, ampak kar vabilo sosednjemu mestu, ki v preteklosti ni pokazalo prevelike vneme pri vzpostavljanju skupnega goriškega zdravstvenega območja, kar bi vsekakor sodilo k udejanjanju evropskih načel - slednja se pač uresničujejo s presejanjem nekdanje meje vselej v dodatno korist prebivalcev z obeh strani. Kot je znano, se Gorica ni odločila za povezavo svoje "stare" bolnišnice s tisto v Šempetru, pri čemer sta s svojo bližnjo obe kar klicali k stopnjevanemu povezovanju, pač pa je odmaknila svoje zdravstveno središče v novo bolnišnico ob železniški postaji, prostore "stare" bolnišnice pa nerazumljivo pustila prazne. Resnici na ljubo je tovrstno sodelovanje med mestoma obtičalo

na bolj ali manj mrtvi točki že v času Brancatija, ko so bili sicer odnosi z Novo Gorico na zavidljivo visoki ravni, sedanja goriška uprava pa je to dejstvo dodatno zabetonirala. Najnovejša pobuda Mirka Brulca se očitno, kot to velja za mnogo razmišljujočih ljudi, ne more in ne želi sprijazniti z dejstvom, da se določen del prebivalstva Gorice za učinkovitejšo zdravstveno oskrbstvo zaenkrat noče odločiti. In res takšne pobude ni mogoče uradno zavrniti, zato se je nemudoma odzvala goriška uprava in toliko bolj odgovarjajoče odborništvu Furlanije-Juljske krajine. Navedeni odzivi pa nas ne smejo preslepiti, čeprav bi bilo čudovito, v kolikor bi prevladali in se tudi udejanjili. Spet bo namreč na delu javno mnenje Gorice, ki se bo deloma izrazilo glasno, kot navadno pa bo delovalo v tišini. In dokler se to javno mnenje ne bo tako ali drugače izreklo, politika ne bo podvzela odločujočih korakov. Zato je več kot razumljivo, da si želimo, ko bi javno mnenje svoje stališče spremenilo in se ogrelo za večje in potem vse večje sodelovanje Gorice in Nove Gorice, tudi kar se tiče zdravstvenega skrbitva in še posebej tega. To bi bil zares velik dogodek, in to ne samo zato, ker bi bil dobesedno "za zdravje koristen", ampak tudi zato, ker bi presegel veliko število še vedno delujočih predsodkov, ki od neznanu kje prišepetavajo, kako je najbolje, da Gorica ostane tukaj, kjer je, in Nova Gorica čimdlje tam, kjer je bila doslej.

Janez Povše

Na dnu...

ZCPZ - Gorica je ustanova, ki že sedemintrideset let združuje na desetine slovenskih zborov od Plešivega do Ronk. Vsi, otroški, odrasli in mladinski so se skozi vsa ta leta in se vedno bolj s pridom okoriščajo možnosti, ki jih daje pripadnost tako veliki organizaciji, ki stalno širi svoje delovanje tudi s tem, da privablja v svoj sklop vedno nove člane.

Leta 2009 je dežela Furlanija Julijska krajina objavila razpis za koriščenje deželnega sklada za slovensko jezikovno manjšino. Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica se je prijavilo k poglavju, s katerim se namenijo finančna sredstva pobudam za razvoj obojestranskega spoznavanja različnih kulturnih in jezikovnih stvarnosti dežele Furlanije Julijske krajine, ki jih izvajajo ustanove in organizacije, ki delujejo za zaščito manjšin in promocijo jezikovnih in kulturnih različnosti. Predstavljeni projekt, pri katerem sodelujejo še Zveza cerkvenih pevskih zborov - Trst, Kulturni center Lojze Bratuž, Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel in Slovenska prosveta, nosi naslov Zbrana dela Stanka Jericija. Med vsemi organizacijami, ki so se prijavile na razpis, jih je bilo deležnih prispevka osemindeset. Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica je prejelo 51.000,00 evrov, kar pomeni drugega najvišjega. To je dokaz izredno dobro zasnovanega dela in skrbno pripravljene okvira sodelovanja med zgoraj omenjenimi ustanovami.

Pobuda izhaja iz ugotovitve, da zavzema petje v slovenski kulturi izredno važno mesto, saj spremlja naš narod skozi celotno njegovo zgodovino in s svojim tipičnim načinom izražanja prikazuje doživljanje lepih in težkih trenutkov v življenju naših ljudi. Petje, posebej zborovsko, pa ima v zamejskem prostoru še dodaten pomen. To ozemlje je že tisočletja stičišče različnih kultur in od tu živečih je odvisno, če to izrabijo kot izhodišče pozitivnega naboja ali, kot že tolikokrat, kot povod kriz in posledično trpljenja. Naši skladatelji so vedno bili in še vedno so graditelji mostov med tukajšnjimi kulturami in ljudmi; njihove sklad-

Pomembno priznanje za Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica

Projekt "Zbrana dela Stanka Jericija"

be prispevajo h kulturni obogatitvi vseh tu živečih narodov. Eden izmed takih skladateljev je tudi pred nekaj leti preminuli duhovnik prof. Stanko Jericija. Bil je glasbeno izvrstno podkovan. Diplomiral je iz klavirja in zaključil študij zborovske kompozicije ter dirigiranja. Kot mašnik, ki je deloval bodisi med italijanskimi verniki v Romansu in Škocijanu bodisi med slovenskimi in italijanskimi v Ronkah in Gorici, je zelo dobro poznal tu živeča naroda. Njegovo ime je vezano zlasti na dva mešana zbora: slovenskega Lojze Bratuž in italijanskega S. Ignazio, s katerima je dosegel vidne uspehe. Uveljavil se je tudi kot pedagog, saj je vrsto let poučeval glasbeno vzgojo v Gorici, na nižji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom Ivan Trinko, na učiteljski šoli s slovenskim učnim jezikom Simon Gregorčič in pri Uršulinkah. Z mladinskim zborom šole Trinko je dosegel velike uspehe tudi na državnem nivoju. Bil je član Društva slovenskih skladateljev in je zmagal na več skladateljskih natečajih.

Opus prof. Jericija je izredno raznolik: vključuje skladbe za zbor in soliste, zbor in orkester, samo zbor, soliste in tribila, pete maše, pasijone, oratorije, simfonije, simfonične pesnitve, skladbe za otroške zборе itd. Ni skladal samo v slovenščini, ampak tudi v italijanščini, latinščini, furlanščini in nemščini. Njegov doprinos je torej tudi v tem, da je svoja dela pisal v vseh jezikih tu živečih narodov in na ta način nudil vsem možnost, da pojejo ne le v lastnem, ampak tudi v jezikih tistih, ki sobivajo z njimi. Tako postane petje sredstvo, kako pripadniki ene kulture spoznavajo kulturo drugih, ki živijo v istem prostoru.

S to pobudo želi Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica rešiti kulturno zapuščino

prof. Jericija in jo dati na razpolago vsem tu živečim narodom kot prispevek k skupnemu sožitju in v dokaz, kako človek, tudi kot posameznik, lahko s svojim delom na miren in nevsiroviljiv način zbližuje in bogati kulturo ter ljudi.

Izvedba samega projekta ni enostavna stvar, saj med drugim zahteva visoko kvalificirano delo glasbenih strokovnjakov, ki morajo celotni opus ne samo zbrati, ampak tudi pregledati, ugotoviti, kako časovno razvrstiti morebitne variante iste skladbe, upoštevati

Prof. Stanko Jericija (foto DPD)

ti ali ne določene korekture itd. Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica se je za izvršitev te plati projekta obrnilo na prof. mag. Ivana Florjanca z ljubljanske Univerze in na dr. Davida Bandlja z Univerze v Novi Gorici, znanega kulturnega delavca in glasbenika. Obema smo zastavili nekaj vprašanj, da bi ju bolje spoznali in tudi izvedeli kaj več o tem, kako poteka njuno delo.

Prof. Florjanc! V zamejskih ustanovah, ki se ukvarjajo z glasbo, ste znana osebnost.

Kako in kdaj se je pravzaprav začelo vaše sodelovanje s slovensko manjšino, živečo v Italiji?

Dolgo je že od takrat. Če se ne motim, sega prvi stik v leta takoj po 1980, na Opčinah je to bilo. V zavesti mi je ostal zelo prijeten "šok", ki sem ga doživel na enem od prvih večerov čez mejo pri Fernetičih na nekem društvenem praznovanju: ljudje so praznovali sproščeno ob klepetu, pesmi in seveda kapljici, vendar vidno pijan ni bil nihče. Razposajeno veseli že, ne pa opiti. Znotraj

rih, zapuščinah, pri sorodnikih in prijateljih umetnikov ipd. Včasih so kupi gradiva res dobesedno zaprašeni, včasih - kot je primer Jericijeve zapuščine - pa je to začetno delo malce olajšano, saj je že skladatelj sam držal stvari na 'enem kupu', ki ga nato spoštljivo hranijo sorodniki. Druga faza, ki se začne in deloma tudi poteka skoraj sočasno, pa je urejanje zbrane gradiva, popisovanje, razvrščanje po zvrsteh, katalogiziranje. Glede na želje in konk-

tevanje in primerjanje še drugih podatkov in sporočil.

Kako poteka delo notografa? Notografovo delo je neke vrste čim bolj veren prepis v lepo in čitljivo obliko. Obstajajo določeni standardi notnih zapisov, ki jih mora notograf poznati in spoštovati. Razporediti mora gradivo v razpoložljivi okvir, imeti v mislih po možnosti tudi tistega izvajalca, ki mora sam obračati strani ipd. Obstajajo tudi korekture, vsaj dvojne. Danes delo malo olajšajo računal-

Prof. Ivan Florjanc (foto DPD)

retni izdajateljski načrt pa se nato pripravi gradivo za notografiranje, tisk. Tudi oblika - poleg same vsebine - zahteva svoje. Tudi, ko je nekaj že tiskano, občutek nedokončanosti dela ostaja, saj človek nikoli ne ve, ali se je zares vse našlo. Vendar je enkrat potrebno odločno povleči črto in reči - vsaj zaenkrat - dovolj.

Kje lahko nastanejo največje težave oziroma na katere »pasti« je treba najbolj paziti? Razpoložljivost časa za zbrano in pozorno delo. Najbolje je, da delo, potem ko se je začelo, teče čim bolj zdržema. Potrebno je pač pridobiti čim več trdnih in zanesljivih uvidov v posamezno delo, da ga lahko uvrstimo tja, kamor dejansko spada. Druga past so rokopisi, ki so lahko manj čitljivi, nepodpisani, zbledeli, delno lahko celo uničeni. Težava je lahko tudi postavljanje stika z dediči, medsebojno zaupanje ipd. Vendar je večini v interesu, da se dela objavijo, saj le tako ostanejo živa med sorojaki. Mnogi sorodniki so zato ponosni, da lahko sodelujejo s tem, da dajejo na razpolago čas in gradivo.

Ko je že vse zbrano in katalogizirano in se preide v fazo notografiranja, so glavne težave že mimo ali je to pričetek novih?

Vsaka faza ima svoje zahteve in svoj "klanec" navzgor. Vnaprej se pri tem delu ne da nič popolnoma dokončnega določiti. Delo je stalno v nastajanju, gibanju. Zahteva se določena fleksibilnost, združena z jasnim ciljem osnovnega hotenja. V tej fazi je najtežji del redakcije in izbire najpristnejše inačice, če in kadar jih obstaja več. Če je skladatelj še živ, je delo izjemno lahko: vprašaj ga in stvar je rešena. Če je pa skladatelj že pokojni, pa je potrebno včasih kar dolgočasno delo vživljanja in analiziranja določenih inačic iste skladbe: katera je sedaj tista, ki jo je skladatelj želel imeti za dokončno. To ugotoviti je v nekaterih primerih izjemno zamudno, mukotrpno in seveda kar malce tvegano. Da se tveganju izognemo, obstaja samo eno: čim bolj natančna in pozorna analiza vseh inačic, upo-

računalniki, saj pri korekturah ni potrebno narediti nekaj popolnoma znova, če se je pojavila velika napaka ali pomankljivost. Notograf v sodelovanju z urednikom pripravi t. i. "pdf" kot predlogo za tisk. Notograf naredi vse tisto, kar so nekoč naredili stavci. Pregledovati notografsko de-

lo pomeni, med drugim, preveriti, če so note in razni drugi simboli pravilno zapisani; kako je sploh mogoče biti natančni, ko gre za desetisočice znakov?

Da. Pregled zahteva natančno preverbo in primerjavo notografovega prepisa s originalom. Urednikovo delo je pri tem "inšpekcijske" narave. Pa še se zgodi, da ko odpreš sveže tiskano delo, najdeš najprej napako. Natančnost je tukaj obveza. Ne gre drugače.

Koliko časa je potrebnega za to?

Odvisno je od števila strani in svežine spomina od zadnjega pregleda. Zato je strnjeno časovno obdobje na enem projektu zdržema od začetka do konca časovno veliko bolj varčno od tistega načina dela, ki se vleče na daljša obdobja. Čas potreben je skoraj enak tistemu, ki ga nekdo potrebuje za prebiranje, pozorno prebiranje ene strani, ene knjige. Le da je pri tem delu potrebno branje vsaj dvakrat do trikrat ponoviti. Sedanja računalniki znajo biti bolj muhasti kot stavci preteklih dob. Računalnik lahko "kaj pozabi" zaradi najrazličnejših vzrokov (virusi, prelom besedila ipd.)

Potem mora še vse skupaj v tisk. Kakšne so vaše kontrole v tej fazi?

Danes je tiskarna dokaj avtomatizirana, vendar ne čisto brez nepredvidljivih pasti. Stroj je pač stroj. Saj je še človekova pamet omejena, kaj šele umetna, računalniška. Kontrola vse do konca ni nikoli odveč.

Iz povedanega jasno izhaja zahtevnost takega dela. Razvidno pa je tudi vaše navdušenje. Od kod tako veselje do tovrstnih naporov in glasnih nasploh?

No, vprašanje o takem izviru pa je najbolj kočljivo. Oči so ustvarjen za pogled navzen, navznoter je težji. Je del poklica, del izbira na vseh križiščih življenja, del osebne zgodbe. Od otroštva do danes.

Prof. Florjanc, najlepša vam hvala za sproščeni pogovor in upamo, da se še pred koncem projekta ponovno slišimo.

Na Bleščeči planini / Prisotna tudi delegacija SSK

Tradicionalni poletni pohod Enotne liste v duhu povezovanja

V soboto, 10. julija, je potekal tradicionalni poletni pohod, ki ga vsako leto organizira koroška neodvisna stranka Enotna lista. Letošnji pohod je vključeval postanek pod Arihovo pečjo, kjer stoji spomenik padlim borcem, ki so jih nacistične sile napadle in usmrtila januarja 1945. Pohod se je nadaljeval do Koče na Bleščeči planini (1.086 m), ki jo upravlja Slovensko planinsko društvo Celovec.

Tudi na letošnjem pohodu je bila prisotna delegacija sorodne stranke SSK - Slovenska skupnost, ki so jo sestavljali deželni podpredsednik Hadrijan Corsi, pokrajinski tajnik za Goriško Julijan Čavdek ter član deželnega tajništva David Grinovero. Pohoda so se udeležili še predsednik Komisije v Državnem zboru RS za Slovence po svetu in v zamejstvu Miro Peček, predstavnica Urada za Sloven-

ce po svetu in zamejstvu Breda Mulec, predsednik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani Janez Strgar, podpredsednik NSKS Nanti Olip in drugi člani ter prijatelji Enotne liste. Po vrnitvi v dolino se je pohodnikom pridružil še Matjaž Longar, generalni konzul RS v Celovcu, ki končuje svoj štiri letni mandat med koroškimi rojaki. Prav njemu je bil v glavnem namenjen priložnostni go-

vor, v katerem je predsednik EL Vladimir Smrtnik izpostavil pomen povezovanja med Slovenci v zamejstvu. Generalnemu konzulu Longarju je EL v zahvalo za bližino in podporo podarila umetnino mladega Martina Dovjaka. Longar je poudaril, da je EL temeljni subjekt slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ter izpostavil odlične delovne in prijateljske odnose.

meja Slovenije je bilo v tistih časih veseljačenje brez vinske omotičnosti nekaj nepojmljivega. Zaznal sem prijetno razliko: ti Slovenci tukaj ne potrebujejo omame. In od takrat se je stik ob najrazličnejših dejavnostih samo utrjeval. In medsebojno spoštovanje tudi. Do danes. Lahko iskreno priznam, da me je Primorska osvojila. Številna prijateljstva, nekatera zelo trdna, in še številnejša osebna znanstva, ki počivajo na medsebojnem spoštovanju in vzajemnih delovnih doživetjih, puščajo globoko sled v mojih čustvih in zavesti. Moj najljubši stric in dedek sta bila na Škabrijelu v prvi svetovni vojni, stric Lojz mi je celo pokazal rove, kjer so se skrivali. Oba sta bila ranjena od iste kroglice, ki je šla stricu skozi nogo, dedku pa se je zarila v čeljust in jo je tako prinesel domov v Ravne pri Šoštanju. Stric je nato to kroglo nosil kot obesek, se spominjam. Morda tudi zato čutim s Primorsko svojevrstno "krvno" sorodstvo. Pa tudi do preteklega (in sedanjega) trpljenja ne morem ostajati ravnodušen, dotaknilo se me je. Občudujem zlasti velik naboje kulturne ustvarjalnosti, ki se je sprožil v desetletjih fašističnega škorinja. Ne sme iti v pozabo.

Je prvič, ko se ukvarjate s takim delom ali imate že podobne izkušnje?

Ni prvič. Ustvarjalni naboje Primorcev je bil v najtežjih časih spontan in izjemno živ. Ko sem opazil, da lahko sledovi tega plemenitega naboja poniknejo v pozabo, ko zob časa neustavljivo blede zapise na razpršenih notnih partiturah, se je sprožila kar sama od sebe reakcija: zbrati, natisniti in objaviti. V preteklosti sem že večkrat sodeloval pri najrazličnejših publikacijah.

Kako pa konkretno poteka tako delo?

Najprej si je potrebno "umazati roke", kot radi rečemo tej prvi fazi brskanja po arhivih, ko-

Nagovor škofa Jurija Bizjaka na spominski slovesnosti na Lajšah

“Vi pa se ne bojte tistih, ki umorijo telo!”

Letos mineva 20 let, odkar opravljamo po vsej domovini spominske slovesnosti za žrtve krvavega boja za oblast. Prva spominska slovesnost na Lajšah je bila 19. maja 1991. Leta 1994 je bil blagoslovljen temeljni kamen za tukajšnjo kapelico, naslednje leto, leta 1995, pa je bil blagoslov kapelice in križevega pota ter spomenika ob breznu. Ob tej priložnosti je bil napisan tudi križev pot profesorja Otmarja Črni-logarja.

Dvakrat se je v tem času slovesnost opravila za vse škofije skupaj v Kočevskem Rogu, to je leta 1993 in leta 2000. Leta 2000 je izšla tudi knjiga Borisa Mlakarja z naslovom Tragedija v Cerknem pozimi 1944. Dvakrat je bila slovesnost tudi v cerkvi Svete Ane v Cerknem: leta 1994 in leta 2004, ob 50-letnici in ob 60-letnici poboja v Cerknem. Leta 2004 je izšla tudi knjiga Antona Pusta Lajše, kraj trpljenja in molitev. Letošnja slovesnost poteka v duhu evharističnega kongresa, v duhu blaženega mučenca Alojzija Grozdeta, v duhu

preteklega leta duhovništva. Vsi trije omenjeni dogodki so tesno povezani z duhovniško službo. Glavna opravila duhovniške službe, tudi duhovniške službe vsakega vernika, so daritev in žrtev ter

zahvala. Tudi žrtve, tako duhovnikov kot vernikov, ki se jih spominjamo na tem svetem kraju, so z žrtvijo svojega življenja v največji možni meri uresničile tudi duha daritve iz leta duhovništva, duha žrtve iz življenja Alojzija Grozdeta, duha zahvale z evharističnega kongresa.

Vsem, živim in pokojnim, ki ste na mnogotere načine prispevali, da se spominska slovesnost na Lajšah vsako leto opravlja, se lepo zahvaljujem in vam želim obilje Božjega blagoslova in nebeških milosti. Vsak človek je

vreden spomina, koliko bolj so spomina vredni ljudje, nad katerimi so se uresničile grožnje krivičnikov, ki jih opisuje Salomon: “Za postavo pravičnosti naj velja naša moč, kajti kar se izkazuje za slabotno, ni uporabno. Zalezujmo pravičnega, ker nam je nadležen in nasprotuje našim delom, ker nam očita prestopke postave in nam oponaša napake naše vzgoje” (Mdr 2,11–12).

Tudi o žrtvah vsakega krvavega boja za oblast lahko rečemo, kakor pravi prerok Izaija o Mesiji in smo slišali v evangeliju:

Msgr. dr. Jurij Bizjak

“On je prevzel naše slabosti in nosil naše bolezni” (Mt 8,17). In kakor je Kristus napovedal, za koga bo preli svojo kri: “To je namreč moja kri zaveze, ki se za mnoge prelija v od-

pušcanje grehov” (Mt 26,28). In kakor je napovedal tudi svojim učencem: “Pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, mislil, da služi Bogu” (Jn 16,2). “Vi pa se ne bojte tistih, ki umorijo telo!” (Mt 10,28). Današnje berilo iz Knjige Žalostink prav lepo opisuje tudi naš položaj in naše sedanje razmere, ko pravi: “S čim naj te vzporejam, hči jeruzalemska? Čemu naj te primerjam, devica, hči sionska, da te potolažim? Zakaj velika kakor morje je tvoja razbitina, kdo naj te ozdravi?” (Žal 2,13). Pa tudi razlog, ki ga današnje berilo navaja za opisano stanje, je isti, kakor je razlog za današnje naše stanje: “Tvoji preroki so ti prerokovali laž in prevaro. Niso odkrivali tvoje krivde, da bi obrnili tvojo usodo. Prerokovali so ti izreke v prevaro in zapeljevanje!” (Žal 2,14).

V evangeliju pa smo slišali, kako je Gospod ozdravil Petrovo taščo kar z dotikom, stotnikovega služabnika pa celo kar na daljavo. Prosimo Gospoda, bratje in sestre, za takšno močno vero, da bi tudi dandanes Gospod lahko ozdravil najprej vse, ki smo mu blizu in se ga dotikamo, potem pa tudi vse, ki jim je tujec in so od njega oddaljeni! Sam namreč pravi: “Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni! Nisem namreč prišel klicat pravičnih, ampak grešnike!” (Mt 9,12–13).

msgr. dr. Jurij Bizjak
kopski pomožni škof

Neznani storilci popisali kombija Oškodovanje imetja je sramota, ki mu ni para!

Na dan zavetnika Ljubljane, sv. Jurija, 23. aprila 2010, so neznanci obdarili bolnike in invalide. Okrasili so namreč kombija Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov in revije Prijatelj (verski list bolnikov, invalidov in njihovih prijateljev). Ker pa nas o tem niso nič obvestili in so “stvari vzeli v svoje roke”, se jim je ideja, ki so jo stkali v svojih glavah, nekoliko ponesečila. Res, da so delali ponoči – pri slabih svetlobi, vendar vsebinsko oblikovanje ideje ni odvisno od dneva ali noči... Pa dovolj ironije! Kombija, ki sta parkirana na dvorišču cerkve Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani in ki sta skupaj naredila preko 230.000 km v dobro bolnikov in invalidov, si je nekdo privoščil in popisal z nepriemernimi besedami in znaki, ki jih je uporabljala nacistična Nemčija. Zamislite si bolečino tistih naših prijateljev, ki so preživeli strahote nacistov in še po 60 letih videvajo te znake po stavbah naše prelepe Ljubljane! Naše brate Jude to tako zaboli, da takšno dejanje označijo za antisemitizem, saj je pod tem simbolom umrlo 6 milijonov njihovih rojakov. Prav toliko ali pa še več je v drugi svetovni vojni iz-

gubilo življenje katoličanov. Zato je ta znak tudi njim, ki so preživeli strahote vojne, strah vzbujajoči simbol.

Storilci se ne zavedajo, da s takimi dejanji pokažejo na svojo šibkost – strah, ki ga nosijo v sebi in v samoohranbi “zakrivajo” z ustrahovanjem v svoji okolici. Ne izbirajo “tarč”, saj v svojem strahu niso zmožni razlikovati med prijateljem in sovražnikom. Iz lastnih

izkušnji lahko zagotovim, da bolniki in invalidi zagotovo niso sovražniki nikogar, zato je oškodovanje njihovega imetja sramota, ki mu ni para.

Roman Travar, CM urednik
revije Prijatelj in duhovni asistent
Krščanskega bratstva
bolnikov in invalidov

Izjava Katoliške Cerkve in Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji

Zakonska zveza in družina: stebra družbenega in verskega življenja

Vermiki Katoliške Cerkve na Slovenskem in Islamske skupnosti v Republiki Sloveniji izjavljamo, da sta zakonska zveza in družina ključnega pomena za razvoj človeške osebe in družbe, zato smo vsi skupaj dolžni varovati vrednoto zakonske zveze in družine kot skupnosti moža, žene in otrok.

V času, ko se sprejema zakonodaja, ki celostno spreminja pomen zakonske zveze in družine, obe verski skupnosti odgovorne v državi pozivata, da pravno zaščitijo zakonsko zvezo in družino kot skupnost možkega, ženske in otrok. Globoko smo prepričani, da sta izenačevanje istospolnih zvez z raznospolnimi in posvojitvev otrok v takšne skupnosti neprimerna, ker ne zagotavljata bistvene in nezamenljive vloge očeta in matere v družinskem življenju, kar pa je ključnega pomena za skladen osebnostni razvoj zakoncev in otrok.

Katoličani in muslimani visoko cenimo zakonsko in družinsko življenje, zato se zavzemamo za pravico vsakega otroka do družinskega življenja v skupnosti očeta in matere. Družina je osnovna celica družbe, v kateri na poseben način domujejo vrednote, kot so ljubezen in življenje, spoštovanje drug drugega, solidarnost ter gostoljubje. Člani katoliške in islamske skupnosti v Sloveniji smo poklicani, da se v javnosti zavzemamo za zaščito zakonskega in družinskega življenja, pomagamo družinam v težavah kot tudi, da podpiramo pravico staršev, da otroke vzgajajo v skladu s svojim moralnim in verskim prepričanjem. / dr. Nedžad Grabus, ljubljanski mufti, in msgr. dr. Anton Stres, ljubljanski nadškof metropolit

Msgr. dr. Anton Stres

Pismo misijonarja Danila Lisjaka Spet v Ugandi!

Dragi prijatelji v domovini in po svetu! Z veseljem vam sporočam, da sem od včeraj po osvežilnem sobotnem letu študija in zdravljenja že v Ugandi. Predstojniki so se odzvali povabilu škofa iz mesta Gulu na severu Ugande, kjer je še do nedavnega divjala gverilska vojna in je večina prebivalstva živevala v zbirnih kampih zaradi večje varnosti. Tako se skupaj z italijanskim sobratom misijonarjem podajava za kakšnih 250 km severno od Kampale, gl. mesta, proti sudanski meji. Kako bo to izgledalo, še ne vem. Sporočili so mi le to, da je travnik dovolj velik za igrišča, da tam je že

neka mala vlažna cerkva in da zidajo osnovno šolo. Da ni ne vode ne elektrike v okolici in tudi, da se krade vseppek, kar je verjetno posledica vojne, in da je jezik achori verjetno poniški in ne bantujski. Ko bom v prihodnjih dneh šel na ogled, bom kaj več napisal.

Vsem, ki sem jih v minulem letu srečal, obiskal in ste mi kakorkoli izrazili prijateljstvo, duhovno in gmotno pomoč, se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujem. Mnoge sem nameraval obiskati, pa mi zaradi raznih okoliščin ni bilo dano. Vem, da so to blagohotno sprejeli z razumevanjem. Milosti prehojenih poti od Jeruzalema do Rima so

mi dale novega poleta, moči in zaupanja v božje načrte ter sem jih prinesel s seboj na zeleno celino. Verjetno bomo začeli z oratorijem, kot je začel Don Bosko. Da bo potrebna kakšna

pomoč, fizična, iz Slovenije, o tem ne dvomim. Pridne roke pridejo povsod prav. Obljubljam bratski memento in se pripravim. Mučencu blaženemu Alojziju Grozdetu in Ignaciju Knobleharju sem zaupal novo delo v Pontlju. **Zbogom!**
S hvaležnostjo, Danilo

Lahko me pokličete ali pošljete sporočilo na telefonsko številko: 00256 774 989 644 ali pišete na naslov (začasni naše hiše v Kampali):

Fr. Danilo Lisjak
Salesians of Don Bosco - Namulungu
P. O. Box 2050 KAMPALA
UGANDA - AFRICA

PAVLOVE PRISPODOBE (2. del)

Obreza – znamenje občutljivosti, odzivnosti, pristnosti (Apd 15,5)
Jarem – znamenje obveznosti, dolžnosti (Apd 15,10)
Davidova koč – Davidova kraljeva palača, kraljestvo (Apd 15,16)
Postaviti svet na glavo – oznanjati prevratniške nauke (Apd 17,6)
Otrresti oblacila – zavrniti sleherno povezanost (Apd 18,6)
Ostriči glavo – odreči se svoji moči in lepoti (Apd 18,18; Samson, Sod 16,17)
Lomljenje kruha – spomin zadnje večerje, zahvala, gostija (Apd 20,7)
Čreda – cerkvena skupnost (Apd 20,28)
Kuga – Tertul pravi, da je Pavel kuga, ki povzroča upore zoper Jude (Apd 24,5)
Osten – bodalo za priganjanje volov (Apd 26,14)
Mornar: Morali bi me poslušati, možje (Apd 27,21)
Lončar: Mar nima lončar oblasti nad glino? (Rim 9,21)
Gradbince: “Glejte, polagam na Sionu kamen spote” (Rim 9,33)
Poslanec: “Kako lepe so noge oznanjujočih mir!”

(Rim 10,15)

Korenina: “Če je korenina sveta, so tudi veje” (Rim 11,16)

Oljka: “Veje so bile odlomljene, da sem bil jaz vcepljen” (Rim 11,19)

Skupnost – telo (Rim 12,4)

Stara in Nova zaveza: “Noč se je pomaknila in dan se je približal” (Rim 13,12)

Orožje svetlobe: “Kakor podnevi hodimo pošteno” (Rim 13,13)

Spotika: “Vse je sicer čisto, ali slabo je za tistega, ki je v spotiko” (Rim 14,20)

Zidar: Pavel oznanja do Ilirika, “da bi ne zidal na tujem temelju” (Rim 15,20)

Lahka jed: “Mleka sem vam dal piti, ne jedi, ker je še niste zmogli” (1 Kor 3,2)

Poljedelec – oznanjevalec, sadi in zaliva (1 Kor 3,5)

Božja njiva, Božja zgradba – skupnost vernikov (1 Kor 3,9)

Stavbenik: “Položil sem temelj, drug pa naj zida” (1 Kor 3,10)

Ogenj: “Ogenj (sodba) bo vse preizkusil” (1 Kor 3,13)

Tempelj: “Ali ne veste, da ste Božji tempelj?” (1 Kor 3,16)

Oskrbnik: “Tako nas vsakdo imej za oskrbnike Božjih skrivnosti” (1 Kor 4,1)

Igralec: Predstava za svet in za angele in za ljudi (1 Kor 4,9)

Tkalec: trudimo se z delom lastnih rok (1 Kor 4,13)

Oče: “Zakaj v Kristusu Jezusu sem vas po evangeliju jaz rodil” (1 Kor 4,15)

Kvas: “Ne veste, da malo kvasa vse testo okisa?” (1 Kor 5,6)

Opresnik: “Torej obhajajmo praznik z opresniki čistosti in resnice” (1 Kor 5,8)

Udjec: “Mar ne veste, da so vaša telesa udjec Kristusovi?” (1 Kor 6,15)

Cena: “Kajti odkupljeni ste za drago ceno” (1 Kor 6,20)

Goreti: “Boljše je namreč v zakon stopiti kakor goreti” (1 Kor 7,9)

Zidati: “Spoznanje napihuje, ljubezen zida” (1 Kor 8,1)

Tek v tekališču – tek v združnosti (1 Kor 9,24)

Boj v areni – boj v življenju – ne kakor bi mahal po zraku (1 Kor 9,26)

Skala: “Pili so iz duhovne skale, skala pa je bil Kristus” (1 Kor 10,4)

Brneč bron in cimbele: “Ko bi ljubezni ne imel, sem brneč bron” (1 Kor 13,1)

Zrcalo: “Zdaj namreč gledamo v zrcalu, nejasno” (1 Kor 13,12)

Piščalka in citre in trobenta: Morajo dajati razločne glasove (1 Kor 14,7-8)

Zveri: “Če sem se po človeško v Efezu boril z zvermi” (1 Kor 15,32)

Vonj: “Kajti prijeten vonj Kristusov za Boga smo” (2 Kor 2,15)

Pismo: “Naše pismo ste vi, zapisano v naših srcih” (2 Kor 3,2)

Zagrinjalo: “Kajti do današnjega dne ostaja na branju zagrinjalo” (2 Kor 3,14)

Luč: “Da bi jim ne zasvetila luč evangelija” (2 Kor 4,4)

Prstene posode: “Imamo pa ta zaklad v prstenih posodah” (2 Kor 4,7)

Lepa pridobitev za vernike v župniji Kanal Kapela, posvečena Vstalemu Kristusu

Župnija Kanal, ki jo vodi župnik Robert Ušaj, je v župnijskih prostorih februarja letos uredila večjo kapelo z namenom, da bi pridobili molitveni prostor in ga uporabljali kot dopolnilo pri katehezi in drugih pastoralnih pobudah. Pobuda za ureditev kapele se je oblikovala v letu evharistije in tako sledila njegovim poučkom, da bi se v župnijah poživilo versko življenje iz evharistične skrivnosti in odkrilo Kristusovo središčno mesto v osebnem in občestvenem življenju. Arhitekturni načrt je zasnovala domačinka univ. dipl. arh. Elza Pavšič. Za upodobitev glavnega oltarja pa so se povezali s skupino umetnikov iz Centra Aletti, ki jo vodi p. Marko I. Rupnik. Na glavnem oltarju so tako upodobili Vstalega Kristusa s sporočilom, da Vstali Kristus nosi povečane rane, s katerimi želi pokazati, da se ohrani v večnosti vse, kar je darovano, oziroma žrtvovano za ljubeznijo. Župnik Ušaj sporoča, da naj podoba Vstalega Kristusa vlija upanje vsem trpečim, bolnim in preizkušenim iz njihove župnije. V kanalski župniji je veliko ljudi, ki trpijo zaradi posledic azbesta – azbestoze in raznih zelo hudih oblik raka, ki so posledica z azbestom onesnaženega okolja. S postavitvijo mozaika je kapela zasijala v vsej svoji lepoti svetega bogoslužnega prostora, ki obiskovalca nikakor ne pusti ravnodušnega. V kapeli bodo nekaj

dni na teden obhajali dnevne sv. maše, že sedaj pa v njej poteka redno čiščenje Najsvetejšega. Dalje kapela omogoča uvajanje veroučencev v molitev, tako se vsaka veroučna ura prične v kapeli. Podobno velja tudi za druge skupine: molitvene, skupine prostovoljcev Karitas, pevski zbor, zakonsko skupino, ki se združujejo v župniji in bodo odslej lahko srečanja pričeli v kapeli. Nova kapela je gotovo velika pridobitev, ob kateri lahko Kanalski s ponosom in upanjem zrejo v prihodnost svoje župnije. Nazadnje velja poudariti še umetniško izbiro, da je kot izraz pristne vpetosti v kanalsko krajino v mozaik vgradil tudi soške kamne in ga tako naredil še bolj domačega.

J. B.

VEJNA Praznik sv. Cirila in Metoda

“Naj tudi božja beseda odmeva v življenju ljudi!”

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Trsta, ki ga po smrti g. Kosmača vodi dr. Markuža, vsako leto obeleži praznik slovanskih apostolov. Tako je tudi letos Marijina cerkev na Vejni v nedeljo, 11. julija velikodušno sprejela prijatelje tega bogoslužja, ki pa jih je žal vsako leto nekaj manj. Letos ga je ob somaševanju šestih duhovnikov iz tržaške škofije in goriške nadškofije vodil novomašnik g. Boštjan Fegic, po rodu iz župnije Šturje. Uvodoma ga je pozdravil dr. Markuža, in o njem povedal, da ga je Gospod poklical potem, ko je že sedem let služboval kot agronom v Vipavski dolini. V prvem poklicu je skrbel za vinsko trto, nakar ga je Gospod poklical, da bi skrbel za Gospodov vinograd. Novomašnik se je veselil srečanja z občestvom in se nanj

hvaležno obračal, v homiliji pa, izhajajoč iz Božje besede, najprej ovrednotil Božje postavo, ki ga je Bog zapisal v srca ljudi, zato da bi

blizu, v ustih in srcu, da jo more človek izpolnjevati (prim. 5 Mz 30, 10-14). Beseda se je na poseben način razodela v osebi

se ob njegovem izpolnjevanju osrečili. Postava je v skladu s človekovo naravo. Ta postava ni pretežka in ni daleč, ampak prav

Jezusa Kristusa. “Kakor odmeva glas v tej mogočni cerkvi, naj tudi božja beseda odmeva v življenju ljudi”, je Fegic dalje poudaril.

V nadaljevanju pa aktualiziral evangelijsko sporočilo in parabol o usmiljenem Samaritanu, v kateri nas Jezus tudi danes nagovarja, kako izpolniti to, kar je Bog posadil v človeško srce. Stiske današnjega časa so tudi drugačne. Tako je zaznati močno potrebo po pogovoru, molitvi, pozornosti. Tudi danes svet potrebuje usmiljene Samaritanke, ki si bodo vzeli predvsem časa za bližnjega. Ta bližnji, o katerem govori evangelij, je morda moja mati, oče, hči, brat, torej nekdo v družini, ali pa tujec. Zaključno misel je dušni pastir namenil skrbi za mlade, ki jim je potrebno pokazati, da se Nekdo zanima zanje, pokazati Jezusa, ki ozdravlja, osvobaja in rešuje iz stiske. Naloga vernih je, da zajemajo iz Jezusovega nauka in ga prinašajo bližnjim. Fegic je svojo homilijo sklenil s prošnjo, naj da Jezus vernim moči in jih osvobodi strahov, da

bodo izvrševali Božjo voljo in ljubezen, ki je zapisana v njihovih srcih: “Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega srca, z vso dušo, z vso močjo in z vsem mišljenjem in svojega bližnjega kakor samega sebe”. (Prim. Lk 10, 25-37) Vsem zbranim je nato podelil svoj novomašni blagoslov. Pri bogoslužju je z izbrano pesmijo pod vodstvom Edija Raceta sodeloval združeni zbor ZCPZ iz Trsta, na orglah ga je spremljal prof. Tomaž Simčič. Med občestvom so bile prisotne tudi šolske sestre. Ob sklepu so se v slovesni procesiji, v kateri so sodelovali tudi skavti in narodne noše, preselili do oltarja svetih bratov, kjer se je s počastitvijo relikvij sv. Cirila, bogoslužje tudi sklenilo.

J. B.

Knjižna novost v angleščini

Ilustracije Paole Bertolini Grudina

Dandanes se veliko govori o krizi, o izgubi vrednot, o razpadu družbe. Znani sociolog Zygmunt Bauman govori o družbi, v kateri se odnosi vedno bolj slabijo in posameznik vedno bolj postaja sumničav in dvomi v skupnost. Vendar zgrešimo, ko gledamo na to krizo kot na samo nekaj slabega in usmerjamo vse energije le v pozabljanje in v postavitev novega reda. Večkrat ne opazimo novosti, ki jo kriza prinaša. Namesto da bi se vprašali, kdo je kriv, si raje postavljamo vprašanja, kot so: kam nas pelje ta kriza? kam smo namenjeni? kak pomen ima to zame? Toliko bolj to velja za kristjane, saj bi morali vedeti, da se vera v težavah tudi utrjuje. Na taka in podobna vprašanja skuša na svoj način odgovorjati tudi nova knjiga, ki je izšla maja letos v angleščini v Združenih državah Amerike pri katoliški založbi Paulist Press. Avtor besedila je Richard Galentino, ilustratorica Paola Bertolini Grudina. Paola Bertolini se je rodila v Gorici, je poročena z Walterjem Grudino, ki je prav tako ilustrator. Skupaj imata pet otrok. Šele ko je zadnji otrok postal bolj samostojen, se je odločila, da bo sledila možu in tudi sama začela ustvarjati. Za sabo ima precej let izkušenj, saj je že ilustrirala vrsto knjig, predvsem v angleškem

jeziku: tako My Story Bible, The Easter Swallows, What did the fishermen catch? pri založbi Tyndale House Publishers, Sveto pismo, ki je izšlo v založbi Centro Ambrosiano, Il grande libro sulle domande della Bibbia pri založbi Elledici. Stalno sodeluje pri revijah Pastirček in Mavrica

in je ilustrirala že nekaj slovenskih knjig. Sama je bila kot dijakinja srednje šole na dvoletnem bivanju v Združenih državah Amerike, tako da pozna tudi to realnost bolj od blizu. Besedilo zadnje knjige, ki jo je ilustrirala, je napisal Richard Galentino, direktor sveta prostovoljcev zdravnikov katoliškega misijona (Director of Medical Volunteer Program at Catholic Medical Mis-

Karlo Nanut

S 1. strani

Pričevanje mučencev...

Številne ekonomske, družbene in politične sile “sodelujejo, da bi nasilno izničile še zadnji ostanek krščanske družbe”. Hude napade doživljajo v Veliki Britaniji, Španiji, Belgiji, Luksemburgu in na Nizozemskem, kjer je zakonodaja naperjena proti življenju in družini, relativizem pa povzroča ogromno škodo človeškemu in krščanskemu družbenemu tkivu. Tudi Benedikt XVI. doživlja številne medijske in politične napade. “Nikdar prej se še ni zgodilo”, je rekel msgr. Crepaldi, da bi papež javno govoril o katoličanih, ki so ga napadli s sovražnostjo. Nikdar prej se še ni zgodilo, da bi papež javno izjavil, da so z njim ravnali “s sovražstvom, brez strahu in obzira”, ne da bi bili do njega vsaj strpnji, kot se to počenja s komerkoli drugim. “Problem je tudi znotraj Cerkve”, kjer “preštevilni” komaj čakajo primeren trenutek, da bi ga napadli, češ da se hoče vrniti v čas pred Drugim vatikanskim koncilom. Zavedati se moramo, da je vsak Kristusov učenec poklican k mučenstvu. “Vse njegovo življenje mora biti umiranje samemu sebi, da bi živel v Kristusu in zanj”. Mučenstvo pa ne zaveda vsa smrt, temveč naše življenje. “Krščanski mučenec ne umre za idejo, ampak za Nekoga in z nekom, za Kristusa in s Kristusom, ki je že umrl in vstal zanj”. Sveta Mohor in Fortunat s svojim zgledom in pričevanjem podpirata naše korake v sedanjem času. Učita nas, da moramo vedno izbirati dobro, razlikovati med

tem, kar je dobro, in tem, kar je slabo. “Obstajajo konkretne oblike obnašanja, za katere se je vedno napačno odločati, kajti njihova izbira prinaša s sabo moralno neurejenost, ki ima hude posledice na osebni in družbeni ravni”. Obstajajo vrednote, ki nimajo cene, ne morejo biti predmet pogajanj. “Pri tem mislim na dobrine življenja, družinske stabilnosti, pravičnosti in miru”. Podcenjevanje in nepriznavanje

Msgr. G. Crepaldi

teh vrednot vodi v globok razkorj človeških skupnosti. Msgr. Crepaldi je sklenil svoje razmišljanje z besedami svetega očeta, ki tako označuje profil krščanskega pričevanja: “Voditi ljudi proti Bogu, proti Bogu, ki govori v Svetem pismu: to je najvišja in temeljna prioriteta Cerkve in Petrovega naslednika v tem času”. / DD

Ujeto v objektiv

V soboto, 3. julija, popoldne je pri oltarju Petrovega sedeža v prezbiteriju bazilike sv. Petra daroval zlato mašo kardinal dr. Franc Rode, prefekt Kongregacije ustanov posvečenega življenja in družb apostolskega življenja. Navzočih je bilo še osem kardinalov ter šest drugih (nad) škofov, številni duhovniki, redovniki, redovnice in uslužbenci kongregacije. Pridigal je

general frančiškanskega reda p. José Rodríguez Carballo. Prebrali so tudi posebno papežev pismo, v katerem je papež posebej pohvalil našega kardinala za njegovo delo v Ljubljani in v službi Svetega sedeža. Maši je sledil slovesen sprejem v vatikanskih vrtovih, ki so se ga udeležili tudi številni naši rojaki v večnem mestu. / F. P.

Kratki

V čarobnem svetu lutk / Od ideje do uprizoritve

V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v začetku sezone 2010/2011 potekala Lutkovna delavnica, ki jo bo vodila priznana mag. Breda Varl iz Maribora. Tečaj bo potekal v petek, 1. oktobra, v popoldanskih urah in v soboto, 2. oktobra, ves dan. Delavnica predstavlja edinstveno priložnost za pridobivanje osnov lutkovnega

Breda Varl

znanja in je namenjena vsem pedagogom in gledališkim ljubiteljem.

Predavateljica Breda Varl je bila skoraj trideset let zaposlena v Lutkovnem gledališču v Mariboru, sprva kot oblikovalka lutk, kasneje kot režiserka in zadnjih šest let kot programska voditeljica. Od leta 1988 je predavala na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru na oddelkih za predšolsko vzgojo, razredni pouk in najdlje na oddelku za likovno umetnost. Leta 1999 je na slovit DAMU Akademiji lepih umetnosti v Pragi, na oddelku za alternativno in lutkovno gledališče, magistrirala. Kasneje je pridobila še docenturo za vsebine lutkarstva.

Udeleženci delavnice bodo na osnovi pravljice pod vodstvom predavateljice skupno oblikovali zamisel in nato izdelali lutke in vse, kar je potrebno za uprizoritev.

Kotizacija za udeležbo znaša 50 evrov. Kulturni center Lojze Bratuž bo sprejemal prijave na delavnico od 1. do 15. septembra 2010 na telefonsko številko 0039 0481 531445 - 534549 (fax) ali po e-mailu na info@kclbratuz.org. Podrobne informacije in prijavnico lahko dobite na spletni strani Kulturnega centra Lojze Bratuž www.kclbratuz.org pod kategorijo gledališče.

49. mednarodno tekmovanje Seghizzi

V ponedeljek, 12. julija, se je začela bogata ponudba, ki je ljubitelje zborovskega petja in glasbe nasploh uvedla v 49. izvedbo Mednarodnega tekmovanja Seghizzi. Spremljevalni program je namreč ponudil niz koncertov komorne glasbe, pri katerih je sodeloval tudi SCGV Emil Komel. Od petka, 16., do nedelje, 18. julija, pa se bodo v Avditoriju furlanske kulture zvrstili pevski sestavi iz Bolgarije, Kanade, Južne Koreje, Filipin, Japonske, Italije, Latvije, Poljske, Romunije, Rusije in Madžarske. Program bo ponudil kar 69 nastopov, ki se bodo razvrstili med sedmimi kategorijami: pevski sestavi se bodo predstavili bodisi z železnim repertoarjem zborovske zakladnice bodisi s sodobnejšimi priredbami skladb lahke in jazz glasbe ter skladbami, ki so se do današnjih dni ohranile preko ustnega izročila. Sklepni del natečaja bo v nedeljo, 18. julija, ko bo v gledališču Verdi ob 21. uri nagrajevanje zmagovalcev; najboljši zbori, pa se bodo nato predstavili na slovesnem koncertu.

O delu mestnih rajonskih svetov
Komentar ob izteku polovice mandata

Polovica mandata goriške občinske uprave je že krepko mimo, zato lahko brez težav napišem nekaj vrstic v delni obračun. Večina znancev in prijateljev me večkrat za začudenjem vprašuje, kaj sploh sejemo na srečanjih v rajonskem svetu in predvsem, ali tudi kaj "zanjemo". Na sejah rajonskega sveta se pravzaprav malokrat dolgočasim. Enkrat se jezim, drugič se zabavam, in sicer za slične zadeve, odvisno od konteksta, reakcij in stališč ostalih svetnikov pa tudi, seveda, trenutnega osebnega razpoloženja. Nekaj stvari se pa vendar da objektivno izluščiti in komentirati. Vloga rajonskega svetnika gotovo ni hvaležna in za nas se malokdo zmeni. Naše delo gre velikokrat neopazno mimo poročanja medijev, redko nas kdo vpraša za resnično mnenje, še bolj redko pa poslušajo. Prava

politika, če še obstaja, se kuha drugje. To velja tako za strankarska odločanja kot tudi za sfero javnega upravljanja. Občasno sicer postanemo kar naenkrat zanimivi zaradi tega ali onega problema, ki za nekaj dni zaseda časopisno kroniko. Takrat staknejo naše telefonske številke tudi časnikarji, ki so drugače izven našega dometa. Sedaj, ko se vse bolj jasno in glasno napoveduje reforma krajevnih uprav, bo po vsej verjetnosti spet trenutek kratke slave za "bataljon" rajonskih svetnikov. S prijateljem Nikom Klanjščkom skupaj sediva v rajonskem svetu od leta 2002. Z zanimanjem opazujemo in komentiramo razvoj dinamik, ki jih vsak od nas osebnostno doživlja. Takoj po volitvah je prisotnost na sejah spominjala na vojaško pokorščino. Vrste desne sredine, ki je zmagovalna

izšla iz občinskih volitev in se znašla na krmilu občinskega upravljanja, so bile stnjene. Izvoljeni predstavniki so z navdušenjem, glasno in z globokim prepričanjem nakazovali svoje prihodnje delovanje, ki naj bi bilo osnovano izključno na predanosti v dobrobit skupnosti, bolj racionalni upravi, akciji in ne besedičenju. Nekateri so s svojim zanosom dejansko pretiravali. Pri tem seveda ni nič narobe, saj je na tem nivoju potrebna izključno dobra volja in prepričanje, da stanaš obstoj in delo vsekakor koristna. Škoda le, da je že ob polovici mandata večina vseh napovedi ostala prazna škatla, zanos je splahnel in z njim tudi prisotnost na sejah. Ostali smo tisti, ki menimo, da je naša izvolitev pomembna za povezavo občanov z upravo, ki za specifične probleme največkrat ni pozorna. Nikoli pa nismo verjeli, da nam bo od tu uspelo "obrniti svet". Tisti, ki smo izvoljeni v vrstah Slovenske

skupnosti, imamo skoraj vsi "društveno-prosvetno" vzgojo, zato vidimo v tej funkciji tudi in predvsem narodnostni vidik in torej prispevek k ohranjanju slovenske prisotnosti v mestu. Predsednik (iz vrst nekdanje Forza Italia) ima že nekaj mesecev hude težave s svojo večino. Če tega na začetku ni hotel priznati, se je o tem prepričal potem, ko smo predstavniki opozicije v zadostnega števila prisotnih, da bi lahko brez nas nadaljevala delo ali nas preglašovala. Ozračje je sedaj mirnejše. Z Nikom imava kot predstavnika Slovenske skupnosti v tem telesu pomembno vlogo. Z redno prisotnostjo na sejah in pri pobudah rajona sva si prislužila potrebno spoštovanje, tako da vzbujajo najini predlogi pozornost in tudi upoštevanje. V mejah pristojnosti in moči skušava ohranjati na dostojni ravni medsebojne odnose s sosednjo Krajevno skupnostjo iz Solkana. To se je še posebej izkazalo, ko je dosegla višek problematika Livarne. Takrat sva organizirala odmeven obisk v solkanskem obratu, na katerega je vodstvo industrije pristalo samo zaradi čezmejnih stikov, za katere smo pri slovenski stranki vedno trdili, da so ključnega pomena. Na istih temeljih sloni tudi Pohod treh mostov. Letošnja izvedba te rekreativne manifestacije,

Miloš Čotar in Niko Klanjšček

so modro pravili nekoč - spet načrtujejo enotenski odidih in tem lepem kraju, kjer se duša in telo okrepi, da lahko potem boljše prenašata težo bolj ali manj enoličnega, skrbi polnega življenjskega vsakdana.

so modro pravili nekoč - spet načrtujejo enotenski odidih in tem lepem kraju, kjer se duša in telo okrepi, da lahko potem boljše prenašata težo bolj ali manj enoličnega, skrbi polnega življenjskega vsakdana.

Miloš Čotar

Zeleni teden Mladinskega doma v Žabnicah

Skupaj v naravo, veselo in zdravo!

S tednom v naravi, ki ga je Mladinski dom iz Gorice priredil od 28. junija do 2. julija v Žabnicah, so se sklenili letošnji Izzivi za srednješolsko mladino. Kakor smo že poročali, so se alternativne počitnice začele takoj po koncu pouka z videodelavnico, tej so sledile ekskurzije, nato je prišel na vrsto t. i. Zeleni izziv v Žabnicah (še prej pa so v koči sv. Jožefa potekali tečaj za animatorje s pripravo programa ter nekajdnevne počitnice, namenjene višješolskim članom).

Tudi tokrat se je 28. junija marsikdo od udeležencev priklatil v Mladinski dom nekoliko skeptično. Vedel je namreč, kaj pusti (spanje do pozne ure, vse udobnosti in postrežbe, ki jih ponujajo dom in včasih preuslužne mamice, računalniške igrice, televizijo, morda celo žogo ali kolo...), ni pa vedel, kaj ga čaka na tem izzivu, le sumil je, in to upravičeno, da

vsega tega ne bo. Priznati moramo, da so se tudi voditelji pred začetkom lotili nekateri dvomi zaradi raznolikosti skupine in skrbi, če se bodo počutili lepo. Zato so kot ponavadi poleg potrebne opreme nabasali v nahrbtnike tudi dobrišero mero zaupanja v božjo previdnost. Začelo se je v Mladinskem domu s krajšim uvodnim sestankom pred

odhodom, na katerem je odgovorni voditelj predstavil okvirni program in zahteve, tako da bi se lahko kdo še premislil, če ne bi sprejel pogojev. Z nekolikoškim začudenjem smo ugotovili, da še prepoved rabe osebnega telefončka za ves čas trajanja zelenega tedna ni povzročila v udeležencih posebnih travm. Težje so to sprejele nekatere mamice, ki so si

nadejale, da bodo lahko vsak dan slišale svoje otroke; na koncu so pa le iztržile en sam klic sredi tedna. Po ureditvi formalnosti se je skupina 15 pustolovsko razpoloženih udeležencev spravila v dva kombija in se napotila proti severu. V koči smo se najprej namestili, popoldne pa smo posvetili raziskovanju okolice (marsikdo je bil namreč prvič v Žabnicah), predvsem smo šli preizkusiti svoje plezalne sposobnosti po potoku. Tu ni manjkalo priložnosti za doživljanje kozmičnega izkustva vode bodisi pri hoji po strugi kot pri hlajenju v njej ali pri medsebojnem špricanju z metanjem kamenja vanjo. Sledilo je nekaj prostega časa, nakar smo se z igrami in skupinskimi dinamikami bolje spoznavali.

/str. 15

Ob koncu vsakoletnega telovadnega tečaja

Osvežujoč teden v gorskem miru

Kot so si obljubile v maju, ob koncu letošnjega tečaja telovadbe v Domu Franca Močnika v Gorici, so "gobjenke" prof. Maje Leban sredi junija odšle, kot prve letoviščarke letošnje sezone, v koč sv. Jožefa v Žabnicah, v kraj, ki mu pravijo na Kozarenci, ob istoimenskem hudourniku. Letos jim je vreme malce nagajalo, zato se niso odpravljale na daljše izlete, so pa tem bolj uživale gorski mir in skrivnostno šepetanje visokih smrek gozda, ki se širi ob koči, v kateri je bivanje vselej zelo prijetno in domače. Ker so bile med njimi tudi zelo spretni in iznajdljivi kuharice, tudi tokrat na krožnikih ni nikoli manjkalo vabljenih dobrot.

Kljub nestanovitnemu vremenu so se tudi letos odločile poročati k Mariji na Svete Višarje. Ker jim je spomladanska utrujenost odzrla moči, se k Višarski Materi niso povzpele peš, ampak z žičnico. V višarski cerkvi, na stičišču treh narodov, so začutile tisto blagodejno pomirjenost, ki jo zna v srca vlti le Božja bližina. Ukve so jih zvalile na kratak izlet na ogled prenovljene cerkve in hiš, ki jih je pred nekaj leti tako močno prizadela povodenj ob velikem deževju. Zaradi muhastega vremena so najraje hodile na krajše sprehode in se ob večernih urah pomudile pod bližnjimi smrekami, pri kipu Lurške Marije, ki ji je leseno ostrešje naredil oskrbnik

Letoviščarke pri Lurški Materi Božji blizu koč sv. Jožefa

koče Danilo Čotar. Skrbna gospa Mirka se je za en dan prelevila v pleskarja in prebelila kuhinjo. Hvala ji v imenu vseh, ki bodo letos gostje v koči! V ličnem "zavetišču" so se kot zmeraj počutile imenitno, zato za prihodnje leto - če Bog da, kot

so modro pravili nekoč - spet načrtujejo enotenski odidih in tem lepem kraju, kjer se duša in telo okrepi, da lahko potem boljše prenašata težo bolj ali manj enoličnega, skrbi polnega življenjskega vsakdana.

IK

Poletno središče Srečanja 2010 v Zavodu Sv. Družine

Razigrane in ne le športno obarvane poletne urice

V notranjih in še zlasti čudovitih zunanjih prostorih Zavoda Sv. Družine v ul. Don Bosco v Gorici že peti teden uspešno poteka poletno središče, ki ima za sabo že lepo tradicijo. Letos sta ga, prvič, soorganizirala Skupnost družin Sočnica in Športno združenje Olympia. Ko smo ob koncu prejšnjega tedna obiskali razigrane otroke v prijetnem zelenem gaju, nas je toplo sprejela koordinatorka središča, tajnica v odboru Olympie, ki že deset let trenira športni ples, ritmiko in najmanjše otroke, Damijana Češcut; o pobudi, ki se je začela 14. junija in bo trajala do zadnjih julijskih dni, nam je povedala marsikaj zanimivega.

Letos sprejemajo otroke od 3. leta starosti (med njimi so tudi taki, ki bodo jeseni prvič prestopili prag vrta) pa do 11. leta, torej letnike 1998-2007. Kako sploh potekajo dejavnosti v središču? Otroci prihajajo

telovadbo, nato pa štafete, zbičvanje, med dvema ognjema, nogomet idr. Kaj pa odbojka, ki je pri Olympii "nacionalni" šport, smo vprašali. Damijana se je široko zasmejala: "Odbojke je malo, ker nimamo

si, kar je z vzgojnega vidika vedno dragocena izkušnja. Ob sredah imajo izlete: doslej so si ogledali park Coronini in razstavo igrač, nato pesjak Aipa: "Kar nam ostane od kosila, ne mečemo proč, temveč nosimo psičkom". Na goriškem gradu so si ogledali stalno razstavo glasbenih instrumentov; na sporedu imajo še obisk pri gasilcih, zadnjo sredo pa živalski vrt v Lignanu. V notranjih prostorih imajo otroci na razpolago tudi družabne igre; kdor ostane na kosilu, v prvih popoldanskih urah počiva v

Ekipa navdušenih animatorjev

v Zavod med 7.45 in 9. uro; kdor želi, lahko zapusti središče ob 13. uri, ostali pa, ki jim društvi nudita tudi kosilo, ob 15. uri. Razdeljeni so v starostne skupine. Sedem triletnih otrok je v prvi skupini, več

reže. Odbojko igrajo le večji otroci, in to v telovadnici Olympie na Drevoredu 20. septembra, kamor tudi hodimo, še zlasti v primeru slabega vremena. Na prvo mesto smo želeli postaviti motoriko". V poletnem središču niso želeli nujno gojiti panog, s katerimi se pretežno ukvarjajo pri Športnem združenju med letom. Kdor ponavadi igra npr. odbojko, se lahko tako med poletjem preizkusi v nogometu, košarki ali kakšnem drugem športu.

Poleg tega imajo na razpolago - kot najljubšo sprostitev - bazen, v katerem posebno v najtoplejših dneh zelo radi čofotajo. "Imamo tudi novinarsko delavnico: različne skupine vsak dan napišejo kakšen spis o sebi, središču in dejavnostih". V delavnici ročnih izdelkov umetniško obdelujejo odpadne materiale, v likovni delavnici radi rišejo. Ob torkih in četrkih pa hodijo, po ustaljeni tradiciji, v center Ci-

senci ali se prosto igra.

"Res smo zadovoljni, ker je veliko otrok. S potekom poletnega središča je prav tako zadovoljna tudi predsednica Sončnice Ani Saksida, s katero sem govorila pred nekaj dnevi", je še povedala koordinatorka Damijana Češcut. Poleg nje nam otroci "bdijo" animatorji Miha Vogrinčič, Eva in Valentina Kristančič, Marija Jussa, Maja Devetak in Veronika Vizintin. "Zanimivo je, da sem med njimi edina Goričanka: drugi so iz Nove Gorice, Števerjana, Doberdoba in Sovodenj". Ekipi pomaga tudi nekaj mlajših pomočnikov, med katerimi so Matija Zortaj, Peter Vogrič, Mateja Petejan in Gioia Innocenti. Letošnje poletne urice namepravajo skleniti z razstavo in krajšo zaključno prireditvijo, ki bo v prostorih Zavoda Sv. Družine potekala v petek, 30. julija, ob 12. uri. Že sedaj pa pripravljajo tudi izdajo priložnostne brošure. / DD

Obvestila

V gledališču Verdi v Gorici bo v nedeljo, 18. julija, ob 21. uri, na slovesni podelitvi nagrad mednarodnega zborovskega tekmovanja Cesare Augusto Seghizzi prvič podeljena v kategoriji polifoničnega zborovskega petja nagrada Mirko Špacapan, v poklon njegovi štiridesetletni predanosti zborovski glasbi. Nagrado podeljuje njegova žena Manuela Quaranta. Vstop na večer je prost.

SPD Gorica organizira 25. -26. julija 2010 nočni pohod na Triglav. Za prijave: Mirko, tel. 0481 539989.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja tradicionalni vsakoletni piknik letos na Koprskem v nedeljo, 1. avgusta. V popoldanskih urah bo vodeni ogled mesta Koper, delno peš, delno s panoramsko vožnjo z avtobusom. Popoldne bo družabno srečanje v lepi senčni restavraciji pod košatimi drevesi (Al mulin) z bogatim srečelovom in zabavo do večera. Vpisujejo lvo in Dragica (tel. 0481 882183), Ana in Rozina (tel. 0481 78061, 347 1042156), Marija Češcut (tel. 0481 390688). Zaradi rezervacije je obvezno plačati na račun 20 evrov.

SCGV Emil Komel sprejema vpise v šolsko leto 2010/11. Informacije na tajništvo (tel. 0481 532163, 0481 547569), email info@emilkomel.eu ali na spletni strani www.emilkomel.eu.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško obvešča udeležence izleta na Sicilijo, ki bo od 11. do 18. oktobra, da poravnajo drugi obrok v znesku 250 evrov na društvenem sedežu v Gorici na korzu Verdi 51/int. v sredo, 21. julija, med 10. in 12. uro ali na domu Saverija Rožiča v ul. Sottomonte 12 (Gorica-Podgora) v četrtek, 22. julija, med 16. in 19. uro.

Slovenska knjižnica Damir Feigel iz Gorice, Korzo Verdi 51, sporoča, da bo urnik v poletnem času, od 28. junija do 3. septembra 2010, naslednji: ponedeljek: 8.00 - 16.00; torek 8.00 - 16.00; sreda 8.00 - 16.00; četrtek 8.00 - 16.00; petek 8.00 - 16.00. Zaprt pa bo od 9. do 20. avgusta 2010.

Od 6. do 10. septembra 2010 dopoldne bo v Mladinskem domu potekala Priprava petošolcev na vstop v srednjo šolo. Vpisi in informacije na tel. št. 328-3155040 ali 0481-536455.

Urad Mladinskega doma iz Gorice bo zaprt zaradi dopusta od 19. julija do 31. avgusta 2010.

Kulturni center Lojze Bratuž prireja Lutkovno delavnico Od ideje do uprizoritve, ki bo potekala v petek, 1. oktobra, popoldne in v soboto, 2. oktobra, ves dan. Vodila jo bo priznana lutkovna ustvarjalca mag. Breda Varl. Kotizacija za udeležbo znaša 50 evrov. Kulturni center Lojze Bratuž bo sprejemal prijave na delavnico od 1. do 15. septembra 2010 na telefonsko številko 0039 0481 531445 - 534549 (fax) ali po e-mailu na info@kclbratuz.org. Podrobne informacije in prijavnico lahko dobite na spletni strani Kulturnega centra Lojze Bratuž www.kclbratuz.org pod kategorijo gledališče.

Cestitke

Na tržaškem konservatoriju Tartini je 2. julija Nikolaj Pintar zaključil študij petja. Z njim se veselijo in mu iz srca čestitajo vsi člani SKPD F. B. Sedej iz Števerjana in mu želijo še veliko nadaljnjih uspehov.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 16.7.2010 do 22.7.2010)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91., 103.6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, razen ob nedeljah, od 20.00 do 21.00. Spored: **Petek, 16. julija** (v studiu Andrej Baucon): V poletje s polkami, valčki in popevkami - Zanimivosti v naši okolici - Humor.

Sobota, 17. julija (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v beneškem in rezijanskem narečju.

Ponedeljek, 19. julija (v studiu Andrej Baucon): Poletni mix z Andrejem - Zanimivosti doma in po svetu.

Torek, 20. julija (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 21. julija (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Človek in domače živali III. del - Izbor melodij.

Četrtek, 22. julija (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.

Zanimivo predavanje v goriški sinagogi

Good morning Sderot, good morning Gorica

V torek, 22.6., je v goriški sinagogi imel predavanje o izraelskem mestu Sderot Raffaele Giansini, podravnatelj videmske knjižnice. Sderot ni veliko mesto, ima približno 19.000 prebivalcev, a je zanimivo zaradi lege, ki nekoliko spominja na Gorico. Sderot je izraelsko mesto in leži ob mejnem pasu, ki loči Izrael od Gaze. Palestinci oziroma teroristične skupine zelo blizu Hamasa neprestano pošiljajo rakete na ta kraj. Od julija 2007 do leta 2009 je padlo na judovsko mesto približno 2000 raket, povprečno 3-4 dnevno. Prebivalci živijo v stalnem "pričkovanju" raket... Predavatelj je večkrat obiskal mesto in videl, kako so se prebivalci že navadili na to nevarnost. Na vsakem vogalu in ob

vsaki javni strukturi so nameščeni zvočniki, ki imajo funkcijo, da pravočasno obvestijo prebivalstvo o prihodu rakete. Pešci naj bi imeli vsaj 12 sekund časa, da se rešijo pred raketo, od trenutka, ko se oglasi zvočnik, do trenutka,

pred nevarnimi železnimi drobcami eksplozivne rakete. Rakete so postale del mestnega življenja in

imeti vgrajeno protiraketno zaklonišče. Šibkejši del prebivalstva je tudi že zbolel za sindromom, ki je dobil ime po prebivalcih mesta. Ne ob padcu rakete, ampak že ob vključitvi zvočnika se v nekaterih otrocih in odraslih zbudi neki refleks in posledično čudno obnašanje. Zraven mesta je tudi bolnišnica, ki je povezana z newyorško bolnišnico, s katero sodeluje. Vsaka hiša ima okna z rešetkami, kajti ljudje se bojijo, da ne bi, posebno ponoči, čez mejo prišli privrženci Hamasa in ugrabili kako osebo; to se je namreč že zgodilo. Okna imajo tudi posebno ojačen okvir, ki brani stanovanja

večina prebivalcev se je sprijaznila s takim življenjem. Prebivalci so pač "vzpostavili" obrambni mehanizem, s katerim odstranjujejo grozečo nevarnost in z njo nekako skušajo "sobivati". Napis, ki ga je večkrat srečal predavatelj na zidovih hiš, se glasi "Good morning Sderot", kar spominja na starejši film iz osemdesetih let, v katerem Robin Williams igra vlogo mekega radijskega poročevalca, ki hoče dvigniti moralo preplašenih in demotiviranih ameriških vojakov v Vietnamu. Morda trenutno razveseli vojake z glasbo, a ne more zakriti resnice in niti spremeniti nevzdržnega stanja. Ob tem predavanju sem se spomnil na naše mesto Gorico, ki leži prav tako kot Sderot ob meji. Fizična meja je odstranjena, a ostala je še, čeprav nevidna, mentalna meja, ki se je ne da odpraviti. Verjetno so si tudi Goričani ustvarili "obrambni mehanizem" ne z namenom, da bi se branili pred kako nevarnostjo, ki je ni, ampak da bi morda skrili resnico. Pravzaprav so se prebivalci Gorice kot tudi prebivalci Sderota navadili živeti z mejo in bi se morda brez nje znašli v skripčih, saj bi se morali odgovoriti marsikateri gotovosti in marsikaj spremeniti v svojem mišljenju.

Karlo Nanut

Novo za poletne dni!
Mariza Perat

METLA PIKA
in njene dogodivščine

Ilustrirala Danila Komjanc

Dogodivščine metle Pike je napisala Mariza Perat, Danila Komjanc pa je izdelala take risbice, da jih otroci lahko barvajo!

Goriška Mohorjeva družba

Prejeli smo

Pismo vsem članom Združenja književnikov Primorske

Spoštovani cehovski kolegi obeh spolov, po vsakoletnih Premskih srečanjih se že dobro desetletje sprašujem, zakaj se jih udeležijo tako malo primorskih pisateljev, ki so, sodeč vsaj po seznamu vpisanih, še vedno člani Združenja književnikov Primorske. Ker gre za en sam naš cehovski shod v letu, in že nekaj let celo z razpisom nagrade bodisi za zbirko pesmi ali proze ali za gledališko delo – letos je bila spet na vrsti poezija – pa vnaprej vemo tudi za datum – zadnja nedelja v mesecu juniju – da lažje načrtujemo izlet na premski grad, najlepše in po moztosti s celo družino, je precej preprosto in uresničljivo, vsaj za tiste, ki so motorizirani, in teh je skoraj večina. Rečeno mi je bilo

od upravnega odbora, da tudi letos so vsem razposlali pravočasno vabila s programom, prepričani, da se boste bolj množično odzvali, tudi ker je bilo vreme lepo in zelo primerno za izlet. Pa smo se spet uštel. Mene osebno tudi preseneča, da na natečaj pošlje svoja dela razmeroma malo ljudi. Čeprav je nagrada kar zavidljiva, in sicer tisk zbirke. Sprašujem se, kaj botruje tudi temu nezanimanju? Jaz sicer nisem več v upravnem odboru, vendar ni mi vseeno, kaj se dogaja z nami, in sem se odločila, da naredim malo raziskavo ali anketo na svojo pest, ker bi rada razumela za vzroke tako množičnega... sabotiranja samih sebe. Saj smo navsezadnje sami zaprosili, da postanemo člani. Je združenje

razočaralo naša pričakovanja? Mišlim pripraviti tudi članek, kolikor se dokopljem do vzrokov krize in z vašo pomočjo se jo bo dalo morda prebrati. Hvaležna vam bom, če mi boste odgovorili na vprašanja, lahko povsem na kratko in tudi odrezavo. Lahko tudi kaj in kar koli pripišete. Če želite anonimnost, dodajte geslo ali napišite: ne želim biti imenovan (a). Torej:

1. Se imate še za člana združenja ali vam ni sploh od tega? (Mimogrede rečeno: že dolgo ne plačujemo članarine, za nazaj je ne bo treba sploh plačati, mislim, upam, niti za naprej.)

2. Kot že rečeno: možnost imamo, da se srečamo le enkrat letno in preživimo popoldne skupaj v sproščenih pomenkih in kakšnem

zanimivem literarnem programu. Kako to, da si najpogosteje zapravimo to lepo priložnost in niti ne pridemo gor pogledat, ali smo še živi in kaj se dogaja? Pa koliko so v teh letih zgledno prizadevni Premci polepšali grad?

3. Bi vas veselila kakšna bolj aktivna vloga znotraj združenja?

4. Kaj predlagate za poživitev? Na dan z besedo. Dobrodošel bo vsak nasvet in tudi kritična beseda. Lahko neizprosno trda. Upam, da vam ni do tega, da ste samo številka nekega seznama v bistvu še pol mrtvega združenja književnikov Primorske? Kdorkoli od piščočih, ki ni še član, a si vseeno želi deliti z nami že predolgo trajajoče krizne čase združenja, naj se čimprej včlani. Bo sprejet – domnevam – oberoč.

Prav lep pozdrav in hvala vnaprej, če boste odgovorili, bodi javno ali na spodnji naslov.

Jolka (milič), književnica, publicistka in prevajalka
Jolka Milič - Partizanska cesta 14
- 6210 Sežana
e-mail: jolka.milic@siol.net
Sežana, 9. julija 2010

Kratki

Razstava del Mire Ličen Krmpotič v Benetkah

V organizaciji Obalnih galerij Piran bo v slovenski Galeriji A+A v Benetkah (www.aplusa.it) v poletnih mesecih, julija in avgusta,

na ogled razstava del ene najbolj znanih primorskih ustvarjalok – piranske slikarke Mire Ličen Krmpotič (rojena 1950). Na odprtju razstave slik starejšega datuma in najnovejših ter steklenih objektov so v ponedeljek, 5. julija, prvič predstavili še trijezično monografsko publikacijo (z zapisi štirih poznavalcev njenega obsežnega likovnega in restavratskega opusa, z reprodukcijami in celovito bio-bibliografijo).

Mira Ličen Krmpotič je diplomantka ljubljanske Akademije za likovno umetnost, kjer je leta 1975 končala še specialko za restavracijsko umetnost. Ustvarja v različnih tehnikah slikarstva, v risbi, grafiki, v tehniki vitraža, mozaika, "a secco", keramiki, slikanja na

Obraz, 2010, olje na platnu, 80 x 80 cm

tekstil in v zadnjih letih še v tehniki oblikovanja steklenih objektov. Prejela je več nagrad, med drugimi leta 1997 Steletovo priznanje, leta 2009 pa priznanje Mirka Šubica. Je prepoznavna s specifično likovno izpovednostjo: njena vehementno barvita in dinamično ekspresivna likovna govorica je vedno na meji abstraktnega, ki daje le slutnjo na figuralno izhodišče, motivno vezano na specifično bivanjskega prostora ali na določljivo religiozno duhovnost evropskega prostora.

V gorski nesreči nad Vrščem umrl Tine Velikonja

81-letni Tine Velikonja, upokojeni zdravnik in član Nove Slovenske zaveze, se je v soboto, 10. julija, smrtno ponesrečil pri spustu s Prisojnika proti Vršču.

Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, sta se Velikonja in spremljevalec, Američan po rodu, iz smeri Tičarjevega doma na Vršču proti Zadnjemu oknu napolnila v soboto zjutraj. Ker do 18.30

ure nista dosegla vrha Prisojnika, sta se obrnila nazaj in se po južni (slovenski) poti začela vračati proti Tičarjevemu domu. Po približno treh urah hoje je Velikonja pričel pešati. Zaradi varnega sestopa je moški ostal na poti, njegov mlajši spremljevalec, 32-letni državljani ZDA, pa je odšel po pomoč v Tičarjev dom. Regionalni center za obveščanje v Kranju je obvestilo o obnemoglem planincu prejel ob 23. uri in takoj sprožil reševalno akcijo. Kranjskogorski gorski reševalci so okrog 0.30 s smeri Prisojnika zaslišali krik moškega, ki je zatem utihnil. Kasneje so ugotovili, da je takrat 81-letni planinec zdrsnil po pobočju in padel preko skalnatega prepada, kjer je zaradi poškodb umrl.

inca

Linhartovo srečanje 2010 v Postojni V izboru predstav tudi "šandreški" Gugalnik

Dramski odsek PD Štandrež, ki skoraj nepretrgoma vse leto nastopa s svojimi novimi celovečernimi uprizoritvami ali s krajšimi enodejankami iz svojega "železnega" repertoarja na bližnjih in daljnih slovenskih odrih, je v teh vročih dneh zabeležil še en uspeh. S predstavo Gugalnik Novaka Novaka se je uvrstil v finalni del Linhartovega srečanja 2010 - 49. Festivala gledaliških skupin Slovenije. Predstavo Gugalnik so štandreški igralci v režiji Jožeta Hrovata premierno uprizorili januarja v domači župnijski dvorani A. Gregorčič v Štandrežu in z njo sodelovali v območ-

nem tekmovalnem delu Linhartovega srečanja Severno Primorske regije in pri tem že prejeli tri priznanja – za najboljšo moško vlogo: Nejc Cijan Garlatti; za najboljšo moško stransko vlogo: Ivan Jedrlinič; posebno priznanje selektorja za prizadevne zakulisne ustvarjalce: Franko in Joško Kogoj. Državna selektorica Linhartovega srečanja 2010 Maja Gal Štormar je tudi dramski odsek izbrala za finalni del festivala, ki bo v Postojni od 7. do 9. oktobra 2010. Tako bo v tekmovalnem programu med devetimi predstavami tudi štandreška uprizoritev te komedije, ki so jo gledalci povsod zelo dobro spreje-

Foto DP

li. Selektorica je nastop igralcev iz Štandreža določila za soboto, 9. oktobra, ob 15. uri. Uradni konec festivala s podelitvijo letošnjih matičkov bo istega dne ob 20. uri. Takrat se bo v spremljevalnem programu predstavil Questors, Ealing's Theater iz Londona z delom The Rover (Aphra Behn). Naj spomnimo bralce, predvsem pa spremljevalce ljubiteljske gleda-

liške dejavnosti, da je s trpkom komedijo Stara garda Alda Nicolaja v imenitni režiji Janeza Starine štandreški dramski odsek prejel na 43. Linhartovem srečanju 2004 nagrado za najboljšo predstavo v celoti. Štandreškim igralcem čestitamo za ta ponovni dosežek in jim želimo veliko uspeha tudi na letošnjem jesenskem finalnem delu festivala v Postojni. / IK

Grad Kromberk

Prvi glasbeni večer

Glasbeni navdušenec Andrej Pauer je odprl letošnji julijski cikl glasbenih srečanj na gradu Kromberk. Torkov večer je bil namenjen poslušanju znanih rock, country, folk, blues in jazz skladb ter zanimivih zgodb, ki so povezane z njimi ali z njihovimi izvajalci. V parku pred gradom so obiskovalci ob pijači poslušali dobro glasbo, na stojnicah pa so bile na prodaj stare

in nove vinilne plošče. Večer se je začel z Ryjem Cooderjem, enim najboljših rock kin-

Andrej Pauer

taristov, in Johnnyjem Cashom, legendo country glasbe, ki je

vedno nastopal oblečen v črno. V prodornem registru so nato zazvenele dude ali "gaite" iz španske Galicije, tradicionalno glasbilo antičnih Keltoev, nekdanjih prebivalcev tega ozemlja. Dude so namreč, poleg Velike Britanije, razširjene tudi drugod, v že omenjeni Galiciji, Istri, Grčiji, Srbiji, do 19. stoletja so nanje igrali tudi v Reziji. Po živahni režijski "Lipa ti si bila..." je kralj soul glasbe Otis Redding nežno zapel melanholično skladbo "Sitting on the Dock of the Bay". Andrej Pauer se je preko izbranih pesmi spominjal tudi lastnih doživetij z raznih koncertov in iz šolskih dni. Skladba "Who do you love" Boa Diddleja ga je spomnila na gimnazijske plesne in čas, ko so z vrstniki spoznavali

raznovrstno glasbo. Sam je odraščal v socializmu, zato ni mogel mimo pevke, ki je zanj prvi ženski vokal nekdanje Jugoslavije. Josipa Lisac je tako odpela Ave Mario. "Ob tej pesmi", pravi Pauer, "je norela cela nekdanja Jugoslovija". Vzdušje legendarnega newyorškega Birdlanda je pričaral veliki jazz pianist Bud Powell, z vinilne plošče je bilo slišati še originalne šume iz kluba. Po New Yorku so zazvenele Guče s svojimi trubači, country glasbo pa so zastopali The Outlaws, pravi odpadniki s svojimi "zafkantskimi komadi". Eden najlepših glasov bluesa, Muddy Waters (kar pomeni blatne vode – tako ga je poimenovala mama, ker se je rad igral v lužah), je zapel "Smokestack Lightning", večer pa se je končal z legendarno skladbo "Night in Tunisia", ki velja za jazzovsko himno.

inca

Tradicionalna kulturna pobuda na Reki

Slovenska poezija iz Italije na Reških poletnih nočeh

Na hrvaški Reki tudi letos poteka festival Riječke ljetne noči (Reške poletne noči), ki ga že šesto leto zapored prireja tamkajšnje Hrvatsko narodno kazališče Ivana pl. Zajca. V sklopu festivala, ki se je pričel 29. junija in ki bo trajal vse do 24. julija, je bilo v torek, 6. julija, v mestnem astronomskem observatoriju na sporedu dobro obiskano srečanje na temo Poezija in nove tehnologije, ki ga je

pripravila in vodila Laura Marchig, pesnica italijanskega jezika z Reke ter ravnateljica Italijanske drame, ki deluje pod okriljem mestnega gledališča Ivana pl. Zajca.

Spored se je začel nekoliko nenavadno, in sicer s projekcijo črno-belih filmov Georgesa Méliésa ter spletnim listanjem internetnih blogov, na katerih objavljajo pesniki, s posebnim poudarkom na delu Commedia hrvaškega ust-

varjalca Krešimirja Pintarića. V drugem delu sta se s svojim performansom Hoja v prazno predstavila Sibila Petlevski in David Gazarov iz Zagreba, njemu pa je sledil spektakel Voltitravolti, ki sta ga pred publiko postavila Gianmaria Nerli in Enrico Pulsoni. Poseben poudarek je na reškem poletnem večeru šel manjšinski poeziji, v sklopu katere sta na terasi observatorija, s katerega se je ponujal prelep nočni razgled na

Na terasi reškega astronomskega observatorija z leve: Gianmaria Nerli, Enrico Pulsoni, Primož Sturman, Sibila Petlevski, David Gazarov in Laura Marchig (Foto HNK Ivan pl. Zajca)

Kvarnerski zaliv od istrske obale do Velebita in otokov, nastopila

italijanski pesnik iz Rovinja Alessandro Salvi in slovenski verzni

noči pa je sklenil tržaški pesniški ustvarjalec Luigi Nacci.

Pomembno priznanje

Umetniku in filozofu Evgenu Bavčarju
častni doktorat v Mehiki

Fotograf, esejist, filozof in publicist Evgen Bavčar je, po poročanju Slovenske tiskovne agencije, prejel 3. julija častni doktorat - honoris causa 17. Inštituta za kritične študije. Razlogov za podelitev častnega doktorata je po besedah Benjamina Mayer-Foulkesa, ustanovitelja inštituta 17 več, med njimi ta, da je "topologija te ustanove topologija slepega fotografa". Častni doktorat Bavčarju je prvo priznanje te vrste, ki ga je podelila ta institucija, ustanovljena leta 2002.

Slovesnost je bila v knjižnici Jose Vasconcelos v Ciudad de Mexico, ki slovi po najbogatejšem katalogu knjig z vsega sveta v Braillovi pisavi. Ob njej je slovit Centro de la Imagen, ki je znan po svoji promociji kakovostne umetniške fotografije z vsega sveta. Bavčar je v njem razstavljal leta 1999 na pobudo Mayer-Foulkesa. Razstava, naslovljena Ogleđalo sanj, je zaznamovala začetek vrste konferenc, razstav in publikacij o Bavčarjevem delu in njegovih ustvarjalnih obzorjih, ki so močno odmevale tako v Mehiki kot drugod po svetu. Ob podelitvi častnega doktorata Bavčarju so v Centro de la Imagen odprli razstavo "La mirada invisible", mednarodno razstavo slepih fotografov, na kateri je s svojim delom zastopan tudi Bavčar. Razstava je bila maja 2009 na ogled v Kalifornijskem muzeju fotografije.

Bavčar se je rodil leta 1946 v Lokavcu pri Ajdovščini. Pri enajstih letih je izgubil vid. Maturiral je na gimnaziji v Novi Gorici. Diplomiral je iz filozofije in zgodovine na ljubljanski Filozofski fakulteti. Leta 1972 je s štipendijo francoske vlade nadaljeval študij filozofije in estetike v Parizu.

Redno razstavlja od leta 1987. O njegovem delu so bili objavljeni številni članki, eseji in študije. Izdal je vrsto publikacij, redno sodeluje v različnih radijskih in televizijskih oddajah ter vodi seminarje o fotografiji in predava na mednarodnih strokovnih srečanjih po svetu. Dobil je tudi pomembno bitko na ustavnem sodišču, kamor je vložil pobudo za spremembo zakona o pravnem postopku, ki zagotavlja slepim v postopkih vsa gradiva v brajici. Sodišče je novembra 2008 presodilo, da je zakon v neskladju z ustavo, ker ne ureja pravice slepih in slabovidnih do dostopa do sodnih pisanih ter pisnih vlog strank in drugih udeležencev v postopku in zanje zaznavni obliki. Državni zbor je moral ugotovljeno neskladje odpraviti v roku enega leta po objavi omenjene odločbe.

Številni članki, eseji in študije. Izdal je vrsto publikacij, redno sodeluje v različnih radijskih in televizijskih oddajah ter vodi seminarje o fotografiji in predava na mednarodnih strokovnih srečanjih po svetu. Dobil je tudi pomembno bitko na ustavnem sodišču, kamor je vložil pobudo za spremembo zakona o pravnem postopku, ki zagotavlja slepim v postopkih vsa gradiva v brajici. Sodišče je novembra 2008 presodilo, da je zakon v neskladju z ustavo, ker ne ureja pravice slepih in slabovidnih do dostopa do sodnih pisanih ter pisnih vlog strank in drugih udeležencev v postopku in zanje zaznavni obliki. Državni zbor je moral ugotovljeno neskladje odpraviti v roku enega leta po objavi omenjene odločbe.

Pogovor / Martina Humar

Goriška pokrajinska Mediateka
"Ugo Casiraghi"

V Gorici so v ulici Giorgio Bombi, pod prostori kinodvorane Vittoria (Kinemax), odprli nov sedež pokrajinske mediateke Mediateca. GO "Ugo Casiraghi". Namenjena je vsem ljubiteljem sedme umetnosti, poznavalcem, navadnim obiskovalcem, otrokom in odraslim širšega goriškega, slovenskega in italijanskega prostora. Knjižničarka Martina Humar je v zanimivem pogovoru predstavila ozadje nastanka, sedanje delovanje in prihodnje projekte ustanove, ki od junija naprej ponuja obiskovalcem bogat izbor filmov ter knjig in periodike, namenjenih filmskemu svetu.

V deželi Furlaniji Juljski krajin deluje že več mediatek z dolgoletno tradicijo. Končno imamo tudi v Gorici takšno ustanovo, ki je sicer nastala že pred nekaj leti, vendar je z reorganizacijo in postavitvijo v nove prostore postala dostopna širši javnosti. Kaj je botrovalo njenemu nastanku in kako so potekale priprave?

Na področju filma se je v Furlaniji že prej veliko dogajalo, vendar je vsak deloval zase. Deželni zakon št. 21, z dne 6. novembra 2006, je, preko člena št. 7, omogočil organizacijo mediatečne dejavnosti s povezavo v koordinirano mrežo in njen nadaljnji razvoj. Že obstoječe javne mediateke, Cinemazero v Pordenonu, La Cappella Underground v Trstu in Centro Espressioni Cinematografiche v Vidmu so tako dobile priznanje in podporo, zakon pa je pripomogel tudi k nastanku goriške

mediateke "Ugo Casiraghi". Vsaka od teh je samostojna, specifična za določeno okolje, za svojo pokrajino, obenem pa smo povezani v skupni sistem. Tako smo pred tremi leti začeli vzpostavljati enoten način katalogizacije, kar pomeni večjo preglednost, obiskovalcem pa omogoča lažji dostop do gradiva.

Kako je potekala vzpostavitev skupnega kataložnega sistema?

Vsaka mediateka je gradivo shranjevala na svoj način, zato smo se veliko srečevali, ugotavljali skupne točke, ki bi služile pri nastanku enotnega sistema. Preko Dežele smo se povezali z Regionalnim centrom za katalogizacijo (Centro Regionale di Catalogazione), ki ima sedež v Vili Manin, in skupaj oblikovali program za ka-

talogizacijo video gradiva. Delo je bilo zelo zapleteno, saj ima vsak film ogromno podatkov. Morali smo ugotoviti, kateri so bistveni za njegovo prepoznavnost, in se odločiti, na kakšen način bo pred-

stavljen obiskovalcu. Sedaj smo v fazi čiščenja podatkov in vnašanja gradiva. Med seboj zelo dobro sodelujemo, vsak si želi prispevati svoje in vsi imamo od tega koristi. Poleg tega želimo svojim članom nuditi čim več informacij.

Se poleg enotne baze podatkov dogovarjate tudi o drugih načinih sodelovanja?

Vsak član goriške mediateke ima dostop tudi do vseh ostalih. Uskladjali smo pravilnike, vsaka ima namreč svojega, sedaj smo napisali tudi skupnega. Če bomo imeli dovolj finančnih sredstev, bomo organizirali medbibliotečno izposajo, radi pa bi sodelovali še pri pripravi drugih dejavnosti. Srečanje s kakim režiserjem, ki bi ga na primer pripravili za Gorico, bi lahko ponovili v ostalih mediatekah, če bi se za to zanimale. Že

Dobili smo enkratno priložnost, da skupaj ustvarjamo prostor, namenjen širjenju filmske kulture, zbiranju lokalne in širše, mednarodne filmske produkcije, in da postanemo pobudnik novih projektov ter povezovalni člen večnarodnostne skupnosti. Mediateka je namreč nastala v zelo specifičnem kulturnem okolju, ki ga zaznamuje dvojezičnost, in zato tudi temu primerno deluje. Želimo si čim bolj raznolike publike, radi bi privabili tudi obiskovalce iz sosednjega slovenskega okolja, saj Nova Gorica nima takšne ponudbe. V tem vidim uredniševanje vizije Darka Bratine, ki je verjel, da je film sredstvo, preko katerega spoznavamo prostor in čas, v katerem živimo. Kot sociolog in ljubitelj filma je v le-tim videl način premoščanja ovir in spreje-

priljubljenosti. Goriška pokrajinska mediateka Mediateca. GO "Ugo Casira-

Življenjski jubilej

80 let dr. Mirka Cudermana

Zanimivo, kaj človeku ostane v spominu... "Tiho! Kratko! Zapri usta!", to so bile prve besede, ki sem jih, mislim, daljnega leta 1979, slišal iz ust dr. Mirka Cudermana, ki te dni obhaja okroglih 80 let, ko sva s prijateljem Bogdanom Kraljem s skavtskega tabora sredi tedna prišla na pevski seminar ZCPZ v Krško. Dr. Cuderman pa je ravno razlagal pevcem, kako zapeti konec neke pesmi. V teh treh besedah, tonu, s katerim so bile izrečene, in okoliščinah pa je dejansko strnjeno veliko več. V letih, ko je človek še ves dijaško pozoren na profesorje in mentorje, mi je bilo v hipu jasno, da je dr. Cuderman zborovodja s temeljitim znanjem, velike prakse in širokega srca. Radodarna oseba, ki se širokogrudno razdaja na različnih ravneh.

Ko ob tem pomembnem življenjskem jubileju pomislim na kasnejša srečanja z jubilentom, dr. Cudermanom, se zavem, da je bil tisti prvi vtis ob vstopu v dvorano povsem pravičen! Dr. Mirko Cuderman je Gorenjec, doma iz Tupalič, gimnazijo je končal v Kranju, kjer je tudi pridobil prvo glasbeno znanje pri skladateljih Petru Liparju in Martinu Železniku. Po maturi je vstopil v ljubljansko bogoslovje in zaključil Tološko fakulteto ter bil leta 1954 posvečen v duhovnika, Tudi v

tem času se je veliko ukvarjal z glasbo ter po krajši kaplanski službi odšel na Dunaj študirat. Vpisal se je na Muzikološki oddelek dunajskega vseučilišča, obenem pa na Cerkevno glasbeni oddelek Univerze za glasbo in gledališko umetnost. Dunajsko obdobje je bilo zanj gotovo izredno dragoceno, obenem je značilno

zanj, da se je zelo zanimal za koroške Slovence, ki so študirali na Dunaju in z njimi navezal zelo tesne prijateljske odnose. Sploh je bil in je dr. Cuderman izredno pozoren na vrednoto slovenstva, kar je vedno znova potrdil, ko je s svojim slavnim zborom Con-

sortium musicum, ki ga je ustanovil leta 1968, izvajal zelo zanimive in zahtevne vokalne instrumentalne skladbe, med drugim tudi Vrabčevo opero Tolminski puntarji ali zahtevno mašo goriškega skladatelja Jakončiča. Ob velikanih glasbene kulture, kot so Beethoven, Bach, Bellini, Bruckner, Cherubini, Dvorak, Haendel, Mendelssohn, Mozart, Rossini, Schubert, Vivaldi in drugi, ni nikoli pozabil na slovenske skladatelje in je zlasti suvereno in skrbno, kot vedno sicer, izvajal njihove sakralne ali duhovno močno sporočilne oratorije, opere in maše, ki so jih napisali Tomc, Vremšak, Geržinič, Premrl, Sattner, Zupan in mogoče še kdo.

To pozornost je potrdil, ko je gostoval v zamejstvu, tako v Gorici kot Trstu ali na Koronem, saj se je vedno rad ozival na ta vabila in dosledno pokazal tudi veliko razumevanja za finančne zmogljivosti organizatorjev. Predvsem pa je zanj značilno, da kot nekaj samoumevnega in nedvomnega razume in živi enotnost slovenskega kulturnega prostora, tudi z izbiro programov, ki jih je izvajal s svojimi zbori, pa naj je to bil Consortium musicum, ali Komorni zbor RTV Slovenija, ki ga je vodil od leta 1984-91, ali in še bolj izrazito kot programski direktor in umetniški vodja Slovenskega komrnega zbora ter umetniški vodja Slovenskega ok-

Kakorkoli, programske izbire dr. Cudermana kažejo in potrjujejo to njegovo skrb in ljubezen, kot krona tega tudi muzikološkega znanja in dela pa izstopata dva izredna podviga, ki ju je iz vsebinskega in organizacijskega vodika zmogel le človek velikih sposobnosti in darov, ki so lastne dr. Cudermanu. V mislih imam zbirko Musica sacra slovenica, ki šteje 30 zgoščenk in 498 pesmi, se pravi tak izbor cerkvenih skladb, kot ga verjetno nima noben drug narod.

Temu projektu pa je sledil podoben podvig izdaje nekakšnih izbranih del pokojnih slovenskih skladateljev, ki se sedaj zaključuje in v katerem je tudi zelo skrbno vključil vse vidnejše zamejske skladatelje in jih tudi obenem primerno predstavljal.

Podobno pozornost do zamejske stvarnosti pa je dr. Mirko Cuderman izkazoval tudi kot upravnik založbe Družina, ko je v letih 1980 do 1991 kar nekajkrat šel na roko Goriški Mohorjevi družbi, ko smo nekatere knjige tiskali v Ljubljani.

Osebnosti jubileji so vedno priložnost, da se zamislimo o odnosu, ki nas veže na neko osebo. Na dr. Mirka Cudermana, ki mu ob lepem življenjskem prazniku torej iz srca čestitamo in želimo trdnega zdravlja in vse dobro, vemo, da nas veže čustvo globokega spoštovanja in tudi duhovnega prijateljstva. Zato s Tržaškega in Goriškega Vam kličemo: Ad multos annos!

M. T.

ghi" je svoj prostor dobila v Hiši filma na Travniku, kjer že delujejo s filmom povezana društva. Kdo so bili njeni ustanovni člani in kdo jo upravlja?

Po izidu zakona št. 21 so se nekatere ustanove, društva in podjetja, ki delujejo na Goriškem, odločili, da ustanovijo združenje Palazzo del Cinema - Hiša filma. Njen nastanek so podprli Univerza v Vidmu, društvo Kinoatelj, Transmedia Spa - Skupina KB1909, Društvo za filmsko kulturo Sergio Amidei in Pokrajina Gorica. Cilj združenja sta bila ustanovitev in vodenje mediateke, ki bo povezovala in usklajevala filmske ter avdiovizualne pobude društva Kinoatelj, multikina Kinemax, kjer se tudi predvajajo filmi Nagrade Sergio Amidei, in oddelka DAMS Cinema videmske univerze. Vse te ustanove že delujejo znotraj Hiše filma in na Dvoru Darko Bratina.

Kakšen je namen njene delovanja?

Dobili smo enkratno priložnost, da skupaj ustvarjamo prostor, namenjen širjenju filmske kulture, zbiranju lokalne in širše, mednarodne filmske produkcije, in da postanemo pobudnik novih projektov ter povezovalni člen večnarodnostne skupnosti. Mediateka je namreč nastala v zelo specifičnem kulturnem okolju, ki ga zaznamuje dvojezičnost, in zato tudi temu primerno deluje. Želimo si čim bolj raznolike publike, radi bi privabili tudi obiskovalce iz sosednjega slovenskega okolja, saj Nova Gorica nima takšne ponudbe. V tem vidim uredniševanje vizije Darka Bratine, ki je verjel, da je film sredstvo, preko katerega spoznavamo prostor in čas, v katerem živimo. Kot sociolog in ljubitelj filma je v le-tim videl način premoščanja ovir in spreje-

manja razlik. Bratine sicer nisem poznala, ampak verjamem v njegovo misel o globalnem pogledu in lokalnem delovanju.

Kaj vse ponuja goriška mediateka?

S pomočjo goriške pokrajine smo

Filmskega sklada in Mladine ter slovenske filmske publikacije in periodiko.

Kakšni so načrti za prihodnost? Sodelovali bomo na festivalu Sergio Amidei, ob katerem bomo tudi pripravili razstavo Spirito d'O-

limpia v Pokrajinskem muzeju na gradu. Jeseni bomo začeli z vrsto predstavitev aktualnih filmov in knjig. Priredili bomo srečanja za šole in tečaja montaže ter digitalne fotografije za odrasle. Dolgoročno pripravljamo redne didaktične delavnice za spoznavanje filmskega jezika in razstave s področja filma. Jeseni pa bi moral stopiti v veljavo še sporazum z mrežo Consorzio Culturale Monfalconese, ki bo omogočil vključitev v pokrajinski sistem za lokalno medknjižnično izposajo.

Mediateko ste za javnost odprli 10. junija. Kakšna je situacija pred avgustovskimi počitnicami?

Za zdaj smo še v prvi fazi vzpostavljanja delovanja. V te prostore, ki jih je zelo privlačno uredil arhitekt Dimitri Waltritsch, smo se preselili maja (prej nas je gostil oddelek DAMS). Do nedavnega smo se posvečali predvsem odprtju, sedaj nadaljujemo s pridobivanjem gradiva in dopolnjevanjem ponudbe. Odprti smo komaj tri tedne, vendar občutek je res dober, imamo že 97 članov, med njimi je tudi nekaj slovenskih državljanov, zanimanje Goričanov je zelo živo. Na odprtje so se dobro odzvali tudi slovenski mediji.

Kaj pa sama čutiš ob tej, tako posebni goriški novosti?

Odkar sem začela delovati v tem okolju, v mediateki in že prej v Kinoateljstvu, sem začutila, da imamo v Gorici velik potencial, ki ga je treba razvijati. Hiša filma je sploh bisercček, prostor, kjer lahko uresničujemo sanje.

inca

Kratki

Gročana – Vrhpolje - sv. Tomaž

Na nedeljo pred praznikom sv. Tomaža apostola se je požrtvovalno občestvo nekdanje gročanske prafare, predvsem iz vasi Vrhpolje, zbralo ob razvalinah župne cerkve v senci košatih stoletnih lip k mašni daritvi v počastitev farnega zavetnika. Praznično bogoslužje je vodil krajevni župnik Iztok Mozetič, ki so mu poverjene tudi župnije Rodik, Klanec in Hrpelje-Kozina.

V priložnostnem nagovoru se je dotaknil veličastja evharističnega kongresa v Celju, Dneva državnosti ter mašniškega posvečenja na Sveti Gori, saj je letošnji novomašnik Boštjan Fegic nabiral pastoralne izkušnje kot diakon v navedenih župnijah. Med prisotnimi

domaćini se je ponovno porodila želja po obnovitvi porušene domače župne cerkve, ki jo datirajo v leto 1647, a žal zaradi vojnih in povojnih razmer nezadržno propada. Združeni zbor ZCZP iz Trsta pod vodstvom Edija Raceta je tudi letos sodeloval pri mašni daritvi in tako zopet potrdil, da spadamo vsi k enotnemu kulturnemu prostoru. / Jana Barba

Mednarodni festival operete

Gledališče Verdi v Trstu je že krstilo vse glavne dogodke 41. Mednarodnega festivala operete, katerih ponovitve se bodo nadaljevale do 30. julija. Povezava z Madžarsko zaznamuje letošnjo izvedbo z realizacijo obeh glavnih produkcij v sodelovanju z Državnim gledališčem iz Szegeda. Barve madžarske tradicije so s folklornimi vzorci, plesalkami in stiliziranih nošah in predvsem z glasbenimi sugestijami Imreja Kalmana odprle program festivala, ko je na velikem odru tržaškega opernega gledališča zaživel klasik, kot je Čardaška kneginja. Zgodba dolgih dialogov in prizorov in izraznih plesov, ciganskih melanholičnih melodij, prikupnih kabaretnih motivov. Letošnja izvedba se ne bo zapisala v trajen spomin; naboj orkestra pod vodstvom Tamása Pála je večkrat preglasil pevca v glavnih vlogah (korektna, a scensko zadržana Alisa Zinovjeva in Daniel Vadasz), ki sta ob enem kljubovala dodatni težavi dolgih dialogov in prizorov v italijanskem jeziku, ki ga ne obvladata dovolj sproščeno. Režija Csabe Tasnadja je premalo upoštevala potrebo operete po podpiranju komičnih učinkov in je dala dogajanje prepročasen ritem. V pevski zasedbi je izstopala izkušena Elena Zilio v vlogi Princeze von Lippert-Weylersheim, predstavo pa so obarvali s primerno komično iskrico igralci Maurizio Zacchigna, Riccardo Peroni, Fulvio Falzarano, Alessio Colautti in Massimiliano Borghesi.

Otvoritveni večer je postal priložnost tudi za javno sporočilo o nesoglasju gledaliških delavcev v zvezi z zakonskim odlokom Bondi in za protest proti ukrepom, ki so pred kratkim privedli do razpusta plesnega ansambla; izvedba premiere je potekala nemoteno, orkestraši pa niso nastopili v koncertnih oblekah in člani zbora so v znamenju protesta nadeli rumen trak. Kljub splošni krizi pa je gledališče poskrbelo svojim zvestim obiskovalcem nepogrešljivo, sentimentalno in humoristično operetno vzdušje tudi s tematskim koncertom v poklon Franzu von Suppeju, dvema večeroma z že legendarnimi protagonisti tega festivala Danielo Mazzucato in Eliom Pandolfijem, kmalu pa bo debitirala še revija filmskih uspešnic Oscar night. Druga večja produkcija letošnje sezone je Singpiel Sissi Fritza Kreislerja, s katerim se začneja projekt „v krajih zgodovine“ z gostovanji operete po libretu bratov Marischka v evropskih rezidencah Elizabete avstrijske (29. in 30. julija bo postavitve tržaškega gledališča na gradu Grassalkovich v Gödöllu). / PAL

KULTURNI DOM Manjšinska vprašanja

Zagotovil pa ni in ni!

Ob zaključku srečanja med ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšem in italijanskim podtajnikom na zunanjem ministrstvu Alfredom Mantico, ki je bilo v petek, 9. julija, v Trstu in v Kopru, je marsikateri predstavnik naše manjšine ostal razočaran: srečanje je sicer obrodilo vrsto novih prizadevanj in omizij, na katerih bodo predmet razprave ravno manjšinska etnična telesa, problem

Foto IG

italijanskega financiranja slovenske manjšine pa v bistvu ostaja nedorečen. Slovenski predstavniki so podtajniku Mantico namreč predstavili svoje poglede na razmere in izrazili željo po čim bolj intenzivnem sodelovanju z italijanskimi oblastmi in po ureditvi sistematskega financiranja. Mantica pa je gladko odvrnil, da se zaščitni zakon za slovensko manjšino sicer počasi, a dosledno

izvaja, prispevki so ravno tako določeni v zaščitnem zakonu, vezani pa so na državni proračun, ki se spreminja iz leta v leto, tako

da sam ne more obljubiti ničesar. "Na to vprašanje bi lahko odgovoril 31. decembra, ko bi pred sabo imel finančni zakon za prihodnje leto."

Minister Žekš in podtajnik Mantica sta s sogovorniki skušala najti smernice, po katerih bi se dialog med manjšinami in krajevnimi ter državnimi oblastmi podkrepil in izboljšal. Kljub različnim zakonskim predpisom, katerih sta manjšini deležni v obeh državah,

ostajajo operativni problemi v udejanjanju manjšinskih pravic dokaj slični. Mantica se je tako v imenu italijanske strani zavzel za vzpostavitev neke "skupne režije", ki bi se dosledno ukvarjala s temi vprašanji, minister Žekš pa je napovedal, da bo medministrsko srečanje jeseni

obravnavalo tudi vprašanje manjšin, prav tako bo jeseni začela z delom mešana komisija FJK – RS. Slovenski minister je glede možnih načinov financiranja omenil tudi koriščenje evropskih skladov in s tem v zvezi pohvalil načrt Jezik / Lingua. Srečanja v Kulturnem domu v Trstu so se ob predsednikih SSO in SKGZ Draga Štoker in Rudija Pavšiča udeležili še novi slovenski veleposlanik v Rimu Iztok

Mirošič, senatorka Tamara Blažična ter deželna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec.

Predstavnik SSK v deželnem svetu je med drugim podtajnika Mantico opozoril, naj vlada izplača deželi znasek v višini 250 milijonov evrov, ki ga je vlada na podlagi spornega finančnega zakona črtala. "Podtajnik se je obvezal, da bo deželnega predsednika Tonda nagovoril v zvezi s ponovno vzpostavitvijo deželnega finančnega sklada za našo manjšino. Vsi pa vemo, da je financiranje države v višini 5 milijonov evrov najbolj senzibilen faktor v organiziranosti naše manjšine". Predsednik Pavšič je prepričan, da se bo "s prihodnjim medministrskim srečanjem postavilo vprašanje manjšin na višji politični nivo." Bodisi Rudija Pavšič bodisi Drago Štoka menita, da je treba na srečanje gledati celotno, saj nedvomno pomeni korak naprej v odnosih med oblastmi in manjšinskimi telesi. "Kljub temu da podtajnik ni dal nikakršnih zgotovitev za sistemsko rešitev vprašanja financiranja, je vsekakor omenil, da bi bilo že pozitivno, ko bi ohranili sedanj status quo, ki z denarnega vidika pomeni pet milijonov evrov letne podpore", je dejal predsednik SSO Štoka.

Udeleženci srečanja so se med drugim strinjali, da je skupen obisk predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške v Trstu, ki je bilo v torek, 13. julija, velik simbolem dogodek.

IG

KMEČKA ZVEZA Franc Fabec

Naša organizacija mora širiti svoja obzorja

Pred nedavnim je bil na Proseku jubilejni občni zbor Kmečke zveze, na katerem je vodstvo stanovske organizacije začrtalo sedanj položaj kmetijskega sektorja na Tržaškem in nakazalo možnosti za njegov razvoj v prihodnje. K pogovoru smo povabili predsednika Kmečke zveze Franca Fabca, ki je nekatere vidike svojega poročila poglobil.

Na občnem zboru ste dejali, da, če želi Kmečka zveza v prihodnje napredovati, mora dojeti sedanjost: kakšna pa je sedanjost?

Odgovor na to vprašanje mora nedvomno sloneti na evidentiranju zahtev našega teritorija. Vprašati se moramo, kaj teritorij od nas sprahuje. Izhodišče mora postati prepričanje, da se bo naše kmetijstvo razvilo le v slučaju, da bo znalo prerasti mejo amaterskega pristopa. Naš kmet mora postati poklicno profilirana oseba. Taka oblika gospodarjenja naj se zato razvija po podjetniških kanonih.

Ali je Kras že stopil na to pot?

V manjši meri je. Na Krasu je doslej le nekaj kmetij prevzelo ta način gospodarjenja: potencial tega področja pa je lahko večji. Po drugi strani moramo razumeti, kaj tržišče zahteva. Prepričan sem, da je danes vedno več povpraševanja po visoki kakovosti proizvodov. Na to pot bomo lažje stopili, če bomo sprejeli neko širšo vizijo, ki temelji na vedno bolj tesnem sodelovanju s sorodnimi stanovskimi organizacijami v Sloveniji: na novo je treba osnovati pojem skupnega teritorija, ki bo z zedinjenimi močmi lažje in bolj učinkovito tržil svoje kmetijske proizvode. V tako razmišljanje nas obenem silijo tudi dejanske okoliščine, saj je naš Kras zaradi skromnih površin premalo reprezentativen.

V Sloveniji je odziv na tako vizijo dober.

Nedvomno je. Pobuda Vitovska in morje, ki je bila pred nedavnim v Devinu, je že izraz tovrstnega sodelovanja. Kmečka zveza pa mora v prihodnje še bolj širi-

ti svoja obzorja: ker naša stanovska organizacija deluje na površinsko omejenem teritoriju, mora svojo dejavnost razširiti tudi na območje držav nekdanje Ju-

no spremljala upravljalne načrte glede zaščitnih območij. Ti načrti bodo obenem sodili v sklop t. i. masterplana, ki bo evidencialna prikladnost zakonov in normativov z dejanskimi potre-

bami kraškega teritorija. Območja Sic in Zps bodo vstavljena v ta splošni načrt, ki je bil odobren in bo financiran v višini 60 tisoč evrov. Poleg odbornišva za kmetijstvo in njegovega predstojnika Violina bi v deželni upravi omenil še prizadevanja resorja, ki ga upravlja odbornica Segan-

Foto IG

tiveja. Med uspehi KZ sodi nedvomno razplet glede afere prosec-co.

Kakšno pa je stanje v zvezi z udejanjanjem zloglasnih normativ Sic in Zps?

Dežela FJK se je obvezala, da bo te birokratske in normativne vozle čim boljše rešila. Odnosi z deželo so dobri, saj je uprava svoje obljube vedno speljala. Toliko je res, da bo KZ imela svojo osebo v komisiji, ki bo neposred-

Na politični ravni smo dosegli cilj, ki smo si ga na začetku zastavili. Določene postavke sporazuma se končno udejanjajo, ostale pa se bodo morale uresničiti v prihodnje. Dodajam pa, da morajo postavke dokumenta spoštovati ne samo krajevne javne uprave, temveč tudi 'naša' stran.

Igor Gregori

ZBOROVSKO PETJE MePZ Jacobus Gallus

V pričakovanju Sicilije

Sicilija pričakuje pevce mešanega zbora Jacobus Gallus, ki se bodo avgusta meseca udeležili festivala sakralne glasbe Solzne Matere Božje v Siracusi, še prej pa so sicilski pevci obiskali Trst. Mešani zbor MusicAntiqua si je na krajšem gostovanju ogledal znamenitosti mesta in je поблиže spoznal obmejno stvarnost, predvsem zgodovino in dejavnosti slovenske manjšine, v soboto pa je nastopil v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah. Na koncertu, ki so ga omogočili Zveza slovenskih kulturnih društev, Slovenska prosveta in Glasbena

matica, je zbor pokazal svojo programsko značilnost, to je izvajanje antične sakralne glasbe. Na sporedu, ki se je začel v sprevodu z uvodno molitvijo iz 14. stoletja, so bile skladbe iz znanih srednjeveških kodeksov, kot so Llivre Vermell, Codex Montpelier ali nekoliko kasnejši Cancionero Musical Espanol, primeri prozorne polifonije, ki sloni na bistveni lepoti melodije, ekspresivnosti ritmičnega utripa in se včasih odene s čarom sredozemske eksotike z dodatkom glasbil, bobna in flavte. Pevci in zborovodja Giordano Ricci so se zbiromerno vživel tudi v arhaično

ekspresivnost, ki jo v perujski molitvi izraža brezčasna fascinacija ljudskega izročila, medtem ko so se vokalne zahteve renesančne polifonije

Tomasa Luisa da Victorie ali sodobnejšega Stabat Mater Zoltana Kodalyja nekoliko oddaljile od njihove pevke govornice. Gostje so enakomerno delili pro-

gram z gostitelji, ki so se prav tako osredotočili na Marijino tematiko s klasiki Bustoja, Kogojca, Mava, Gruberja in Rachmaninova. Pri vseh skladbah je kot prisrčna vezna nit nastopila tudi članica sicilske skupine Luisa Vigni, ki je tudi glavna pobudnica gostovanja kot nekdanja pevka tržaškega zbora, ki zdaj živi na italijanskem otoku, kjer nadalje goji ljubezen do zborovskega petja. Pevci zbora Gallus so nastopili v dobri pevski formi, zborovodja Marko Sancin pa je s primer- no izbiro tekočih tempov poskrbel za neotežene in občutene izvedbe. Dolga sezona tržaškega zbora se še ni končala in postopna rast vedno bolj številne pevke skupine se bo

nadaljevala tudi preko pomembnega povezovalnega trenutka gostovanja: "Udeležili se bomo festivala, ki je zelo priljubljen in občuten v Siracusi. Nastop bo programsko zelo podoben temu, ki smo ga izvedli na Opčinah in ga bomo prav tako delili s skupino MusicAntiqua, se pravi, da bomo črpali iz slovenske in mednarodne Marijine literature. To bo moje prvo gostovanje z zborom Gallus, odkar sem prevzel njegovo vodstvo in se s pevci veselim priložnosti, čeprav bo to pomenilo skrajšati poletni premor in vaditi tudi avgusta meseca". Po gostovanju pa se bo pričela redna sezona tržaškega zbora, ki načrtuje v prihodnjih mesecih še druga gostovanja po Italiji in premišljuje o novi tekmovalni izkušnji.

PAL

LONJER Arteden 2010

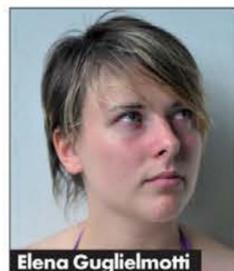
Delavnica ustvarjalnosti

Lonjer je tudi v tokratnem julijem mesecu že osmo leto zapored prestolnica manjšinske umetnosti. Cilj pobudnikov mednarodnega likovnega tedna s posrečenim naslovom Arteden (to so člani Slovenskega kulturnega društva Lonjer - Katinara ob sodelovanju Mladinskega združenja Lonjer - Katinara, Foto video Trst 80 in Kulturnega društva za umetnost Kons) je še vedno živ in aktualen: to zato, ker je iz leta v leto namenjal kakovostno umetniško ponudbo, ki temelji na principu kulturne izmenjave med domačini in umetniki iz različnih geografskih logov, ki so v Lonjeru ustvarjali in v tem kraju navsezadnje zapustili tudi delček sebe. Arteden je namreč eksperimentalna delavnica likovnega in širšega umetniškega izražanja, ki privablja umetnike manjšinskih in večinskih evropskih etničnih skupin. Obenem ponuja prostor za ustvarjanje tudi drugim krajevnim ustvarjalcem in sodelujočim združenjem, otrokom in mladim udeležencem jutranjih tečajev in, ne nazadnje, prebivalcem vasi.

Megan Broadmeadow

Neobremenjene in umetniško bogate okoliščine so botrovale temu, da so nekateri umetniki izkušnjo na Artednu ponovili dvakrat... O Victorju Randjeloviću smo pisali že pred tremi leti. Srbski umetnik, rojen v Leskovcu leta 1974, je svoj likovni stil v zadnjih treh letih obogatil s novimi primesi. Renesančno-baroško-romantične podobe otrok in žena se spajajo s čutom za nadrealistično vsebinsko zaokroženost. "V Lonjer

Elena Guglielmotti

sem se rad vrnil zato, da bi spet srečal stare znance. Na tedanji zaključni razstavi niti nisem imel dovolj slik s seboj, da bi jih lahko dal na prodaj, tokrat pa sem v svoj kovček vs-tavil kar nekaj del, nove slike pa sem izdelal te dni", nam je povedal umetnik, ko smo v sredo prejšnjega tedna obiskali umetniško kovnico v lonjerski telovadnici. Femke Van Gent pa je v Lonjeru prvič. Prihaja iz Nizozemske, vrsto let pa živi v Walesu, kjer njen mož poučuje na univerzi: "Jaz pa sem umetnica in lahko kjerkoli ustvarjam", je nasmejana

pa je ustvarjal Mirko Malle iz Celovca, ki se je menda med delom mentalno pripravljala na zagovor diplomske naloge na temo slikarstva v povezavi z glasbo. "Papir trgam zato, da bi ga nato lepil na platno, ki bi se v končni fazi izkazalo kot barvni kolaži". Mirko se v Lonjeru lepo počuti, čeprav se mu vas zdi preveč "naguzvana"; rad se družijo z drugimi umetniki, od katerih se vedno kaj novega nauči. Na letošnjem Artednu so performativno aktivnost prinesli igralci skupine Zeroteatro. Zakaj pa sploh tako ime? "Zato, ker naša dejavnost ni financirana na podlagi vnaprej zaprosenih javnih prispevkov. Naročnik se obrne na nas s svojo prošnjo, ne pa obratno. Na tak način se ojači zaupna vez do

Viktor Randjelović

na umetnica in se večinoma ukvarja s kiparstvom, instalacijami in performansami. Pri svojem ustvarjanju rada uporablja predmete, ki so spregledani ali so šli v pozabo, in jih s svojo umetniško predelavo ponovno oživi z na-

naše umetnosti", nam je povedal Giorgio Degasperi, ob katerem so sedeli še Silvia, Luce in Iuri. Skupina je nastala leta 1997 v Bologni. V letih je dalj časa delovala v Genovi, Sarajevu in Sulmoni. "V določenem kraju se nastanimo tudi več let, da bi se do-cela spojili s tamkajšnjim tkivom. Naše gledališče je namreč ljudskega značaja in temelji na čim bolj tesnem stiku z ljudmi." Tega so se zavedali tudi prebivalci Lonjeja, ki so na podlagi interak-cije postali aktiven člen spektakla skupine Zeroteatro. Elena Guglielmotti pa prihaja iz Beneške Slovenije. Ukvarja se z analogno fotografijo in različnimi tehnikami ilustracije. Za sobotno razstavo je pripravila nekaj izdelkov ravno na to tehniko.

Mirko Malle

Arteden pa je kot vsako leto ponudil bogato spremno ponudbo: nekdanji gost Artedna, Katalonec Jorge Reado, je vodil v jutranjih urah otroško delavnico, v večernih urah pa je Mirna Viola imela tečaj digitalne fotografije. Tudi plesna in likovna delavnica ter glasbeni in filmski večeri so privabili lepo število obiskovalcev. Sklepni del Artedna pa je bila kot vsako leto skupinska razstava umetnikov, ki so domačinom in ljubiteljem umetnosti pokazali, kako je njihova umetniška žilica zaživela v Lonjeru.

IG

IG

Skupina Zeroteatro: Jurij, Luce, Silvia in Giorgio (foto IG)

Sveti Križ Poletni oratorij ob igri, delu in ... bazenu

Tradicijo poletnega oratorija v Križu, ki ga prireja krajevna župnija v sodelovanju s Slovensko komisijo za mladinsko pastoralo v Trstu in krajevnim Društvom Slomšek, je uvedel g. Tone Bedenčič. Ko je pred dvema letoma g. Maks Suard nadomestil openskega dekana na čelu kriške župnije, je to dejavnost z veseljem nadaljeval. "Končno sem lahko razpolagal z nečim, česar v obdobju svojega dušnega pastirskega dela v Bregu ni bilo mogoče uvesti", nam je povedal g. Suard ob povratku z ekurzije v četrtek, 8. julija. "Danes nas je lep sončen dan spremljal na poti od Bazovice do Jezera, nato do Drage vse do Glinščice. Nekaj dni pred to ekurzijo pa smo obiskali tudi kmetijo Milič v Za-

Foto IG

gradu. Ves teden pa smo na sedežu društva imeli še redno dejavnost našega oratorija: udeleženci so izdelovali lutke in druga ročna dela, ki jih bodo v prihodnje spominjali na lepo obdobje, ki so ga preživeli ob

igri in seveda ob delu", je dejal g. Suard. Poletno vročino je na igrišču Slomškovega doma nekoliko ublazila novost letošnjega oratorija, bazen. "Tako smo rešili problem težavnega spusta v kriški breg. Otroci so v popol-

jani, druge pomoči pa sem dobil na šoli Antona Martina Slomška, kjer med šolskim letom poučujem". G. Suard se v kriškem okolju zelo lepo ima, "saj je vas s človeškega vidika zelo bogata". V tem kraju bi duhovnik rad uvedel vzdušje, ki je prežemalo njegovo dušno pastirsko delo v Borštu. "Takrat je vaška skupnost, ki so jo sestavljale bodisi cerkvene kot ostale ustanove in društva, delovala za skupno dobro vseh. No, delamo na tem, da bi se tako okolje ponovilo tudi v Križu. Nekateri se s tem strinjajo, drugi pa se nam bodo pridružili v prihodnje".

Sogovornik je pred slovesom še dodal, da bo tudi letos ob koncu meseca zaposlen s tradicionalni tabori v Bohinju: konec julija bo vodil srednješolce, prvi teden avgusta pa bo spremljal višješolce. IG

V soboto, 17. t.m., bo visok življenjski jubilej - 90 let, obhajala še vedno aktivna cerkvena pevka v Borštu,

gospa ANICA ZAHAR
Trdnega zdravja in veselja
s petjem ji vošči

IZVRŠNI ODBOR ZCPZ

Praznik Janeza Krstnika v Štramarju pri Trstu

Na rojstni dan sv. Janeza Krstnika pripravljiva živahna župnijska skupnost v Štramarju, gričku nad Trstom, lepo in doživeto praznovanje. Letošnje bogoslužje je bilo poverjeno novemu vikarju za tržaške Slovence, g. Antonu Bedenčiču, ki je ob asistenci petih sobratov daroval slovesno službo božjo. V homiliji je nazorno in doživeto orisal lik slavnega Kristusovega predhodnika, na koncu pa se je tudi spomnil dolgoletnega upravitelja župnije p. Bogomirja Srebota, ki zaradi oslabelosti nekaj časa ne bo mogel skrbeti za dušno pastirstvo. Sedaj je p. Bogomir v bratski skupnosti v kraju Conegliano. Slovesno bogoslužje je potekalo dvojezično. Združeni zbor ZCPZ Trst je pod vodstvom Edija Raceta in ob orgelski spremljavi Iztoka Cergola polepsal slovesnost. Mašni daritvi so sledile številne zahvale predstavnikov farnske skupnosti, po maši pa je bilo prijetno druženje vseh prisotnih z zagotovilom, da se naslednje leto spet vidimo. / JB

Foto Albert Tul

Pravoslavna glasba Gostovanje poljskega zbora iz Poznana

Mošani pevski zbor Vox ecumenica bo avgusta sodeloval na mednarodnem festivalu Dnevi pravoslavne glasbe v Rydzyni na Poljskem. Preludij k gostovanju, ki poteka v znamenju izmenjave, so bili štirje celovečerni koncerti v Trstu, na Opčinah in v Ljubljani, ki so jih tržaški pevci priredili poljskim kolegom komornega zbora Cappella Musicae Antiquae Orientalis iz Poznana. Zbor se je kot edini na Poljskem specializiral v pravoslavni glasbi ruskih in ukrajinskih

pianov, da bi ob glasbi vrednotila besedila z zbranstvo pobožne molitve. Ubrano petje je namreč prepričalo poslušalce brez širine zvoka in dinamičnih kontrastov, ki najbolj prepoznavno zaznamujejo izvajanje pravoslavne literature in je predstavilo zanimivo, alternativno pot za odkrivanje te glasbene in duhovne dimenzije. Predstavniki poljske zborovske scene bodo nastopili v cerkvi na Opčinah tudi v četrtek, 15. julija, ob 20.30, ko bo Slovensko

Zbor Cappella Musicae Antiquae Orientalis iz Poznana

avtorjev in je svojo specifično prikazal tudi na koncertu v openski cerkvi sv. Jerneja. S skladbami Bortnjanskega, Česnokova, Kedrova, Čajkovskega in drugih mojstrov vzhodne sakralne literature so pevci in njihov zborovodja Leon Zaborowski doživeli navdušen sprejem publike, ki je z dolgim aplavzom nagradila vsako skladbo na programu. Tudi župnik Franc Pohajac je na koncu pohvalil zaupno petje mešane komorne skupine, ki se najraje izraža v niansah

otroško in mladinsko pevsko društvo Vesela pomlad gostilo mlade pevce deškega zbora iz Varšave v sklopu deželne koncertnega niza Seghizzinregione, s katerim se zbori 49. izvedbe priznanega mednarodnega zborovskega tekmovanja predstavljajo s celovečernimi nastopi tudi širši publiki. Otroški zbor bo nastopil s programom skladb poljskih avtorjev in s posebnim poklonom Fredericu Chopinu ob letošnji dvestoletnici rojstva.

PAL

4. seja Sveta Vlade RS za Slovence po svetu

O slovenskih skupnostih v svetu

V torek, 6. julija 2010, je v vladnih prostorih v Ljubljani potekala četrta seja Sveta za Slovence po svetu, ki jo je vodil predsednik Vlade Republike Slovenije Borut Pahor. Razprava je bila namenjena pregledu stanja slovenskih skupnosti po svetu, sodelovanju s slovenskimi znanstveniki v tujini, stanju na področju arhivske dejavnosti, razvoju novih oblik sodelovanja in aktivnosti za mlade ter promociji Republike Slovenije v tujini in vedenja o Slovencih po svetu v Republiki Sloveniji.

Slovenske skupnosti po svetu so si različne, pa vendar se srečujejo s podobnimi težavami. Veseli dejstvo, da se mladi vračajo k dejavnostim v družtvih in da iščejo nove oblike sodelovanja med seboj in z matično domovino. Pri tem učenje in ohranjanje slovenskega jezika ostaja ena izmed prioritarnih nalog, saj je zanimanje zanj vedno večje.

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je povedal, da na Uradu oblikujejo seznam znanstvenikov in strokovnjakov slovenskega rodu z namenom, da bi se dosegla njihova izmenjava in pospešilo sodelovanje na znanstvenem področju. Dodal je, da se v Sloveniji zavedajo pomena gospodarske diplomacije in da je veliko dela vloženo tudi v to.

Poudarjeno je bilo tudi, da so arhivi banke spomina in da moramo poskrbeti za to, da jih ne izgubimo. Digitalizacija arhivskega gradiva je v današnjem času izrednega pomena in pripravljamo strategijo, ki določa

standarde in pogoje glede hrambe le-tega.

Na seji je bil poudarjen tudi problem nepoznavanja izseljenstva v Sloveniji in potreba po večji informiranosti v obeh smereh. Da ne bi izgubili stika z genera-

cijami Slovencev, ki živijo v tujini, je promocija Slovenije med Slovenci po svetu ključnega pomena.

Premier Borut Pahor je po seji povedal, da so predstavniki Slovencev po svetu na srečanju posebej naglasili problem pridobivanja slovenskega državljanstva. Na seji so sicer ugotovili, da je 90 odstotkov vlog za pridobitev državljanstva rešenih ugodno, "kar pomeni, da se ovire pri reševanju vlog umikajo. To je posledica praktičnih rešitev, potrebne pa bi bile tudi zakonske spremembe, za kar pa bo potrebno širše soglasje", je dejal premier Pahor.

V nadaljevanju je predsednik vlade poudaril, da so spremembe, ki smo jim bili priča v zadnjem letu, na domačem in

zunanjepolitičnem prizorišču prinesle novo priložnost za to, da se slovenstvo po svetu poveže. "Slovenija ima dober ugled in to velja izkoristiti tudi za položaj Slovencev, ki živijo zunaj", je še dejal premier Pahor. Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je dodal, "da so predstavniki Slovencev po svetu na srečanju podčrtali tudi postopek volitev v tujini, ki se jim zdi preveč birokratski in kompliciran, podobne težave z birokracijo pa imajo tudi pri dedovanju in denacionalizaciji". Glede zapletenega postopka pridobivanja slovenskega državljanstva je minister Žekš dejal, da so se ministri, ki so se udeležili seje, soočili s temi težavami in bodo pripravili ustrezne rešitve omenjenega problema.

Poleg premierja Pahorja in ministra Žekša ter ostalih vabljenih so se seje udeležili tudi ministri za zunanje zadeve Samuel Žbogar, minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, ministrica za kulturo Majda Širca, državni sekretar dr. Boris Jesih in predsednik Komisije DZ RS za odnose s Slo-

enci v zamejstvu in po svetu Miro Petek ter predstavniki Slovencev po svetu Ivan Kamin in Milan Ribič iz Združenih držav Amerike, Stane Kranjc in Kanade, Tone Mizerit in Andrej Fink iz Argentine, Florjan Auser in Peter Mandelj iz Avstralije, Janez Pucelj iz Nemčije, Milan Breberina iz Srbije, Marija Grbič iz Bosne in Hercegovine ter Urška Kupec iz Kitajske. Manjkala sta Igor Horvat, Francija, ter Martin Črnugelj, Brazilija.

Svet za Slovence po svetu je zasnovan kot posebno posvetovalno telo Vlade Republike Slovenije za področja razvoja odnosov in sodelovanja Republike Slovenije s Slovenci po svetu na osnovi Zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja (Ur. l. RS št. 43/2006).

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Zlo ali dobro v človeku?

Oseb se seveda nikoli ne primerja. Vsak je na srečo *unicum*, edinstvena posebnost; od največjega lažniva in prestopnika do Matere Terezije, vsak ima v sebi tisto nekaj, kar ga dela vrednega za življenje. Vse to sem vedela in v vse to verjela, včasih se mi zdi, da kljub vsemu v to še vedno trdno verjamem, drugič pa se moje zaupanje v človekovo vrednost zamaja. Kot danes, ko sem prebrala intervju s tožilko za zločine zoper človeštvo v Haagu. O povzročitelju takih grozot v Kongu, za katere se ti zdi, da besede "človek" ne moreš niti več izustiti. Zlorabe nad štiriletnim dekletcem, umor in kanibalizem pred njimi stašši. Ali ostajamo lahko z vsem tem še vedno v človeški dimenziji? Obstaja kaka nam nepoznana dimenzija absolutnega Zla? Velikokrat se o tem piše in razpravlja, še vedno (in vedno bolj) pa si postavljam vprašanja o smislu prisotnosti Zla v našem življenju.

Ravno tako, kot se sprašujem o smislu bolečine, take, o kateri te nihče ne vpraša. Česar pač ne doživiš na lastni koži, ne moreš razumeti. Saj velja za vse domene.

Pred kratkim mi je Arne Hodalič - verjetno najboljši slovenski reportažni fotograf - v intervjuju zelo direktno izjavil, da v človeka sploh ne zaupa. *Homo homini lupus*; nič drugega.

"Videl sem vsega, zato ne verjamem v človekovo dobroto, zdi se mi, da se iz leta v leto vedno bolj sintoniziram na valovno dolžino pokojne mame, ki je na smrtni postelji izjavila, da ji je še najbolj žal za trenutke, ko ni živel za naravo, ko ni videla sončnih vzvodov in zahodov, ko njen pogled ni bil prepojen z lepoto, ki jo vsebuje edinole narava. In kljub temu da imam družino, mi stik z Naravo pomeni veliko več kot medsebojni človeški odnos." Spominjam se dolge vožnje domov po tem

srečanju. Zrak kot iz krušne peči, razbeljeni asfalt, slabo počutje, v meni odmev teh besed, s katerimi se sploh ne strinjam. V sebi občutim močan klic k nekakšni prvinskosti, ki je lastna Naravi, ko sem v njenem objemu, se počutim drugačno, bolj v stiku z nečim, kar v tem sodobnem tempu dan za dnem vedno bolj zanemarjamo, a odnos z drugim človekom je le nekaj drugega, nekaj, kar vse to presega.

Uvodoma sem zapisala logično misel, da se dveh oseb nikoli ne da in ne sme primerjati. In kljub temu sem dve osebi pa le primerjala. Dva fotografa, ki sem ju v zadnjem mesecu srečala, dve osebi, ki svoj pogled ustavljata na ljudstvih,

emocijah in barvah na tisoče kilometrov stran od doma. In dve čisto obratni reakciji na grozote, ki sta jih videla v delu sveta, ki ne pripada tistim desetim odstotkom privilegijev, pač pa ostalim devetdesetim pomanjkanja. Za Arneto Hodaliča ni izhoda, človek bo človeka požrl, o tem ni dvoma. Lahko bo posekal ogromno površino gozda v zameno za rabljen tranzistor, lahko bo pokončal so-

sedovo drobnico, če bi mu to pomenilo preživetje. Lahko bo tepel in ubijal, o tem ni dvoma. Marko Lakovič je vse to ravno tako videl in ovekovečil, istočasno pa iskal (in v odročni grški ribiški vasi našel) prostor, kjer se izvzame iz vsega tega, grozot in brezveznosti številnih materialnih in civiliziranih zapovedi, ki jih najde (mo) doma na tem koncu sveta. Človeški odnos, ki je na tem "izvzetem" prostoru predominant, postane smisel v življenju.

Še vedno prelevam misli tiste vožnje iz Ljubljane domov, občutek, da so zadnje besede Hodaličeve mame navsezadnje bridke. Kljub moččnosti Narave, kljub njeni perfekciji, kljub moči, ki jo dokazuje, ko me vedno bolj, iz dneva v dan vedno bolj srka vase, še vedno veliko bolj verjamem v človeka. Kljub vsemu.

Severni in severovzhodni predel mesta (25) GORICA, NJENE ZANIMIVOSTI IN NJEN ČAS

Mariza Perat

Severni in severovzhodni predel mesta zavzema mestno četrt, ki gre od Travnika do nekdanje državne meje pri Solkanu ter do Pristave in Kostanjevice ter do nekdanjega malega semenišča. V tem predelu je treba predvsem omeniti stavbi, v katerih si je vrsta generacij slovenskih učencev in dijakov še do nedavnega nabirala šolsko učenost. To sta nekdanji Šolski dom v ul. Croce in Gregorčičev dom v ul. Favetti. Prvi je bil zgrajen leta 1897, drugi pa leta 1908. Po potresu leta 1976 so učenci in dijaki Šolanje nadaljevali v drugih stavbah. Osnovna šola se je iz Šolskega preselila v Gregorčičev dom, učiteljske Simon Gregorčič ter klasična gimnazija in licej Primož Trubar pa v nekdanje malo semenišče v ul. Aviano. Sem se je

sniku Otonu Župančiču.

V nekdanjem Šolskem domu so do nedavnega imele sedež nekatere slovenske kulturne organizacije, in sicer SLORI (Slovenski raziskovalni inštitut), Glasbena matica, ki so jo odprli v šol. letu 1962-1963. Šola je podružnica tržaške Glasbene matice. Tu je bil tudi sedež slovenskih upokojenec. Dne 9. januarja 1981 so v stavbi odprli Slovensko ljudsko knjižnico Damir Feigel. Leta 1989 je knjižnica prešla pod upravo Narodne in študijske knjižnice v Trstu.

V knjižnici je preko 40.000 enot, v katerih so vključene knjige, revije in fotografije. Januarja 2006 se je knjižnica skupno s kulturnimi organizacijami s sedežem v nekdanjem Šolskem domu preselila v nove prostore na Korzu Verdi.

Knjižnica Damir Feigel opravlja pomembno kulturno poslanstvo, saj jo vsak mesec obiše preko tisoč oseb, predvsem študentov, kar je vsekakor zelo razveseljivo. V knjižnici že vrsto let potekajo pravljicne urice za otroke iz vrtcev in prvih razredov osnovne šole. Pobuda je zelo posrečena, saj se pri teh uricah vedno zbirajo številni in zelo navdušeni mali poslušalci. V knjižnici so še predavanja, predstavitve publikacij in srečanja s kulturnimi osebnostmi (Podatki knjižnice Damir Feigel).

V nekdanjem Šolskem domu ima od oktobra 2007 sedež goriška sekcija Univerze v Novi Gorici, s sedežem v Rožni Dolini. Goriška sekcija ima eno fakulteto, in sicer fakulteto za znanosti o okolju. Študij je dodiplomski in podiplomski. Dodiplomski študij, ki traja 3 leta, obiskuje približno 100 študentov, podiplomskega (2 leti) pa 40 študentov. Lekcije pri dodiplomskem študiju potekajo v slovensščini, pri podiplomskem pa pretežno v angleščini. Razen iz Slovenije in Italije prihajajo študentje tudi iz Portugalske, balkanskih držav, Turčije in Poljske (Podatki Univerze v Novi Gorici).

/ dalje

Nekdanji Šolski dom v ul. Croce

preselila tudi nižja srednja šola Ivan Trinko. Leta 1991 sta se učiteljske in klasična gimnazija ter licej skupaj s Trgovsko šolo Ivan Cankar in Tehničnim zavodom Žiga Zois preselila v novo šolsko središče v ul. Puccini, medtem ko je nižja srednja šola po raznih začasnih namestitvah v šol. letu 1996-1997 bila premeščena v ul. Leopardi. Od šol. leta 2006/07 je njen novi sedež v ul. Grabizjo.

Slovenska osnovna šola se je iz Gregorčičevega doma preselila v novo šolsko stavbo v ul. Brolo na Livadi. Otvoritvena slovesnost je bila 27. maja 1979. Leta 1982 je šola bila poimenovana po pe-

MARIBOR Draga mladih

"Živi in pusti sled!"

Draga mladih je forum, ki združuje mladinske organizacije iz Slovenije in zamejstva, spodbuja ustvarjalnost, debate in svobodno razmišljanje. Draga mladih je bila letos v Mariboru in sicer v Zavodu Antona Martina Slomška. Glavni

v petek, 9. julija, ponujal pogovor z Zlatkom Blažičem, avtorjem romana Zgodovina moje heroinske odvisnosti, sicer svetovalec v društvu Srečanje. Mladim je spregovoril o svoji težki izkušnji z mamili in o iskanju sreče v novem življenju, ki si ga je zgradil s pomočjo

nekateri udeleženci obiskali dom starostnikov v Lenartu, kjer so se posladkali na sladodnem pikniku in se naklepali s prijatelji stanovalci doma, nato je bil še turnir v kegljanju. V večernih urah je potekala še slavnostna obeležitev dvajsetletnice Drage mladih, kjer so spregovorili različni govorniki. Na nedeljski okrogli mizi so sodelovali Kristina Martelanc, univerzitetna diplomirana socialna delavka, in njen mož

prireditelj je bilo Akademsko katoliško združenje Amos, sodelovali pa so še drugi osebki: Središče Rotunda-primorski družbeni center iz Kopra, Svetovni slovenski kongres (SSK), Mladi v odkrivanju skupnih poti (MOSP), Katoliška mladina (KM), Rafaelova družba in Socialna akademija. "Živi in pusti sled!" Tako se je glasilo geslo letošnje jubilejne dvajsete izvedbe Drage mladih, kjer so udeleženci razmišljali o vprašanju revščine in socialne izključenosti. Pester program je

upanja in vere. Sobotno okroglo mizo so oblikovali gostje iz različnih področij: dr. Matjaž Mulej, profesor na Ekonomsko poslovni fakulteti Univerze v Mariboru, Aco Prosnik, klinični psiholog in direktor Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše, pater dr. Robin Schweiger, direktor Jezuitske službe za begunce v Sloveniji, in dr. Bogdan Polajner, direktor inštituta za zasvojenost Eksodus-Z. V popoldanskih urah so

Adam Selj, diplomiran socialni svetovalec; mag. Jasmina Breznik, ki je spregovorila o svojem delu v institucionalnem varstvu VDC POLŽ v Mariboru, ter mladi dekleti, ki sta se udeležili Iniciative Angola oz. Projekta Afrika, ter odpotovali v najrevnejše kraje afriškega sveta. Na Dragi pa so nastala tudi nova prijateljstva med mladimi, ki so skupaj debatirali o letošnji zahtevni tematiki in se zabavali na obrežju Drave, kjer je potekal Lent.

Julija Berdon

Vroč poletje v slovenski politiki

Odstop ministra Mateja Lahovnika oslabil vlado in stranko Zares

V Sloveniji so poletne temperature visoke, vroče pa je tudi v politiki. Na vseh področjih se dogaja veliko novega, vendar pa se politične stranke ne morejo oziroma nočejo dogovoriti skoraj o ničemer, kar bi izboljšalo razmere in položaj v državi. Najbrž edini spodbuden dogodek, ki se je zgodil v prejšnjih dneh in naj bi ga zaznamovala tudi zgodovina, je bilo tako imenovano spravno srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške, Giorgia Napolitana, dr. Danila Türka in Iva Josipovića, v Trstu. Z udeležbo na koncertu prijateljstva, ki ga je priredil sloviti italijanski dirigent Riccardo Muti, obiskom Narodnega doma, simbola tržaških Slovencev, ki so ga fašisti pred dvajsetimi leti (13. julija 1920) zažgali, ter obiskom obeležja v spomin na Italijane, ki so morali po drugi svetovni vojni zapustiti domove v Istri, na Reki in v Dalmaciji, so najvišji predstavniki treh sosednjih držav morda položili simbolični temelj sprave med njimi, kar pa bo moralo biti šele potrjeno v prihodnosti. Odnos, ki ga bo imela italijanska država do slovenske narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini, bo zagotovo tudi v prihodnje važno izhodišče in merilo pri ocenjevanju sodelovanja med sosednjima državama. Sicer pa so splošne razmere v gospodarstvu in javnih finan-

Matej Lahovnik

pomoči Grčiji pri reševanju njene finančne in gospodarske krize. Vlada napoveduje varčevanje in druge ukrepe za zniževanje proračunskega in javnofinančnega primanjkljaja, o čemer pa se ni pripravljena več pogajati s sindikati. Sindikati zoper opuščanje socialnega dialoga ostro protestirajo in napovedujejo, da bodo v Sloveniji jeseni priredili stavke, demonstracije in morda generalno stavko, ki bi zajela vso državo. Glede gmotnega stanja in socialnih razmer navajamo, da so povprečne plače v Sloveniji primerljive s tistimi na Malti, zelo

pa zaostajajo za Švedsko, Švico, Norveško in Nizozemsko. Povprečna pokojnina je v Sloveniji maja letos znašala smao 575 evrov. Andreja Poje, funkcionarka Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, je na novinarski konferenci o vladnih ukrepih za izhod iz krize na področju delovnopravne zakonodaje dejala, "da so razmere tako slabe, da bomo v Sloveniji lahko kmalu govorili le o siromašnih delavcih in upokojencih, delali pa bomo za pest riža". Vlada kljub krizi, ki v Sloveniji še traja ali se celo pogloblja, doslej z nobenim ukrepom ni dodatno obremenila ali obdavčila velikih dobičkov posameznikov ali družb. Čedalje več je zato opozoril, da sedanji model kapitalizma, ki ga uveljavlja vlada oz. izvršilna oblast, temelji na finančnem kapitalizmu in naraščajoči neenakosti. Nasprotja med stališči vlade in sindikatov se kažejo tudi v pogajanih za pokojninsko reformo, kjer ni nobenega napredka. Vlada vztraja pri svojem predlogu, po katerem bi se moški upokojili pri 65. in ženske pri 63. letu starosti, polno pokojnino brez odbitkov pa bi dosegli, če bi moški imeli 43 let pokojninske dobe, ženske pa 41 let pokojninske dobe. V Sloveniji se zdaj moški upokojujejo pri starosti 60 let, ženske pa prav tako v starosti 60 let. Kar zadeva politično kroniko, je veliko zanimanje vzbudil izstop

ministra za gospodarstvo Mateja Lahovnika iz stranke Zares, katere soustanovitelj je bil, ter odstop kot ministra. Bil je eden najbolj priljubljenih politikov in ministrov v javnosti, odstopil pa je v protest zoper ministra Gregorja Golobiča, ki je kot solastnik družbe Ultra sodeloval v razpisih države. S tem naj bi prekršil etična in moralna načela, kakršna naj bi usmerjala ministre pri njihovem delu. V stranki niso podprli Lahovnika, pač pa Gregorja Golobiča, predsednika stranke Zares, torej tistega, ki naj bi deloval v nasprotju z etičnimi in moralnimi načeli. Premier Borut Pahor je imenoval Darjo Radič za novega ministra za gospodarstvo.

Med počitnicami osemnajst glasbenih festivalov

V Sloveniji poteka kar osemnajst glasbenih festivalov, ki prispevajo k počitniškemu vzdušju v mesecih juliju in avgustu. Posebno zanimanje vzbujajo koncerti v okviru festivala Ljubljana, ki je posvečen 150. obletnici rojstva skladatelja Gustava Mahlerja. Ta je med letoma 1881 in 1882 živel in deloval v Ljubljani in je imel v mestu tudi velik umetniški vpliv. Cankarjeva založba pa je izdala monografijo o Maksu Fabianiju, ki je bil poleg Jožeta Plečnika največji slovenski urbanist in arhitekt. Deloval in ustvarjal je na Dunaju, v Ljubljani, v Trstu in v Gorici.

Marijan Drobež

Otroci nas potrebujejo

Dobrodelna akcija Slovenske Karitas za zbiranje šolskih potrebščin

Slovenska Karitas pričenja te dni z dobrodelno akcijo z naslovom Otroci nas potrebujejo za pomoč otrokom, ki potrebujejo šolske potrebščine. Zbrana sredstva bodo letos avgusta razdelili 8.000 socialno ogroženim osnovnošolcem po vsej Sloveniji.

Stroški za nakup šolskih potrebščin so za mnoge družine preveliko breme. Starši za enega otroka ob začetku šolskega leta potrebujejo več kot 200 evrov. Kljub določenim oblikam državne pomoči mnogi starši še zdaleč ne zmorejo pokriti vseh stroškov. Še posebej so pred veliko preizkušnjo velike družine, družine z enim izmed staršev in s starši, ki so brezposelni ali so v drugih stiskah. V akcijo želijo vključiti tudi družine, ki izpadejo iz različnih oblik državne pomoči in zaradi oteženih finančnih okoliščin otrokom ne zmorejo zagotoviti najnujnejših pogojev za osnovno šolanje.

Poleg zbiranja denarnih sredstev je Karitas letos pripravila tudi posebno spodbudo za otroke z naslovom Pokloni zvezek, v kateri so otroci zbirali zvezke ter razmišljali o solidarnosti in stiskah, ki jih doživljajo njihovi vrstniki. V akcijo, ki se je končala ob koncu šolskega leta, se je vključilo več kot 200 osnovnih in podružničnih šol po vsej Sloveniji. Poleg zbranih zvezkov, ki bodo dobrodošla dodatna pomoč, je pomembno tudi sporočilo solidarnosti in prijateljstva, ki so ga otroci za svoje vrstnike priložili na posebni razglednici. Družine se po pomoč glede šolskih potrebščin lahko obrnejo na župnijske in škofijske Karitas v Celju, Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Novi Gorici in Murski Soboti. Kontaktna številka so objavljene na spletni strani www.karitas.si. Pomoč bo v večini primerov realizirana neposredno v obliki šolskih potrebščin ali bonov in naročilnic za nakup najnujnejših potrebščin v založbah. Karitas do 15. julija 2010 zbira tudi prijave za družine s petimi otroki in več, ki jim bodo sodelujoče založbe podarile brezplačne delovne zvezke. Prijave je treba oddati na Škofijsko Karitas Ljubljana, ki akcijo koordinira po vsej Sloveniji.

Dodatne informacije dobite pri gospodu Petru Tomažiču na Slovenski Karitas na Kristanovi ulici 1 v Ljubljani, tel. 01/300-59-60 (61), e-naslov: peter.tomazic@karitas.si.

Lepo, nepozabno doživetje na domačih tleh Srečanje slovenskih maturantov iz Kanade in Argentine v Vipavi

Kot smo zadnjič že poročali, se ta mesec pri nas mudijo maturantje iz Argentine in Kanade. Po obisku Trsta, Sessjana in festivala v Števerjanu so se argentinski maturantje v soboto, 3. julija, v Vipavi srečali z mladino iz Kanade, in sicer s tamkajšnjimi maturanti slovenskih sobotnih šol in s folklorno skupino Mladi glas. Srečanje se je začelo v župnijski cerkvi s sveto mašo, ki jo je daroval pomožni ljubljanski nadškof dr. Anton

Jamnik. Po maši je bila okrogla miza in debata v Škofijski gimnaziji. Osrednji gost je bil seveda škof Jamnik, poleg njega je svojo življenjsko zgodbo predstavil Bernardo Grbec, ki se je rodil v Argentini, del življenja preživel v džungli v Boliviji, nato delal v Evropskem parlamentu, sedaj pa živi v Sloveniji, sam pa sem imel čast predstaviti slovensko zamejstvo. V pogovor so bili aktivno vključeni tudi mladi iz Kanade in Argentine ter nji-

hovi voditelji. Predstavljena jim je bila tudi možnost študija v Sloveniji. Celoten pogovor je potekal predvsem v duhu potrebe po povezovanju Slovencev v matični domovini, zamejstvu in izseljenstvu. Popoldne so nam mladi pripravili zelo zanimivo in prijetno kulturno prireditev, kjer so prikazali svoje aktivnosti v društvih. Sledil je ogled nogometne tekme med Argentino in Nemčijo, nato pa so se mladi izseljenci še sami pomerili v

nogometu z mladimi iz Vipave. Večer smo končali v sproščenem vzdušju z druženjem, klepetom in plesom. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki Prihodnosti iz Gorice in Mladih za mlade iz Trsta. Mladina iz Kanade in Argentine bo v Sloveniji ostala še nekaj tednov. Najprej bodo v Ljubljani obiskovali tečaj slovenščine,

nato pa bodo nekaj časa preživeli pri sorodnikih. Za konec bodo obiskali še avstri-

jsko Koroško in se povzpeli na Triglav.

Dejan Valentinčič

SNG Nova Gorica Čakalnica, "posebna" predstava

Sredi junija je doživela premierno uprizoritev na odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica nenavadna predstava. Pod naslovom Čakalnica so jo zasnovali igralca Blaž Valič in Gorazd Jakomini, člana ansambla SNG Nova Gorica, ter svetovalka za gib Tanja Skok. Za osvetlitev prizorišča je poskrbel lučni mojster Samo Oblokar. Vsebinsko se je uprizoritev razrasla po motivih pripovedi nastopajočih. Predstavo so namreč izoblikovali posebni igralci: Matjaž Volk, Darjo Vogrič, Sonja Jež, Anja Arčon, Slavko Trebše, Irena Mihelj, Luka Campolunghi, Darjo Ščuka, Vladan Vukajlovič, Katarina Vrtačič, Špela Čargo, Marina Skok in Aleksander Grum, ki je bil tudi pobudnik in vodja celotnega projekta. Igralci, tako ali drugače fiz-

ično prizadeti, so z ustvarjalci predstave znali te svoje ovire premostiti in svoje življenjske izkušnje predstaviti skozi gledališki izraz. Tako je vzkliha predstava Čakalnica v projektu Oder za vse. Oder za vse – gledališka dejavnost invalidov je nastal kot odziv na razpis Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, v katerem so bila predvidena sredstva za podporo projektom usposabljanja pripadnikov različnih ranljivih družbenih skupin za delo v kulturi. Nosilec projekta je Rotary klub Nova Gorica. Projekt delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada, iz operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013.

Projekt Oder za vse obsega vrsto usposabljanj, skozi katera invalidi pridobivajo znanja in spretnosti

za sodelovanje v gledaliških dejavnostih. Pobudniki želijo s tem tudi spodbuditi kulturne ustanove – predvsem gledališke – k razmisleku o aktivnem vključevanju invalidov v njihove aktivnosti. Širšo javnost skušajo opozoriti na problematiko dostopnosti kulturne ponudbe za invalide, pa tudi na vse prepoznane prezrte ustvarjalni potenciali invalidov na področju kulture. Vsa usposabljanja so bila zasnovana tako, da so udeležencem čim več znanja posredovala skozi praktične primere. Že usposabljanja komunikacije in dela v skupini ter organizacije in vodenja projektov v kulturi so potekala v obliki delavnic, ki pa so bile svovestven izziv tudi za organizatorje. Projekt Oder za vse namreč v vseh svojih aktivnostih predvideva vključevanje invalidov ne glede na obliko – motorično ali senzorično – ali stopnjo invalidnosti. Vsa usposabljanja so morala zagotoviti popolno dostopnost tako prostorov kot

tudi gradiv in posredovanega znanja. Tovrstno sodelovanje različnih invalidov je še toliko večji izziv prav v tistem delu projekta, ki je najbolj zanimiv za širšo javnost – pri pripravi gledališke predstave. Gre za redki poskus priprave predstave, v kateri skupaj nastopajo tako različni invalidi – ne le v Sloveniji, kjer je to sploh

tudi v širšem evropskem prostoru. Zanimivost in inovativnost projekta Oder za vse se kaže tudi v prestižnem priznanju, ki ga je Rotary klub Nova Gorica kot nosilec projekta prejel konec letošnjega maja na distriktni konferenci na Dunaju: projekt je bil nagrajen kot najboljši socialni projekt rotary klubov na področju Avstrije,

prispeval k aktivnejšemu vključevanju invalidov v kulturno dejavnost in preko tega v družbo. Kar je bila novost v SNG Nova Gorica, je svetla resničnost že veliko let na Festivalu amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah. Na tem festivalu se namreč med pisano množico ljubiteljskih gledaliških skupin vsakič predstavlja tudi dramska skupina Barvana klapa VZS Sklad Mitja Čuk z Opčin, v kateri so tudi "posebni" igralci, ki vsako drugo leto postavljajo na oder novo predstavo pod vodstvom potrpežljivih, vztrajnih in svojemu delu ter gledališki umetnosti predanih vzgojiteljev in mentorjev, med katerimi je treba omeniti vsaj Melito Malalan, ki je tudi sama bleščeča ljubiteljska igralka. Na lanskoletni izvedbi festivala se je Barvana klapa v domiselni odskri postavitvi izkazala v pravilni igri. V vetru je resnica in doživela burno ploskanje številnega občinstva in žirije, ki tudi s podelitvijo priznanj zna ceniti vloženi trud nastopajočih in seveda njihovih mentorjev.

Iva Koršič

prvi tovrsten podvig, ampak je projekt zbudil precej zanimanja

Slovaške, Hrvaške in Slovenije. Projekt Oder za vse bo gotovo

Prejeli smo

Pismo komisarju za okolje

Spoštovani g. Janez Potočnik!
Italijansko kasacijsko sodišče je zavrnilo pritožbo Roberta Giurastanteja, člana upravnega odbora mednarodne okoljske organizacije Alpe Adria Green. Roberto Giurastante se je pritožil zoper obsodbo, ker je izrazil osebno mnenje, kar je še vedno, žal v demokratični Italiji, eden najhujših zločinov, vendar je kasacijsko sodišče pritožbo zavrnilo. Osebno mnenje je izrazil pisno kot prijavo, v kateri je z dokazi navedel, da bi dela v milski občini naredila gradbeno špekulacijo, in je po mnenju sodišča očrnil ugled občinske uprave.

To zadevo je zaradi nasprotovanja izgradnji plinskih terminalov v Tržaškem zalivu mednarodne okoljske organizacije Alpe Adria Green (v Italiji kot AAG Greenaction Transnational) sodišče obravnavalo prednostno, verjetno zaradi pritiskov italijanske vlade, da čim prej s slovenskim privoljenjem prične z izgradnjo plinskega terminala v Žavljah in plinskega terminala na morju z vsemi podmorskimi in kopenskimi plinovodi, kar bi uničilo del turistične ponudbe, ribolov ter zastropilo ves življenjski prostor v Tržaškem zalivu zaradi težkih kovin. V tem primeru bosta prizadeti slovenska in italijanska stran Tržaškega zaliva.

Sodni stroški, ki so nastali zaradi te pritožbe, znašajo okoli 40.000

evrov, kar pomeni, da bo sodna policija Robertu Giurastanteju po vsej verjetnosti zaplenila vse zasebno premoženje, in to vse zaradi tega, ker je dokazal in še vedno dokazuje, da bodo čezmejni vplivi na okolje z izgradnjo teh plinskih terminalov z dograditvijo 7. in 8. pomola v Trstu in 3. pomola v Kopru škodljivi zdravju za vse prebivalce, ki živijo na tem področju, ne glede na potek državne meje.

Ustrahovanja, ki sta jih deležna Roberto Giurastante in celotna organizacija AAG od sodnih oblasti in investitorjev v Italiji, se stopnjujejo vse od septembra lanskega leta, ko smo javno objavili dokumente o ponaredbah študije vplivov na okolje projekta Gas Natural. Posameznike so začeli tudi javno označevati za teroriste in izdajalce. Potem ko smo objavili tudi zaupne dokumente o kršitvah zakona Seveso, kljub pritiskom predstavnikov TTRT, naj tega ne naredim, so prešli k dejanjem: ustrahovanje v mafijem stilu (odsekana kozličja glava pred vrati stanovanja Roberta Giurastanteja). Povedati moramo, da se je skupina TTRT čudno pojavila po naših javnih prijavah Evropski komisiji za peticije in pri Evropskem parlamentu.

Dejstvo je, da se preiskave glede ustrahovanja, ki ga je bil deležen Roberto Giurastante, niso nikoli začele, ker jih sploh niso naredili (orožniki, ki so bili za to do-

ločeni, so pod vplivom SISMI - vojaška varna služba - popustili). Tržaško sodišče je zahtevalo arhiviranje 14. maja in -glej slučaj! - istega dne je kasacijsko sodišče potrdilo obsodbo za kaznivo dejanje osebnega mnenja.

Ukazi, ki so jih dobili, so zelo jasni: odstraniti Roberta Giurastanteja, ker je destabilizirajoč element. Imajo ga namreč za navdihovalca vsega v mednarodni okoljski organizaciji AAG (mislijo, da je strateg). Zelo dobro ga poznajo, ker so njegove pretekle prijave na EU (npr. tisto o radioaktivnih nevarnostih) povzročile velike težave Italiji. Zato menijo, da bi ga morali absolutno odstraniti iz AAG, ker bi bil zmožen usmerjati celotno organizacijo. Če bi ga odstranili, bi zrušili tudi Greenaction in bi tako preprečili pritožbe na TAR (upravno sodišče) proti uplinjevalnikom, ki jih je v Italiji v imenu AAG vložil Greenaction. Mislimo, da si bodo sedaj močno prizadevali doseči te zastavljene cilje. Pospešitev začelih procesov je neposreden dokaz tega.

Žal moramo priznati, da ne slovenske oblasti, ki so podlegle italijanski grožnji o zaustavitvi začetka gradnje tretjega pomola v Kopru, ne EU komisija za okolje, ki odločno nasprotuje tožbi med dvema državama v EU, delujejo v korist čimprejšnje izgradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu; slednja zavlačuje tudi z našo pritožbo.

Od Vas, g. Janez Potočnik, in od celotne komisije zato pričakujemo oz. zahtevamo takojšnjo prednostno obravnavo naše pritožbe glede uplinjevalnikov v Tržaškem zalivu in ukrepanje preko EU na italijanske oblasti v primeru Roberta Giurastanteja.

Predsednik Alpe Adria Green
Vojko Bernard

Občina Šempeter - Vrtojba

Prikazali so naloge za prihodnje občinske volitve

Včetrtek, 17. junija, so člani občinskega sveta Občine Šempeter - Vrtojba, Milan Turk, Darjo Fornazarič in Katjuša Bizjak, sklicali novinarsko konferenco. Srečanje z novinarji je potekalo v Hotelu Lipa v Šempetru pri Gorici. Občinski svetniki, ki so na ta dan ustanovili tudi novo svetniško skupino pod vodstvom Milana Turka, so napovedali skupni nastop na prihajajočih lokalnih volitvah. Na jesenskih volitvah bodo kandidirali s podporo volivcev kot nestrankarska lista, ki bo nosila ime Lista Milana Turka po nosilcu liste in kandidatu za župana Občine Šempeter - Vrtojba, Milanu Turku.

Napovedali so, da bo lista sestavljena v jeseni, potem ko bodo lokalne volitve razpisane. Trudili se bodo, da bodo sprejemljivi za čim širši spekter občank in občanov, zato bodo veselili prav vsake podpore. Ko bodo znani roki volilnih opravil, bodo skladno z zakonom zbirali in zbrali ustrezno število podpisov, da bodo lahko kandiduro za župana in listo kandidatov za občinske svet tudi vložili.

V nadaljevanju so javnosti obrazložili svojo odločitev. Poudarili so, da niso zadovoljni s trenutnimi razmerami v občini in za svoje nezadovoljstvo našteje vzroke. Naglasili so, da, kljub temu da ima Občina Šempeter - Vrtojba izredno dober indeks razvitosti (ta ne pomeni merila

uspešnosti lokalne politike, pač pa je pogojen z vrsto drugih dejavnikov), pa zamujajo številne priložnosti. Glede na to, da je finančnih sredstev dovolj, so prepričani, da bi lahko občina Šempeter - Vrtojba svoje naloge izvajala veliko bolj kvalitetno, saj je naloga občine zagotavljati čim bolj ugodne razmere za vsestransko dobrobit občank in občanov, z ustvarjanjem pogojev, v katerih imajo, ob upoštevanju in spoštovanju različnosti, vsi enake možnosti dostopa do javnih dobrin, možnosti kvalitetnega bivanja in polnopravne udeležbe v življenju občine.

reda in le z zakonitim ravnanjem organi in občinska uprava lahko prispevajo k ugledu občine v širšem družbenem prostoru.

Trdno so prepričani, da imajo jasno vizijo razvoja Občine Šempeter - Vrtojba in dobro poznajo poslanstvo, od občanov izvoljenih predstavnikov. Njihove izkušnje na področju nalog, ki jih izvaja občina, so večletne, po njihovem mnenju pa imajo tudi dovolj mladostnega zagona in pozitivne energije ter nujno potrebne strokovnosti, da za "premik na boljše" lahko tudi kaj storijo.

Menijo, da bi morala občina veliko več poudarka nameniti tudi kvalitetnejšemu in cenejšemu izvajanju javnih služb, ki jih plačujejo občani. Poleg tega ugotavljajo, da skozi daljše obdobje ostajajo neuresničeni tudi nekateri pomembni infrastrukturni projekti (npr. pokopališče v Šempetru). Poudarili so še pomembnost zakonitega ravnanja občinskih organov in občinske uprave, saj je to pogoj enakopravnosti in

da je konec so povedali še, da je program liste v pripravi. Ker pa želijo v aktivnosti vključiti čim več posameznikov, organizacij in društev, ki delujejo v Občini Šempeter - Vrtojba, so postavili tudi novo spletno stran www.lista-milana-turka.si. Le-ta je sicer še v fazi "rasti", kar pomeni, da se vsebine še dopolnjujejo, nekaj vsebin, ki se tičejo lokalne politike in upravljanja z občino pa omenjena stran že lahko ponudi.

Koroška zida novo cerkev v Zambiji

Slovenska umetnica riše podobo glavnega oltarja

Pred nedavnim je bilo v Mali vasi v Podjuni slovesno in veselo, saj so praznovali sedemdeseti rojstni dan slovenske kulturne delavke, nekdanje zborovske pevke, plesalke pri folklorni skupini in še vedno slikarke Heme Hudl. Pravzaprav so združili praznovanje rojstnega dne in godu in tako se je začelo z darovano slovensko sveto mašo v ta namen v starodavni cerkvi sv. Heme nad Globasnico, kjer je tudi božja pot. Da je to zavedna in kulturna slovenska družina, je dokazoval celoten program tega prazničnega dne. Tik pred sveto mašo je pod več metrov debelo lipo zapel pevski zbor, ki ga vodi Hemin sin Branko. Zbor je pel tudi med

mašo, berilo pa je bral starejši sin Dominek, ki je sicer voditelj slovenskega programa na celovškem radiu, obenem pa tudi glasbeni pedagog pri dvojezični šoli.

Pri pridigi, ki se je nanašala na dobrodelnost sv. Heme, se globaški župnik ni pozabil spomniti dobrodelnosti Heme Hudl, ki je ena ključnih organizatork dobrodel-

nosti slovenske krščanske skupnosti v teh krajih. Nazadnje je prijatelj prosila, naj ji za darilo prinesejo le slovenski nagelji, kolikor pa so namenili porabiti za darilo, naj darujejo za revne v Zambiji, kjer gradijo misijonarji iz Koroške

katoliško cerkev, ki jo bodo imenovali po sveti Hemi in tako še bolj povežali ti dve deželi. Hema Hudl, kot dar za to cerkev oz. njen glavni oltar, riše podobo sv. Heme s koroško pokrajino. In zakaj poročanje iz Posočja o tem dogodku? Zato, ker so v tem kraju, na pobudo Heme Hudl, po potresu v letih 1998 in po letu 2004 del izkupička z dobrodelne prireditve darovali župnišču v Bovcu in kasneje tudi neki družini v Posočju.

Tudi Koroška, kot Benečija, to poletje vabi mlade ljudi k doživetju tiste, posnemanja vredne domovine vrednot srca in krščanske ter narodne zavesti.

MM

Nov uspeh slovenskih kanuistov na svetovnem prvenstvu v Španiji

Taljat in Božič zlata še v šprintu

Slovenska kanuista na divjih vodah, Sašo Taljat in Luka Božič, sta 13. junija na svetovnem prvenstvu v spustu v Sortu osvojila naslov svetovnih prvakov v šprintu. Da sta fanta v življenjski formi, govori dejstvo, da je to že drugi naslov prvakov na tem tekmovanju, saj sta bila najboljša že v klasičnem spustu - klasiki. Nejc Žnidarčič pa je v šprintu osvojil srebrno kolajno v kajaku.

Naši kajakaši so do 14. junija osvojili kar šest kolajn, kar daje upanje, da je tukaj nova zlata generacija tega športa. Po besedah Taljata sta z rezultatom zelo zadovoljna. V začetnem, lažjem delu proge nista mogla pokazati vsega znanja. Zaradi prevelikih količin vode so progo prestavili v spodnji tok, kjer pa voda na startu ni bila tako divja oz. zahtevna. V nadaljevanju, kjer je le bilo nekaj več valov, pa se je njun ritem ujel z ritmom reke in zmage jima ni mogel vzeti nihče več. Poleg tega uspeha se je veselil Nejc Žnidarčič drugega mesta. Po prvi vožnji je imel nekaj nepredvidenega zaostanka, vendar ga je v odlični drugi vožnji zmanjšal za toliko, da se je prebil na drugo

stopničko podprvaka. Za javnost je potrdil, da mu sprva ni kazalo, da si bo ta dan priboril tretjo kolajno in da bo v skupno štirih tekmah osvojil tudi eno četrto mesto.

Športni disciplini se na nobenem svetovnem prvenstvu niso osvojili toliko kolajn. Bron sta si priveslala kanuist Jošt Zakrajšek in kajakaš Nejc Žnidarčič. Dan prej, 13.

Dvosed Taljat, Božič

Tekmovalci v vodnih športih so lahko zares ponosni na letošnji nastop na svetovnem prvenstvu, saj naši športniki v kakšni drugi

junija, je postala bronasta kajakaška ekipa še postava Žnidarčič - Korenjak in Lovro Leban - Žnidarčič.

MM

NOVI
GLAS

ODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

TISK: Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD, tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst. Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Zdrženja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tiskov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu

Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 13. julija, ob 14. uri.

Nekaj je narobe v današnjem svetu...

Ključavnica

V življenju obstajajo taka obdobja, ko se ti svet ruši na glavo in gre vse narobe. Sicer imam sama kar nekaj razlag, zakaj je tako, a se tu v to ne bom spuščala. Vsekakor je gotovo, da si ob takih obdobjih ne moremo kaj, da bi se ne zamislili in da bi ne postali še bolj kritični do sebe in do družbe.

Meni se je pred dnevi pokvarila ključavnica, in sicer na najbolj zoprni in nemogoči način, tako da sem nekega jutra šla na vrt, da bi se naučila sončnega vzhoda in dala sušiti perilo, pa se vrata v hišo niso več odprla. Sprva se mi je stvar zdelala nemogoča, saj vrata niso bila zaklenjena; prišla sem za kljuko, pritiskala, potiskala, tresla, nič, enostavno nič. Samo pes, ki je ostal zaprt v hiši, kjer je mirno spal, me je osuplo gledal. Nič, enostavno nič, niti najmanjšega premika, vrata so ostajala enostavno zaprta. Potem ko sem znanost prosila za pomoč sosedu, saj se tudi njemu kljuka ni odzivala, in sem telefonirala možu v službo, sem počasi razumela, da je položaj, v katerem sem se znašla, vse prej kot prijeten. Sedem let stara lesena bela vrata, na katera smo tako pazili, so bila predraga, da bi šli nadnje s sekiro. Edini sovaščan, ki bi jih znal odpreti brez poškodb, pa je bil v tistih dneh na dopustu na Korčuli. Smola pa taka! Telefonskega imenika žal na vasi nima skoraj nihče, ker ga je treba plačati in je predrag, moj dragi in poleg psa najzvestejši prijatelj, računalnik, pa je ostal skupaj s psom lepo zaprt v hiši. Da sem sploh prišla do interneta, sem morala kljub

zgodnji uri k prijateljici, ki mi je v pižami odprla in me gledala tako, kot te lahko gleda samo miš iz moke. No, računalnik pa sem vendarle dobila, telefon tudi in začelo se je iskanje rešitelja. Pa ni bilo lahko. Odgovori na moje obupane prošnje so se glasili nekako takole: "ne morem", "preveč dela imamo", "teh storitev ne opravljamo", "predaleč", "kje pa", "joj, vi ne veste, koliko stotakov bi vas to stalo", in podobno. Čeprav živim v Sloveniji in nisem imela veliko upanja, da se me bo kdo usmili v Italiji, sem poklicala v Trst; nekoliko prijaznejši možakar mi je povedal, da je moj dom zanj predaleč, a mi da telefonsko številko nekega podjetja v Trziču. Končno se je nekdo usmili mojih obupanih prošelj in psa, ki je bil že šestnajst ur zaprt v hiši in za katerega vem, da bi raje poslal k vragu svoje ledvice, kot da bi se notri podelal. Pa še za točno ceno so mi povedali; bila je sicer visoka, a če upoštevamo oddaljenost, hitrost intervencije in strokovnost, čisto poštena. Prihajajo, sem se oddahnila. No, po dveh urah vrtanja so se vrata vendarle odprla, pes je skočil neznancu čisto do višine ust in mu podaril slinast poljubček, preden je stekel na vrt. Zanj je bilo vsega konec, zame pa se je šele začelo. Izvedela sem, da moje nemške ključavnice ne izdelujejo več, da je težko najti nekaj, kar bi se prilagodilo, da bo zelo težko rešiti skoraj nova vrata, da bo treba teden ali več. Obupana sem bila, spraševala sem, zakaj ne morem nesrečne ključavnice zamenjati s čisto navadno ključavni-

co, saj nimam nič tako dragocene- ga v hiši, pa nikoli še vedela nisem, da imam protivlomno ključavnico. Kupila sem standardna vrata, prosila za navadno ključavnico in kot vsi smrtniki se nisem sploh spraševala, kaj kupujem. Z vsem tem sem se soočala šele, ko mi je mladi mojster povedal za ceno nove ključavnice, ki je ni mogoče zamenjati za navadno, kajti v tem primeru bi moral mizar predelati in na novo pobarvati vsa vrata. Torej v dveh besedah: ali mirno počakam teden dni in upam, da se bo vendarle našla

slična ključavnica, za katero bova z možem odšla dobrih šestdeset odstotkov najine mesečne plače, ali pa zamenjam vrata, kar bi poleg plače požrlo še prihranke za dopust. No, stojim ob vratih brez ključavnice, pes veselo maha z repom, meni pa se svet ruši na glavo. In nič ne pomaga, ko mi tehnik razlaga, da pač vse te ključavnice trajajo kvečjemu deset let, da pač vse kar na lepem odpovejo in vrata ostanejo, tako kot tokrat, enostavno zaprta. No, odločimo se za iskanje nove ključavnice, podjetje iz Trziča telefonira po vsej Italiji in v Nemčijo, jaz pa telefoniram v Volčjo Drago, v tovarno, kjer sem vrata kupila. Povedo mi, da je prejšnji lastnik podjetja že nekaj let v stečaju in da oni o mojih vratih nič ne vedo in nimajo do njih nobene odgovornosti. Takih ključavnic ne izdelujejo več, oni pa sploh nimajo časa, da bi se s tem ukvarjali. V stečaju je seveda tudi gradbenik, ki mi je vrata in vse stavbno pohištvo vzdal (in to slabo), odgovorni se sploh ne oglašajo na telefon, pa čeprav vem, da ponovno

dela, in to v drugem podjetju. Je pač tako, jaz sem delo pošteno plačala, sedaj pa so vrata popolnoma moja stvar. Oni s tem nimajo več nič.

V naslednjih dneh od številnih prijateljev izvem, da nisem edina, ki je imela podobne težave s ključavnico, tolaži me dejstvo, da se čisto vse sodobne ključavnice pokvarijo v nekaj letih (in to najraje tako, da ostanejo vrata lepo zaprta, ti pa zunaj ali notri), da se proizvodnja vsako leto spreminja in da nadomestnih delov ni. Živimo pač v dobi, ko potrošnja drži

la ključavnica, katere značilnosti se ujemajo z mojo. Vrata so sedaj cela in nepoškodovana, denarnica prazna, a jaz sem kar zadovoljna, saj je dolge more konec.

To, da se v današnjem svetu nekaj spreminja, sem razumela tedaj, ko sem s solzami v očeh peljala na odpad našo staro Favoritko. To ne zato, ker bi ne bila več dober avto, ampak zato, ker smo se preselili v Slovenijo, prepis dvajset let starega avtomobila iz ene države v drugo pa se ni izplačal. Pa čeprav naša Favoritka nikoli v svojem avtomobilskem življenju ni pustila na cedilu in čeprav so nam vsi govorili, da je to zadnji avto take "sorte". Naša Favoritka se je namreč rodila nekje na evropskem vzhodu, v taki družbi, kjer stalno menjavanje avtomobilov ni bilo v modi in je bila ustvarjena zato, da bo lastnika spremljala dolga, dolga leta, morda celo življenje. Takih avtomobilov pa ne delajo več, je povedal mehanik, kdo bi od njih živel in kaj bi počeli proizvajalci, ko bi nihče ne kupoval novih avtomobilov. Pa novih vrat in novih ključavnic pomislil, ko z žalostjo gledam svoj prazni bančni račun, kateremu ni nič mar, da smo komaj na

začetku meseca. Podobno se mi je pred letom dogajalo s pralnim strojem. Po mojih merilih je bil to čisto nov pralni stroj, saj sem ga kupila pred petimi leti in še moj prvi pralni stroj, proizveden v Sloveniji, na to pa sem bila sila ponosna. Po petih letih pa je nekega večera (peremo namreč najraje zvečer) močno zaropotalo in vsega mojega veselja in ponosa je bilo na mah konec. Tehnik, ki je sicer prispel nemu-

svet pokonci, in kot dobri državljani bi se najbolje izkazali, ko bi enostavno vsakič zamenjali vrata. Jaz se z žalostjo v srcu spominjam vrat iz svojega otroštva; koliko let je trajala tista naša dobra, stara, preprosta ključavnica, vedno se nam je prijazno odklepala, nikoli ni bilo vlomov, ker tedaj niti vlomilcev ni bilo, ključje iz svojega otroštva pa še sedaj hranim doma. No, po nekaj dnevih me pokličejo iz Trziča: iz Nemčije je po hitri pošti priš-

doma naslednjega dne, mi je povedal, da se stroja ne splača več popravljati in da je pač pet let povprečna življenjska doba pralnega stroja. Glasno protestiram, kajti spomin na pralni stroj, ki smo ga imeli nekoč doma dobrih dvajset let, je še vedno živ; moj prejšnji pralni stroj, ki je sedaj pri moji mami, pa je star približno petnajst let in še vedno z dostojanstvom služi svojemu namenu. Tehnik ima seveda že pripravljen odgovor, pravi, da so bili nekaj pač pralni stroji v povprečju veliko dražji in so zato trajali več. Sedaj stanejo zelo, zelo malo (!!!) in zato je tudi njihova življenjska doba krajša, v najboljšem primeru kakih sedem let. Ne spominjam se, da bi bili v preteklosti pralni stroji dražji, občutek imam, da so bili celo veliko bolj poceni, a nimam več volje, niti moči, da bi ugovarjala.

Nekaj je narobe v današnjem svetu, vem, pa ne samo te dni, ko sem jezna zaradi ključavnice. Jezi me tudi ameriški predsednik Obama, ki pravi, da je treba trošiti in trošiti, zato da bomo s potrošnjo rešili svet. Ne verjamem, da ga bomo, s potrošnjo gotovo ne, pogubili bomo sebe, svet in vsa nesrečna bitja, ki so z nami na tem planetu, a za našo potrošniško mrzlo niso nič kriva. Pa še Obama to pravi, v katerega smo verjeli, kot bi bil naš rešitelj. Čisto vsi so enaki, ne glede na barvo kože in politično prepričanje, vsi so ujeti v isto kolesje, ki požira svet. Na čisto globalen način... Mi pa ne moremo nič proti temu. V utehu mi je, da bo s ključavnico vsaj kakih sedem let mir, pralni stroj je tudi skoraj nov, no na polovici svoje življenjske poti, saj ima že več kot dve leti, jaz pa se bom medtem veselila sonca in majhnih, drobčenih trenutkov, ki jih ni treba kupovati.

Suzi Pertot

GORICA "Ipazia. Življenje in sanje znanstvenice iz IV. stoletja"

Predstavitve knjige o Ipazii, simbolu preganjanja znanosti

V goriški knjigarni LEG (Liberia editrice goriziana) je bila v četrtek, 8. julija, predstavitev knjige "Ipazia. Vita e sogni di una scienziata del IV secolo" (Ipazia. Življenje in sanje znanstvenice iz IV. stoletja). O knjigi se je z enim od avtorjev, Adrianom Petto, pogovarjala Erika Jazbar. Pisatelj Adriano Petta preučuje zgodovino znanosti in zgodovino srednjega veka, najraje se posveča raziskovanju življenj velikih znanstvenikov, ki so zašli v pozabo, takšnih, ki jih je zgodovina po naključju ali nalašč pustila v senci. Med svojim delom je tako naletel na lik Ipazie, izjemno inteligentne in izobražene znanstvenice iz aleksandrijske šole (skoraj istočasno se je Ipazii posvetil Alejandro Amenabar v svojem filmu "Agora", vendar je v pripovedi nekaj zgodovinskih neskladnosti). Zgodba njene- ga življenja in nasilne smrti je Petto tako očarala, da je napisal knjigo, ki je postala prava uspešnica. Roman je lani izdala založba La Lepre Edizioni in je bil že šestič ponatisnjen, kupilo ga je skoraj 40.000 ljudi. Knjiga je sestavljena iz dveh delov, Adriano Petta je v romansi-rovni obliki opisal Ipaziino biografijo, njeno vsakdanje življenje in življenje v Aleksandriji v IV. stoletju po Kristusu. Antonio Colavito, ki je pred kratkim umrl, je z bolj strokovnega vidika, v obliki sanj, predstavil njeno filozofsko misel in znanstvena raziskovanja.

Spremnio besedo je napisala Margherita Hack. Aleksandrija je bila v tistem času eno najpomembnejših središč helenizma, takrat je bilo krščanstvo že uradna vera, poganstvo pa je bilo še vedno živo. Mesto je imelo pod Serapovim templjem prvo javno knjižnico, s približno 700.000 teksti, in pomembno znanstveno-filo-

lo je, da je treba teorijo spreminjati v prakso, v instrumente, ki bi izboljšali življenje. Podpirala je javno izobraževanje, verjela je v znanost, bila je nepodkupljiva in izjemno lepa. Pridobila si je velik ugled in avtoriteto, vendar je bila ženska in poganka, čeprav ni znano, ali je bila praktikantka - njeno življenje je bila znanost. Njeno delo je moti-

Erika Jazbar in Adriano Petta

zofsko neoplatonsko šolo s šeststoletno tradicijo. V šoli, ki je lahko preživela zaradi državnih sredstev in imunitete, je študirala mlada Ipazia, hčerka znanstvenika in matematika. Ipazia je postala predvsem matematik in astronom, obvladala je tudi filozofijo, muzikologijo in medicino. Tudi sama je začela poučevati, poleg šolskih dejavnosti pa je rada hodila med navadne ljudi po mestu in jim pripovedovala o znanosti, številkah, glasbi. Izdelovala je znanstvene naprave, baje je izumila astrolabij, planisfero in hidroskop, verjela

lo aleksandrijskega škofa Cirila, ki je sploh preganjal Jude in pogane. Baje je proti njej naščuval parabolanske menihe, ki so jo ugrabili, oslepili, s školjkami (v rimskem imperiju je bilo prepovedano nositi orožje) so ji odrli kožo, jo razkosali in sežgali. Ipazia je zašla v pozabo, njeno zgodbo so obudili šele iluministi, vendar je njen lik ostal skoraj neznan. Po drugi strani pa se je spremenila v legendo, v simbol preganjanja znanosti, boja med vero in razumom ter ženske zapostavljenosti.

inca

S 6. strani

Skupaj v naravo...

Poskusni večerji pa smo nekateri za nekaj časa "poleteli" v Južno Afriko (preko radijskih valov, seveda) si ogledat del tekme nogometnega prvenstva. Ta čas so dežurni pomili posodo. Oh, že vem, kaj bi radi vprašali? Odgovor na vaše vprašanje je DA: tudi tokrat se je izkazalo, da je na Zelenem izzivu marsikdo marsikaj počel prvič. Prvič je kdo pomil posodo, čistil in pospravil po kuhinji (da ne govorimo o kopalnici), prvič je kdo kuhal; celo se je našel kdo, ki je prvič v svojem življenju lupil kuhano jajce. Seznam osebnih prvih izkušenj postane znatno zajetnejši, čim zapustimo sfero običajnih vsakodnevnih situacij, zato se k njemu vrnemo kasneje.

Program se je nadaljeval v koči. V poznih večernih urah smo se napolnili v vas. Med sprehodom smo se pomerili z različnimi preizkušnjami (skok v daljino, iskanje zajcev s črnimi uhliji, prepoznavanje zvezd in ozvezdij, lovljenje pajkov in... ohranjanje tišine, kar je bilo še najbolj zahtevno). Da je bil program prvega dne bolj "soft", priča dejstvo, da se nikomur ni mudilo spat, zato smo si privoščili nekoliko več nočne zabave in zlezli v posteljo, ko je bilo že "jutri". A zanimivo: naslednje večere se je moral marsikdo že okrog 23. ure pošteno potruditi, da je držal odprte veke.

Naslednjega dne - in ves čas - je bilo vreme čudovito, kot naročeno, z razliko od prejšnjega tedna, ko je bilo treba v koči zakuriti zaradi vlage in mraza (tako nam ni bilo treba izvajati rezervnega programa, ki bi popestril morebitne deževne dni). Zjutraj smo se podali na izlet h koči Zacchi in na planino pod Mangrtom. In prav hoja in planinarjenje predstavljata bolečo točko. Nič čudnega ni, če po poti današnja mladina, ki ni navajena hoje in sploh napora, vzdihuje in sprašuje, kdaj bo vzpenjanja konec, kdaj bomo prišli do cilja. Kaj pa bi rekli ob ugotovitvi, da se je tako tarnanje začelo točno tri minute in 57 sekund po startu? Tu bi lahko nadaljevali s prejšnjim seznamom, kaj je kdo prvič oku- sral na teh počitnicah, a bi vanj zanesljivo vključili skoraj vse od izvedenih dejavnosti, začenši z izleti v hribe. Za marsikoga je namreč absolutno novost predstavljalo skakanje in kopanje v gorskem jezeru. Dalje je kdo spoznal prvič, kaj pomeni skupnost. To ni samo medsebojna pomoč in potrpljenje, pomeni tudi z drugimi deliti izkušnje, čustva in... materialne dobrine (če si npr. kljub odsvetovanju na skrivaj kupil čokolado, jo boš kljub nejevolji razdelil z vsemi).

Tudi sredino peš romanje na Sv. Višarje in trijezična maša sta bila za nekoga novi izkušnji. Nekateri so prvič začudeno odkrili, da je do vrha gore možen dostop tudi brez žičnice. Spet nekateri so prvič zares uživali ob srkanju kristalne vode iz potočka ob poti in priznali, da jim doma še nikoli ni bilo tako prijetno pri oddejanju

iz domače pipe. Najbolj nadebudni pa so k višarski Materi Božji poromali prvič ponoči in dočakali zoro na planini...

Četrtek smo posvetili kopanju, skakanju in potapljanju v Rabeljskem jezeru, popoldne pa nas je obiskal fizioterapevt Jan, nam povedal marsikaj zanimivega v zvezi s svojo stroko in nas naučil izvajati sprostilne masaže. Pred mrakom smo se vsi spravili na delo: treba je bilo pripraviti pred kočo ogenj in večerjo na žerjavici. Po molitvi okrog ognja smo se lotili pečenja tvista, to je kruha iz moke, vode in soli (!!!), jajc na oko, krompirja, s sladkorjem obloženih jabolok, hrenovk in bolj modernih marshmallows.

In že je tu petek, zadnji dan. Po temeljiti pospravi kočje smo se pri Marijinem kipu še enkrat zahvalili za lepo preživete dni v koči, se postavili za zadnjo "gasilsko" in se opravili domov skozi Kranjsko goro, čez Vršič in skozi Trento. Med potjo smo le na hitro pomahali Ajdovski deklici v pozdrav in si ogledali izvir Soče. Za drugo je žal zmanjkalo časa. Po nepredvidenem obvozu zaradi nesreče v Soški dolini smo čez Učeejo popoldne končno prišli v Gorico in zlezli v topel (!) objem staršev. Zaradi neznosne vročine se nam je kaj kmalu začelo tožiti po Žabnicah.

Kaj naj po tej izkušnji rečemo voditelji? Vzdušje je bilo zelo prijetno, skupina je bila kljub različnostim zelo homogena, z disciplino ni bilo nobenega problema (s tem v zvezi še zadnja cvetka: smisel za dolžnost in pokornost je nekoga pripeljal celo do tega, da je sredi noči zbudil voditelja, da ga je vprašal, če sme na stranišče...). Domov odhajamo vsi zelo obogateni. Tudi iz zaključne refleksije je izšlo, da so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni nad potekom Zelenega izziva, nad vzdušjem, nad hrano in ponosni na svoje dosežke. Prav tako bi brez pomislekov vsi radi ponovili podobno izkušnjo (le nanko je predlagal, da bi v prihodnje povečali višino vpisnine zelenega tedna za ceno vozovnice na Sv. Višarje).

Zahvala gre udeležencem za potrpljenje, staršem za zaupanje, animatorjema za sodelovanje, kuharicama za požrtvovalnost, sponzorjem za podporo.

MB

Očarljiv indijski svet (1)

Povsem drugačna kultura

Mesec dni je naokoli, odkar sem prispela v to čudežno deželo, pa se kar ne morem načuditi in še vedno sprašujem, kaj je to in ono,

cem, ki se tako radi fotografirajo. Če imaš v rokah fotografski aparat, te bo gotovo kdo vprašal, ali ga lahko fotografiraš (sedaj sem končno razumela, zakaj ima to-

in od vsega, kar sem doslej videla. Očarala me je takoj, a na začetku sem se morala tudi sama spopasti z močnim kulturnim šokom. K sreči sem se naučila prečkati cesto v Neaplju, kar pripočam vsem, ki se nameravajo odpraviti v Indijo. A indijski promet se res ne more kosati z ničimer, kar sem doslej videla; edina beseda, ki ga lahko primerno opiše, je: kaos. Naj povem, da vozijo po levi strani ceste in da imajo zelo malo prometnih znakov. Ne vozijo zelo hitro, ker imajo to čudno pravilo oz. miselnost, da lahko kar koli pride na cesto v katerem koli trenutku, zato je glavno pravilo to, da se pač ne zaletiš v to, kar je pred teboj, kar pomeni, da greš enostavno okoli. Evropejec bo takoj opazil nenehno vrivanje in neupoštevanje drugih na cesti, a to je indijski način vožnje. Vse je seveda začinjeno z veliko mero hupanja in raznimi živalmi, ki spijo sredi ceste ali se sprehajajo po njej. Pa niso to samo krave, kot si mi predstavljamo, pač pa tudi koze, prašiči, bivoli, psi in še bi lahko naštevala.

Marsikaj zanimivega izveš, ko se pogovarjaš z Indijci; včasih pride do kakšne situacije, ki se ti zdi tako smešna, da bi skorajda padel s stola. V prvem tednu mojega bivanja tu smo se celotna delovna skupina odpravili ven na kosilo. Razložiti seveda moram, da gre za mednarodno skupino

ljudi, približno tretjina uslužbenec pa je Indijcev. Mirno smo se pogovarjali o prometu in o tem, kako je tujcu težko na začetku prečkati cesto v Indiji. Pogovor se je nadaljeval tako, da je vsak začel pripovedovati, kako je promet urejen v deželi, iz katere izhaja. "Zahodnjaki" smo začeli razlagati, kako se mi ne vrivamo tako divje v promet in kako ne gremo kar takoj okoli ovire, ki jo opazimo na cesti, pač pa se ustavimo, če na cesti opazimo kakšno oviro. Indijka nas je takrat smrtno resno vprašala: "In kaj naredite, če pride krava na cesto? A se kar zaletite vanjo?" Seveda je temu komentaru sledil bučen smeh. Pogled na indijski promet je res neverjeten. Opaziš lahko ogromno motorjev in različnih mopedov. Tudi tu imajo

sicer zakon, po katerem bi morali vsi vozniki motorjev nositi čelado, a je skorajda nihče ne nosi. Na vsakem motorju sta po zakonu lahko največ dve osebi, a opazila sem že ogromno motorjev, na katerih so sedele cele družine, tudi do pet ljudi. Policaji večino-

ma ne ustavljajo domačinov; če se vozi tujec, ga bodo zagotovo ustavili in podrobno pregledali vse dokumente ter mogoče zahtevali plačilo kake kazni ali podobno. Razliko v kulturi lahko opazimo, ko vidimo, da je povsem normalno, da se s policistom prepriamo in prerekamo in zahtevamo nižjo kaznino in podobno. Prerekanje za kar koli je res stvar vsakdanjega življenja, ker se moraš marsikje pogajati (npr. med nakupovanjem). Ne bom naštevala, kolikokrat sem se prepirala z rikšarji, ki so zahtevali dvojno plačilo, ali podobno. Včasih se zgodi, da moraš ustaviti pet ali več rikš, preden naletiš na poštenega voznika. Naj končam s tem, da je vožnja v rikši gotovo razburljiva, nepozabno doživetje pa je tudi potovanje v natlačenem avtobusu, kjer ljudje dobesedno buljijo vate, ker si tako zelo različni!

Slavica Radinja

vse si ogledujem in fotografski aparat je nenehno v mojih rokah. Še vedno se čudim Indij-

liki ljudi, ki so potovali v Indijo, ogromno fotografij portretov). Indija je res drugačna od Evrope

Športni podvigi pri jadrnanju Velikanka Esimit Europa 2, novi vrhunski jadranski izziv Igorja Simčiča

V teh stolpcih smo v minulih mesecih precej zapostavili jadrnanje, športno panogo, ki je na območju delokroga našega tednika zelo razvita in priljubljena. Ob objavi, da bomo skušali v tem poletju popraviti to pomanjkljivost, naj tokrat spregovorimo o velikem poslovnem, političnem in ne nazadnje športnem projektu, kakršen je jadrnica Esimit Europa 2 briškega podjetnika Igorja Simčiča. Simčičeva življenjska pot in zgodba brezmejnega Esimita sta že dolgi in izjemno fascinantni. Danes 56-letni možakar je že po družinski tradiciji vezan na morje in jadrnanje, saj je bil že kot 17-letnik član posadke Helisare, katere krmar je bil njegov stric, lastnik

–, nato pa je projekt zavzel še bistveno širšo razsežnost. Prvi rezultat je bila manjša jadrnica Esimit (ime njegove kemijske industrije) Go&Go, sledil pa je nakup 19-metrške Esimit Europa, ki je žela vrhunske rezultate z evropsko zastavo na jadrnih in pokroviteljstvom predsednika Evropskega parlamenta Barrosa. V prestižni kategoriji Maxi je med drugim zmagala tudi v Trstu na Barcolani, Simčič pa je bil stalno z dušo in srcem motor projekta

novozelandskim skipperjem Ne-villom Crichtonom?), ki nosi po novem ime Esimit Europa 2. Gre za sijajno velikanko, ki je pod drugimi upravami že zmagala vse in bi ob prvovrstni 26-članski posadki (krmar je Flavio Favini, tudi ostali jadranci pa so sami

Igor Simčič

nekdanji udeleženci Ameriškega pokala) lahko začela nov zmagovit cikel v svetovnem merilu. Jadrnica, ki so jo predstavili v Cannesu, meri v dolžino 30 metrov, doseže lahko hitrost 35 vozlov (64 km/h), glavni pokrovitelj pa je mogočna multinacionalna

energetska družba Gazprom. Skratka, Igor Simčič je s tem novim izzivom (z geslom The fastest european project – najhitrejši evropski projekt) prekosil samega sebe, tekmovalno pustolovščino je začel z zmago (s tretjim najhitrejšim časom v zgodovini proge) na 24-urni regati Giraglia Rolex Cup med Saint Tropezom v Franciji, Korziko in San Remo, kjer sicer Esimit Europa 2 ni izstopal na lestvici, ki upošteva razmerje med časom in odbitki, vezanimi na velikost jadrnice. Plovilo in njegovi upravitelji pa so že pokazali ogromen potencial, s katerim bodo v prihodnje prav gotovo še izdatno opozarjali nase. Lepa priložnost za spektakel bo že med 18. in 23. avgustom regata od Palerma do Montecarla. Nato pa bo že čas za naskakanje nove slovenske zmage na Barcolani...

HC

Jadrnica Esimit Europa 2

pa slovit salzburški glasbeni dirigent Herbert von Karajan. Simčiča je nato kot človeka in v službi vseskozi vodil plemeniti evropski duh, ki ga v zadnjih petnajstih letih konkretno udejanja tudi v jadrnanju. S pomočjo lokalnih javnih uprav je pognal zamisel o jadrnici, ki bi združevala najprej Gorico in Novo Gorico – torej območje, od koder je doma

ter pomemben člen tudi kot pomorščak na krovu. Ker je želel to zgodbo o uspehu še nadgraditi, pa je sklenil, da se bo ukvarjal izključno z jadrnanjem (po družinski tradiciji je sicer tudi uspešen vinar, v športu pa ga prevzemata še smučanje in tek); pred nekaj meseci je odkupil vrhunski superMaxi Alfa Romeo (se ga spomnite v Tržaškem zalivu s slavnim

Tukaj so zares nebesa bližja!

Jubilarno Leto
1560 - 2010
600 let Sv. Džuric
27. junij - 2. oktober 2010

Svete Višarje.
Odkrijte čarobni svet,
kjer se narava in duh
stapljata v čudovito doživetje.
Spoznajte, kako enostavno
je priti semkaj, dovolj je stopiti
v kabino žičnice.

ŽIČNICA V ŽABNICAH (CAMPOROSSO)
Ob državni cesti št. 13

Veak dan od 19. junija do 12. septembra.
Sobote in nedelje:
29./30. maj - 5./6. 12./13. junij,
18./19. 25./26. september, 2./3. oktober.
Urniki:
delavniki 8.30 - 17.15 • prazniki 8.30 - 16.15

PROMOTUR

ROMARSKO SVETIŠČE SVETE VIŠARJE

Urniki Svetih Maš
Delavniki: 10.00 - 11.00 - 12.00
Nedelje in prazniki: 9.30 - 10.30
12.00 - 15.00

ZA INFORMACIJE POKLIČITE: TEL. 0428 653915 - FAX 0428 63085

www.promotur.org